

SOROKSÁRI IFJÚSÁGI KONCEPCIÓ

PINTÉR ÁDÁM
KORNUSZ KFT.

Tartalomjegyzék

I.	Bevezető.....	4
I.1.	A koncepció előkészítése.....	4
I.2.	A koncepcióról általában.....	5
I.3.	Az ifjúsági korosztályról.....	6
I.4.	Az ifjúságbarát kerületről.....	7
II.	Helyzetelemzés.....	9
II.1.	Jogszabályi háttér.....	9
II.2.	Soroksári koncepciók és fejlesztési dokumentumok kapcsolódó részei.....	12
II.3.	Demográfiai helyzetkép.....	13
II.4.	Ifjúsági költségvetés.....	14
II.5.	Településfejlesztési tervek.....	14
III.	Soroksári Ifjúságkutatás 2015.....	16
III.1.	A kérdőíves kutatásról.....	16
III.2.	A kérdőíves kutatásban résztvevők.....	17
III.3.	Az ifjúságkutatási kérdőív kérdéseiről.....	18
III.4.	Tanulmányok.....	19
III.5.	Család.....	20
III.6.	Társas kapcsolatok.....	22
III.7.	Sport, szabadidő.....	22
III.8.	Egészség, életmód.....	24
III.9.	Jövőkép.....	27
III.10.	Soroksár.....	28
IV.	Oktatás, nevelés.....	31
IV.1.	Oktatási intézmények.....	31
IV.2.	Gimnázium és szakoktatás Soroksáron.....	32
IV.3.	Soroksári öntudat kialakítása.....	32
IV.4.	Határon túli magyar és nemzetközi kapcsolatok.....	33
IV.5.	Diákpolgármester választás.....	33

IV.6. Programok, pályázatok, díjak fiatalok részére	34
V. Sport és szabadidős tevékenységek	37
V.1. Soroksári sportegyesületek	37
V.2. Az önkormányzat szerepvállalása	38
V.3. A sport lehetséges fejlesztési irányai	38
V.4. Zöldterületek fejlesztési lehetőségei.....	40
VI. Ifjúságbarát közlekedés	45
VI.1. Jelenlegi helyzet.....	45
VI.2. Közösségi közlekedés	45
VI.3. Kerékpáros közlekedés.....	47
VII. Kultúra és szórakozás.....	50
VII.1. Közművelődési és kulturális intézmények	50
VII.2. Ifjúsági rendezvények.....	51
VII.3. Ifjúsági információs rendszer	52
VII.4. A biztonságos kerületről	53
VIII. Fiatalok részvétele a kerületi közéletben	55
VIII.1. Részvétel a döntéshozatalban.....	55
VIII.2. A diákönkormányzatokról általában	56
VIII.3. Soroksári Diák és Ifjúsági Tanács.....	57
VIII.4. Az önkormányzat szerepei és feladatai	60
IX. Összegzés és ifjúságpolitikai SWOT analízis	61
X. Irodalomjegyzék	62
XI. Mellékletek.....	64
A Soroksári Ifjúságkutatás 2015 kérdőív nyomtatott változata.....	64
Interjúk.....	68
Fókuszcsoportos beszélgetések	71
Ifjúságkutatási diagramok	74

I. Bevezető

I.1. A KONCEPCIÓ ELŐKÉSZÍTÉSE

A Soroksári Ifjúsági Konceptió elkészítéséről Sinkovics Krisztián Ádám önkormányzati képviselő, ifjúsági tanácsnok előterjesztésére Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat Képviselő-testületének 475/2015. (IX.15.) határozata döntött. Az előterjesztés indoklásában a következők szerepelnek:

„Mindnyájunk felelőssége, hogy megtaláljuk a megoldásokat a fiatalokat érintő legégetőbb problémákra. Amennyiben szeretnénk, hogy a soroksári fiatalok a kerületben maradjanak, itt képzeljük el a jövőjüket, itt alapítsanak családot, meg kell teremtenünk a megfelelő feltételeit. Ki kell alakítanunk olyan körülményeket, hogy a kerületben élő fiatalok ne kényszerüljenek máshova elmenni kulturális, tanulási, sport és kikapcsolódási lehetőségeket keresve.

Véleményem szerint, szükség volna egy olyan dokumentumra, ami összegezi a soroksári fiatalok igényeit, elvárásait, és ami ezek alapján meghatározza Önkormányzatunk jövőbeni feladatait azon körülmények megteremtését illetően, amik jelenleg nem állnak fenn a fiatalok számára a kerületben. Ennek érdekében javaslom, hogy a Képviselő-testület – a megfelelő egyeztetéseket követően – fogadjon el egy ifjúsági koncepciót. A koncepció alapja egy kerületi konzultáció lenne, hiszen az ifjúságot érintő döntésekből nem hagyhatjuk ki a fiatalokat. Nem hozhatunk helyes döntést, ha nem is ismerjük pontosan a véleményüket. A Soroksáron élő fiatalok, a kerületben tanuló diákok, és az itt működő – a fiatalokat tevékenységük középpontjába állító – civil szervezetek mondhassák el gondolataikat kerületünk jövőjével, elképzeléseikkel kapcsolatban.

A koncepció célja, hogy a fiatalok igényeinek maximális figyelembevételével az Önkormányzat határozza meg szándékait a hiányzó szolgáltatások megteremtésével kapcsolatban. A koncepció olyan feladatokat, alapelveket, megoldási alternatívákat venne számba, amelyek megvalósítása során a kerületben meglévő hiányosságok pótolhatók lennének. Egy ilyen koncepció megléte továbbá döntő szereppel bírhat a fiatalokat valamilyen szempontból érintő pályázatok elbírálásánál is.”¹

A testületi döntést követően 2015 októberében indult el a koncepció elkészítésének előkészítése a Soroksári Ifjúságkutatás 2015 kérdőív elkészítésével, ami a Soroksár szempontjából releváns kérdéseken túl az országos adatokkal való összehasonlíthatóság érdekében a Magyar Ifjúság 2012 kérdőív kérdéseinek felhasználásával készült.

¹ Sinkovics 2015: 2

2015 novemberében indult el a kérdőíves felmérés a kerületi általános iskolákban és az önkormányzat által megjelölt pesterzsébeti gimnáziumokban, valamint az interneten. A kérdőíves kutatás december 20-áig tartott. A papír alapú kérdőívekkel 318 fiatal sikerült személyesen elérni, míg az interneten Facebook hirdetések segítségével 17010 megjelenéssel 241 kérdőívet töltöttek ki.

A kérdőíves felméréssel párhuzamosan elindult az adatgyűjtés a kerületről az önkormányzat adatai, a korábbi képviselő-testületi ülések jegyzőkönyvei és előterjesztései, a már elfogadott kerületi, fővárosi és országos fejlesztési dokumentumok és koncepciók, az ifjúsági szakirodalom felhasználásával. Nagy segítséget nyújtott a kerület megismerésében és a potenciális interjúalanyok felkutatásában Sinkovics Krisztián képviselő úr és polgármesteri hivatal munkatársai is.

Az ifjúságkutatási kérdőívek kiértékelése 2016 januárjának elején ért véget. Ezt követően az adatok felhasználásával elkészült a koncepció vázlata, mely alapján elkezdődtek a mélyinterjúk és a fókuszcsoportos beszélgetések a soroksári fiatalok elképzeléseiről, igényeiről és a fejlesztési irányokról.

A koncepció tartalmi része 2016 februárjára készült el, amit további társadalmi egyeztetések követnek, majd a soroksári képviselő-testület 2016 márciusában tárgyalja Soroksár Ifjúsági Koncepcióját.

I.2. A KONCEPCIÓRÓL ÁLTALÁBAN

Egy ifjúságpolitikai koncepció célja kettős. Egyfelől az ifjúságot, mint meghatározó társadalmi csoportot tekintve reflektál a mindennapi életvitelhez szükséges materiális és immateriális javak megteremtésére szolgáló, átfogó igényeikre. Másfelől pedig a csoportot, mint lehetőséget tekintve igyekszik világos és érthető alternatívát kínálni a megfelelő jövőkép kialakításához, az adott település vagy településrész vérkeringésébe való integráláshoz, a társadalmi javak használatához.

Az ifjúsági ágazattal összefüggő szakmapolitikai koncepció alkalmas a terület átfogó fejlesztését megalapozni. Horizontális és vertikális formában is integrálható az adott településfejlesztés eszközrendszerébe. Alkalmas és hatékony dokumentum lehet pályázatok benyújtásakor, integrált stratégia részeként, cselekvési terv, önkormányzati rendelet összeállításakor, vagy akár önálló, saját forrásból finanszírozott fejlesztési tervek alapjaként.

A jó ifjúságpolitikai koncepció előzetes kutatásra épül, mely széles körben vizsgálja az adott település célzott társadalmi rétegének szokásait, céljait, vágyait, eszközeit és ez alapján állít össze olyan mixet, melyből megmutatkoznak a legfontosabb fejlesztési irányok.

A koncepció mindkét – tehát kezdeményezői és célcsoport –, oldalról egyaránt elvárásokat támaszt a másik szereplő felé, hiszen a koncepcióban felvetett és feldolgozott problémákat kizárólag a kétirányú kommunikáció, az ifjúság döntéshozatalba való fokozott bevonása, valamint a kezdeményezői oldalról a felvetésekre adott megfelelő válaszok, lépések és reakciók oldhatják meg.

I.3. AZ IFJÚSÁGI KOROSZTÁLYRÓL

„Fiatalnak általában azokat tekintik, akik már nem gyerekek, de még nem felnőttek, vagyis nem kezdték el a rendszeres kereső munkát, nem alapítottak családot, vagy egyszerűbben nem rendelkeznek a felnőttek összes jogával. (...) Az iskolába járás meghosszabbodása, a kereső munkavállalás későbbi megkezdése, a családalapítás kitolódása, a szülői családtól való függetlenülés elhúzódása azonban azzal jár, hogy a fenti értelemben vett teljes felnőtttség, a felnőtt szerepek teljes vállalása későbbi életkorban következik be.”²

Az ifjúsági korosztály meghatározása minden esetben specifikus. Az adott település, városrész, sajátos, egyedi adottságait, intézményi struktúráját és demográfiai viszonyait figyelembe véve kerül meghatározásra.

Soroksár esetében az oktatási intézmények típusai, az ifjúsági szervezetek véleménye és a kérdőíves kutatás alapján, az ifjúsági korosztályon a 12-30 éves korcsoportba tartozó lakosságot értjük.

A korcsoport sajátja, hogy kizárólag az úgynevezett Y és Z generáció tagjait foglalja magában. Az említett két generáció tulajdonságai, viselkedésének, érdeklődési körének, eszközhasználatának vizsgálata, valamint ennek beépítése a koncepcióba nagyban meghatározza a cselekvési terv sikerességét és az ifjúsági közösségfejlesztés sarokpontjait.

A fenti kormegoszlás szerint a 12-20 éves csoport a Z, a 20-30 éves csoport pedig az Y generációhoz tartozik. Mind a két csoport a modern társadalom egyre meghatározóbb szereplője, fogyasztója, így célzott elérésüknél a fentiek fokozott figyelembe vétele ajánlott. A generációk sajátos jellemzői elsősorban a társas kapcsolatok, a munkához való hozzáállás, a közösségi szerepvállalás és az új típusú kommunikációs eszközök használata alapján definiálhatók.

² Andorka 1997: 303

I.4. AZ IFJÚSÁGBARÁT KERÜLETRŐL

Egy település számos tényező együttes megvalósulása esetén válik ifjúságbaráttá. Az új törvényi szabályozások nem határozzák meg egyértelműen a település ifjúságpolitikai feladatkörét, azonban a sport, az oktatás, a kulturális és közösségi tevékenységek tekintetében bizonyos mértékig szabad mozgásteret biztosítanak.

Éppen ezért egy kerület autonóm módon maga szervezheti ifjúsági, közösségi életét, eseményeit, rendezvényeit. Maga határozhatja meg, milyen mértékben szabályoz, mekkora részben avatkozik be a helyi ifjúsági közösség mindennapjaiba. Amennyiben az ifjúság, mint a lehetőség szinonimája, valamint az ifjúság rövid, közép és hosszútávú célkitűzései találkoznak a kerület befogadó, nyílt és gondoskodó hozzáállásával, valamint ez a koncepció ebben a szellemben születik meg, ifjúság felé nyitott önkormányzat jöhet létre.

Az ifjúságbarát kerület célja, hogy felkutassa, megfogalmazza a benne élő ifjúsági közösségek igényeit, azokra hatékonyan reflektáljon, és átgondolt szakmai koncepció mentén alakítsa a nevezett közösség lokális életét.

„Nézetünk szerint ifjúságbarát település az, ahol:

- *kiegyensúlyozottak a különböző társadalmi csoportok közötti viszonyok – a fiatalok éppen úgy természetes társadalmi csoportot alkotnak, mint az idősebbek, mint a vállalkozók, mint a munkaképesek, mint a választásra jogosult polgárok stb., és ezt a város tudomásul veszi*
- *láthatóvá kell válnia, hogy a város hogyan és milyen formában számít a fiatalokra, valamint ezt miként fejezi ki, juttatja érvényre*
- *a városban élők számítanak a fiatalok energiáira, cselekvőképességére*
- *a város megértően kezeli a fiatalok tevékenységeit. A problémakezeléshez kialakult légkör lehetővé teszi azt, hogy a fiatalokra, mint a problémák megoldásában közreműködni képes csoportra gondoljanak*
- *vannak olyan fiatalok, akik azért hallatják a hangjukat, mert a városban meghallják és meghallgatják őket, és mert jelenlétükkel számolnak a város életében*
- *vannak olyan civil szervezetek, amelyek a fiatalok részvételével és érdekükben működnek, továbbá tevékenységük a város életének természetes része – a város elfogadja, bátorítja és támogatja működésüket, hiszen ők is a helyi civil társadalom természetes részei*
- *a városban élő társadalmi csoportok képviselői között a fiatalok szószólói és civil szervezetei másokkal egyenrangúak*
- *a város más társadalmi csoportjai elfogadják, hogy a fiatalok társadalmi csoportjai velük azonos súllyal jelennek meg a város életében*

- *vannak olyan „meghatározó felnőttek”, akik szavaikkal, tetteikkel és önként segítenek a fiatalabbaknak rokoni–vérségi, illetve gazdasági érdekeltség nélkül*
- *a város terei a fiatalok sajátos igényeinek és szükségleteinek rendelkezésére állnak, és a város elfogadja a fiatalok igényei és szükségletei által kialakuló közösségi tereket*
- *a városi önkormányzat gondot fordít arra, hogy a fiatalok sajátosságainak megfelelő problémafeltáró és problémamegoldó rendszereket működtessen, és ez áthatja az önkormányzat fenntartásában működő intézmények tevékenységét, szempontként jelen van a források tervezésének és azok elosztásáról szóló döntések folyamatában, ezt az önkormányzat közösségi szükségletként veszi figyelembe*

Ehhez intézményes megoldások, vagyis kiszámítható, áttekinthető, tartós és demokratikus viszonyok, ezeket építő és fenntartó feltételek kellenek, amelyhez pedig „ifjúságbarát” városi önkormányzatra van szükség.”³

³ Wootsch 2009: 24

II. Helyzetelemzés

A helyzetelemzés elsősorban az ifjúságkutatásra, a kérdőívelemzésre támaszkodik, azonban információforrásnak tekinthető minden olyan korábbi dokumentum, mely az adott területtel részletesen foglalkozik. Ezek releváns adatai kerültek a koncepció alapjául szolgáló elemzés fókuszába, melynek része a következő Soroksári Ifjúságkutatás 2015 fejezet is.

II.1. JOGSZABÁLYI HÁTTER

Fontos leszögezni, hogy a jogszabályi háttér a koncepció elkészültének pillanatában, az éppen hatályban lévő, a koncepció szempontjából lényeges törvényeket, rendeleteket foglalja össze. Mindez nem jelenti feltétlenül, hogy az adott jogszabályra a koncepció hivatkozik, ám ha a későbbiekben háttéranyagként funkcionál, akkor a később megszülető dokumentum alapjaként azt kell jelentenie, hogy az adott anyag a szerzők szubjektív szakmai megítélése alapján felsorolt valamennyi jogszabály figyelembe vételével, más vonatkozó jogszabályok értelemszerű megtartása mellett készült.

Az ifjúságügyhöz kapcsolódó törvények, kormányrendeletek:

Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.)	
Szociális ügyek	
1997. évi XXXI. törvény	A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
2011. évi CCXI. törvény	A családok védelméről
1991. évi LXIV. törvény	A Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről
2011. évi CLXXXIX. törvény	Magyarország helyi önkormányzatairól
513/2013. (XII.29.) Korm. rendelet	A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettesülői jogviszony egyes kérdéseiről
369/2013. (X.24.) Korm. rendelet	A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
392/2013. (XI.12.) Korm. rendelet	A szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról
328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet	A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
Család- és ifjúságügy	
2005. évi LXXX. törvény	A gyermekeknek a nemzetközi örökbefogadások terén való védelméről és az ilyen ügyekben törtnő együttműködésről

SOROXSÁRI IFJÚSÁGI KONCEPCIÓ

	szóló, Hágában, 1993. május 29. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről
1998. évi LXXXIV. törvény	A családok támogatásáról
223/1998. (XII.30.) Korm. rendelet	A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény végrehajtásáról
235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet	A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt adatokról
149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet	A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
Egészségügy	
1997. évi CLIV. törvény	Az egészségügyről
2015. évi CXXIII. törvény	Az egészségügyi alapellátásról
37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet	A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
2006. évi CXXXII. törvény	Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről
1999. évi XLII. törvény	A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól
Köznevelés	
2011. évi CXC. törvény	A nemzeti köznevelésről
100/1997. (VI.13.) Korm. rendelet	Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
229/2012. (VIII.28.) Korm.rendelet	A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
Felsőoktatás	
2011. évi CCIV. törvény	A nemzeti felsőoktatásról
2001. évi C. törvény	A külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről
2001. évi XCIX. törvény	A felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló, 1997. április 11-én , Lisszabonban aláírt egyezmény kihirdetéséről
139/2015. (VI.9.) Korm. rendelet	A felsőoktatásban szerzhető képesítések jegyzékéről és új képesítések jegyzékbe történő felvételéről
10/2006. (IX.25.) OKM rendelet	A szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeiről
15/2006. (IV.3.) OM rendelet	Az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről
Kultúra	
114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet	A magyar nemzeti értékek és a hungaricumok gondozásáról
1999. évi LXXVI. törvény	A szerzői jogról
20/1992. (I. 28.) Korm. rendelet	A helyi önkormányzatok egyes szerveinek és a köztársasági megbízottaknak a közművelődési, közgyűjteményi, művészeti,

	továbbá más kulturális tevékenységekkel kapcsolatos államigazgatási feladat-és hatásköreiről
2008. évi XCIX. törvény	Az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól
2010. évi CLXXXV. törvény	A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról

Az ifjúságpolitikához tartozó stratégiák:

- 1603/2014. (XI. 4.) Korm. Határozat a Magyar nemzeti társadalmi felzárkózási stratégia II., Az egész életen át tartó tanulás szakpolitikájának keretstratégiája, a Köznevelés-fejlesztési stratégia, továbbá a Végzettség nélküli iskolaelhagyás elleni középtávú stratégia elfogadásáról
- 80/2013.(X.16.) OGY határozat a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról 2013-2020
- 126/2008. (XII. 4.) OGY határozat a Nemzeti Tehetség Program elfogadásáról, a Nemzeti Tehetség Program finanszírozásának elveiről, valamint a Nemzeti Tehetségügyi Koordinációs Fórum létrehozásának és működésének elveiről
- 88/2009. (X.29.) OGY határozat a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról
- 47/2007. (V.31.) OGY határozat "Legyen jobb a gyermekeknek" Nemzeti Stratégia 2007-2032
- 1494/2011. (XII. 27.) Kormány határozat az Új Nemzedék Jövőjéért Program, a Kormány ifjúságpolitikai keretprogramjának elfogadásáról
- 1039/2015.(III.10.) Korm. határozat Az "Egészséges Magyarország 2014-2020" Egészségügyi Ágazati Stratégia elfogadásáról
- 65/2007.(VI.27.) OGY határozat A Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiáról
- 1069/2014. (II. 19.) Korm. határozat Magyarország Nemzeti Infokommunikációs Stratégiájáról

A soroksári önkormányzat ifjúsághoz kapcsolódó rendeletei:

- Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2012.(III.23.) önkormányzati rendelete az Önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatairól és a kerületi sporttevékenységek támogatásáról
- Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2015.(IV.23.) önkormányzati rendelete Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata által alapított kitüntetések, elismerő címek adományozásának rendjéről
- Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2013 (V.17.) önkormányzati rendelete a születési támogatás megállapításáról

II.2. SOROKSÁRI KONCEPCIÓK ÉS FEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOK KAPCSOLÓDÓ RÉSZEI

Korábban ifjúsági koncepció ugyan még nem készült Soroksáron, azonban számos olyan dokumentum rendelkezésre áll, amely részben érinti az ifjúsági területet, valamint jó támpontot ad a strukturált ifjúsági anyag megszületéséhez, világos képet festve Soroksár döntéshozóinak, lakosságának elképzeléséről, a fejlesztési irányokról.

- **Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának közép- és hosszú távú Vagyongazdálkodási Terve:**

Érdemes fokozottan tekintettel lenni a vagyongazdálkodási koncepcióban leírtakra. Egyrészt, mert a fenntartás eleinte részben, az évek múltával pedig egészben a most célzott ifjúsági réteg felelőssége, másrészt mert a vagyongazdálkodási koncepció minden eleme érint, vagy érinthet olyan személyeket, közösségeket, melyek a jelen koncepció szerinti ifjúsági réteghez tartoznak.

- **Soroksár Kommunikációs– és médiastratégiája:**

A dokumentum általánosan mutatja be Soroksár kommunikációs eszközeit, azonban nem tér ki számos, az ifjúsági réteg számára a kérdőíves kutatás alapján is jelentős területre. A médiastratégia, illetve az ifjúsági kommunikációs kapcsolattartó eszközök fókuszában a közösségi médiaeszközöknek kell állniuk, tekintve az említett generációs sajátosságokat.

- **Örökségvédelmi hatástanulmány Soroksár településfejlesztési koncepciójához:**

Hasonlóan a vagyongazdálkodáshoz, a cél az ifjúsági korosztály érték- és állagmegóvó magatartásra való nevelése, ösztönzése. A település épített és természeti örökségeinek védelme, az amortizáció mérséklése, valamint a prevenciós nevelés fontossága hangsúlyos.

- **Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Szolgáltatástervezési Koncepció:**

A helyi szükségletek figyelembevételével az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódó ellátási formák, szolgáltatások létrehozásának és fejlesztésének előkészítése. Érinti a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások rendszerét.

- **Soroksár Önkormányzatának Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepciója:**

A bűnmegelőzés szerves része kell, hogy legyen az ifjúságról való közös gondolkodásnak. Mind a szerhasználat, mind pedig az egyéb jogszabályellenes magatartás komoly következményekkel jár, melyre idejében fel kell hívnunk gyermekeink figyelmét. Kiemelten fontos a prevenciós nevelés, valamint az, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű információval lássuk el a fiatal generációt a

jogaikkal, kötelességeikkel, valamint tetteik esetleges következményeivel kapcsolatosan. Emellett meg kell teremteni a biztonságos, kulturált és igényes közösségi együttlét, kikapcsolódás, szórakozás feltételeit.

- **Budapest Főváros XXIII. Kerület, Soroksár kerületi közlekedési fejlesztési koncepcióterv:**

A koncepció az út és a kerékpárút, valamint a közösségi közlekedési fejlesztési elképzeléseket taglalja. A közösségi közlekedés Budapest közösségi közlekedési hálózatába integrálva szolgálja a helyi lakosság igényeit. Az alternatív közlekedési eszközök használata pedig kifejezetten a jelen koncepcióban célzott réteg számára ajánlott és fejlesztendő.

- **Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Közoktatási Koncepciója:**

Miután középfokú oktatási intézménnyel a település nem rendelkezik, ezért az oktatási koncepció főként a 3-14 éves gyermekeket célozza. A köznevelés, közoktatás, tehetséggondozás, művészetoktatás mind-mind a soroksári oktatási tevékenység részei, melynek célja olyan, a modern társadalomban helytállni képes, a változásokra könnyen és hatékonyan reagáló ifjúsági réteg felnevelése, akik képesek továbblépni a közép- és felsőoktatási intézményekbe, munkavállalóként pedig a helyi közösség javak gyarapodását szolgálhatják.

- **Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának Sportkoncepciója:**

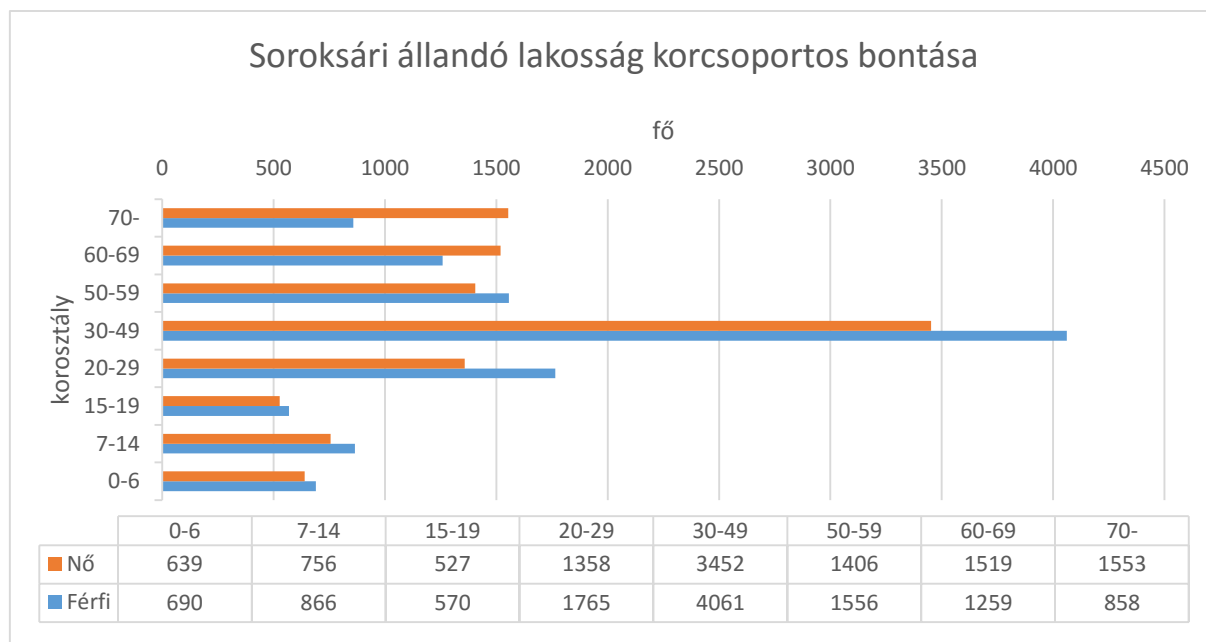
Mind a Kormány jelenlegi törekvései, mind pedig az általános trendek abba az irányba mutatnak, hogy a mindennapi életvitelben egyre nagyobb szerepet kap a sport, a mozgás, az egészséges életmód. Tudatosan, kisgyermekkortól kezdve érdemes a célcsoportot az egészségmegőrzés irányába terelni, mely elvekkkel a koncepció teljes mértékben azonosul.

II.3. DEMOGRÁFIAI HELYZETKÉP⁴

A 2014 december 31-i adatok alapján az összlakosság 31%-át tették ki a 30 év alattiak Soroksáron. Ez azt mutatja, hogy a koncepcióban érintett réteg közel egyharmada a teljes lakosságnak, így még inkább hangsúlyossá válik a csoport igényeinek felmérése, az arra való hatékony reflektálás.

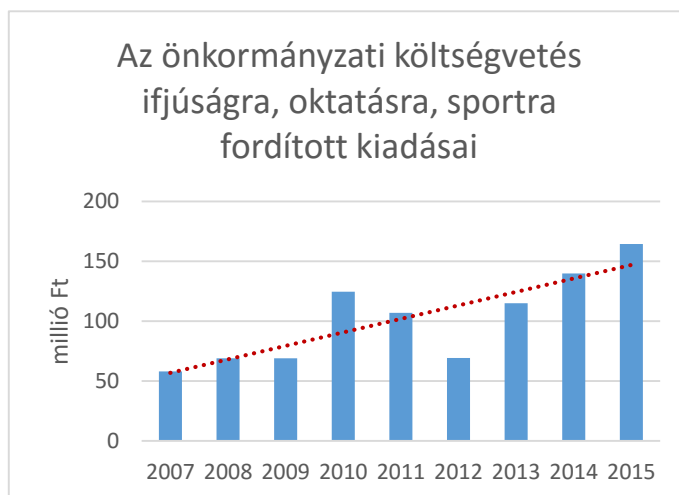
⁴ Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának adatai alapján

Az elmúlt 15 év során a hivatalos adatok szerint a településen a lakosság szám minimális mértékben növekedett, enyhe ingadozást követően az utóbbi években dinamikusabban növekedett és a tervezett lakóterületi fejlesztések okán további lakosság szám bővülés várható.



II.4. IFJÚSÁGI KÖLTSÉGVETÉS⁵

Az elmúlt 10 évet vizsgálva megállapítható, hogy az önkormányzat ifjúsági célokra (oktatás, sport, ifjúság) trendszerűen egyre nagyobb összeget fordít a kerület költségvetéséből.



II.5. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TERVEK

A település az elmúlt időszakban elkészítette és felülvizsgálta fejlesztési stratégiáit, megalkotta koncepcióit, melyek tartalmazzák a következő évek célkitűzéseit, valamint megfogalmazzák a várható fejlesztések irányait, sarokpontjait.

⁵ Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának adatai alapján

Településfejlesztési Konceptió céljai⁶

TÁRSADALOM

1. Népeség megtartása, növelése
2. Összetartó, szolidáris, lokálpatrióta társadalom
3. Színvonalas közösségi szolgáltatások

KÖRNYEZET

1. Minőségi városi környezet
2. Duna intenzív szerepe a kerület életében
3. Intelligens helyi infrastrukturális rendszerek
4. Megújuló energia széleskörű alkalmazása
5. Fenntartható zöldfelületi rendszerek, magas életminőség

GAZDASÁG

1. Gazdasági húzóágazatok megerősítése, a foglalkoztatás lehetőségének bővítése
2. Tudás-, készség és zöldalapú gazdaságfejlesztés
3. Fenntartható turizmus kialakítása

Javasolt beavatkozási területek 2014-2020⁷

1. Soroksár városközpont: Közösségi terek és intézmények fejlesztése, közlekedési, gazdasági funkciók és központi szerep erősítése
2. Molnár-sziget: Zöldterület fejlesztés, infrastruktúra kiépítése, közösségi és intézményi funkciók bővítése
3. Soroksár Újtelep: Lakóterület, intézményterület és zöldfelület fejlesztés, közterületek kialakítása
4. Apostolhegy-Orbánhegy: Zöldterület fejlesztés, közmű és közúthálózat fejlesztés, közösségi funkciók bővítése

⁶ TFK fejlesztési irányok 2015: 13

⁷ ITS helyzetértékelés 2015: 190

III. Soroksári Ifjúságkutatás 2015

III.1. A KÉRDŐÍVES KUTATÁSRÓL

A Soroksári Ifjúsági Konceptió elkészítésének egyik legfontosabb eleme a legalább 500 fő megkérdezésével zajló ifjúságkutatás. A kérdőívekkel az érintett 12-35 éves ifjúsági korosztályt kétféle módon értük el.

1. Kérdőíves kutatás a soroksári és pesterzsébeti oktatási intézményekben
2. Online kérdőíves kutatás az interneten

Azért kellett kétféle kutatást végezni, mert Soroksár – az 1994-es önálló kerületté válás okán – sajátos helyzetben van, mivel még nem épült ki teljes mértékben az önálló kerületi intézményrendszer, a kerületben nincs állami közép fokú és felső fokú oktatási intézmény, ilyen szempontból is erősen kötődik a korábban közös kerületet alkotó Pesterzsébethez. Az ifjúsági korosztályt ezért két csoportra bontva kérdeztük meg. A 12-18 éveseket az oktatási intézményekben kérdőíves kutatás keretében, elsősorban a 19-35 éves korosztályt pedig internetes kérdőív formájában, Facebook hirdetésekén keresztül értük el.

	Oktatási intézményekből					Internetről	ÖSSZESEN
	Általános iskola	Qualitas Középiskola	Kossuth Lajos Gimnázium	Német Nemzetiségi Gimnázium			
Kiküldött	250	150	50	50	Beérkezett	241	741
Kitöltött	198	85	35	0	Értékelt	194	512
ebből soroksári	141	20	35	0	ebből soroksári	168	364

A soroksári általános iskolákat a tankerületi igazgató segítségével vontuk be az ifjúságkutatásba. A következő általános iskolákban kérdeztük meg a 8. évfolyamra járó diákokat:

- Budapest XXIII. kerületi Grassalkovich Antal Általános Iskola
- Budapest XXIII. kerületi Fekete István Általános Iskola
- Budapest XXIII. kerületi Mikszáth Kálmán Általános Iskola
- Budapest XXIII. kerületi Páneurópa Általános Iskola
- Budapest XXIII. kerületi Török Flóris Általános Iskola

A középiskolás korosztályt Soroksáron az alapítványi működtetésű Qualitas Középiskolában értük el, míg Pesterzsébeten – ahova az önkormányzat tájékoztatása szerint a legtöbb soroksári fiatal jár gimnáziumba – a Kossuth Lajos Gimnázium és a Német Nemzetiségi

Gimnázium és Kollégium soroksári tanulóit terveztük megkérdezni, de sajnos a Német Nemzetiségi Gimnázium és Kollégium elzárkózott a kérdőíves kutatásban való részvételtől.

A fiatal felnőtt – kutatásunkban a 19-35 éves – korosztályt pedig a legnépszerűbb közösségi oldalon, a Facebookon kerestük meg fizetett hirdetések segítségével. Itt a nyomtatott kérdőívvel teljesen megegyező Google Űrlapot használtunk.

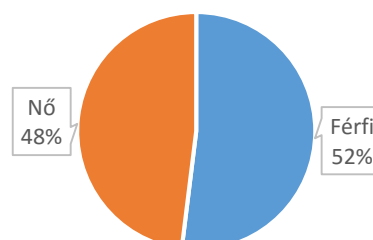
III.2. A KÉRDŐÍVES KUTATÁSBAN RÉSZTVEVŐK

A nyomtatott kérdőíves kutatásra az iskolákból némiképp kevesebb válasz érkezett a tervezettnél, az internetes kérdőívre viszont többen válaszoltak, így összességében az értékelhetetlen válaszokat tartalmazó kérdőívek törlését követően is meghaladta a beérkezett válaszok száma a célként kitűzött számot, azaz sikerült több mint 500 fős mintán elvégezni az ifjúságkutatást.

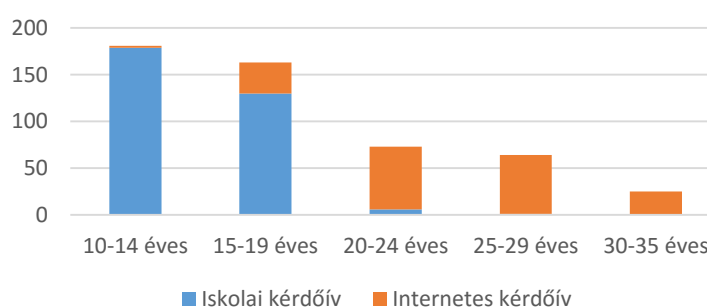
A válaszadók körében a férfi-nő arány teljes mértékben megfelel a vártnak, körülbelül fele-fele arányban válaszoltak mindkét nem képviselői.

Lakóhely szerint a kutatásban résztvevők 71%-a soroksári lakos, ezért a kérdőívek elemzésénél bizonyos kérdéseknél csak a helyben lakó fiatalok véleményét vettük figyelembe. Az internetes kérdőívek válogatásánál – az értékelhetetlen válaszokat

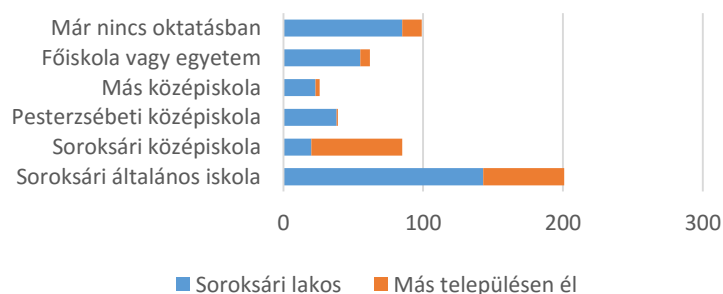
Kérdőíves kutatásban résztvevők nemek szerint



Kérdőíves kutatásban résztvevők születési idő szerint



Kérdőíves kutatásban résztvevők lakóhely és oktatási intézmény szerint



tartalmazókon kívül – a semmilyen soroksári kötődéssel sem rendelkező válaszadókat kizártuk.

A nem soroksári válaszadó fiatalok nagy része a soroksári általános iskolákba vagy a Qualitas Középiskolába jár, az internetről pedig csak olyan kérdőívek kerültek be a kutatásba, melyek kitöltői Soroksáron dolgoznak vagy Soroksáron laktak vagy Soroksáron tanultak, így a válaszaik relevánsak lehetnek a kutatás szempontjából.

Születési idő tekintetében megállapítható, hogy 67%-ban a tinédzser korosztály válaszaire lehetett építeni, mivel ők voltak elérhetők az oktatási intézményekben. A kutatás meghatározott kérdéseinél természetesen figyelembe vettük a korosztályi eltéréseket.

III.3. AZ IFJÚSÁGKUTATÁSI KÉRDŐÍV KÉRDÉSEIRŐL

Magyarországon az ezredforduló óta négyévente készültek nagymintás országos ifjúsági felmérések az Ifjúság 2000, az Ifjúság 2004, az Ifjúság 2008 és a Magyar Ifjúság 2012.

A kérdőíves kutatás kérdéseit az immáron negyedik alkalommal elkészült országos ifjúságkutatásra – a Kutatópont Kft. által készített Magyar Ifjúság 2012⁸ felmérésre – építettük fel az adatok összehasonlíthatósága érdekében, kiegészítve a Soroksárra vonatkozó speciális kérdésekkel, mellyel segíteni tudunk az önkormányzatnak a megfelelő ifjúságpolitikai döntések meghozatalában.

A Magyar Ifjúság 2012 kutatás egy 8000 fős nagymintás, reprezentatív, országos kutatás volt, melynek adatait személyes kérdezést igénylő kérdőívvel vették fel tíz témakörben:

1. Családalapítás
2. Oktatási helyzetkép
3. Munkavállalás
4. Nemzetközi migráció
5. Szabadidő
6. Új média
7. Sportolási szokások
8. Szenvedélyek
9. Politikai attitűdök
10. Az ifjúság legnagyobb problémái

⁸ A Magyar Ifjúság 2012 kutatás anyagai elérhetők: www.kutatopont.hu – A teljes Soroksári Ifjúságkutatás 2015 fejezetben külön említés nélkül az összes országos és területi adat a Magyar Ifjúság 2012 kutatás négy nyilvánosan elérhető kiadványából származik.

A Soroksári Ifjúságkutatás 2015 kérdőívet az oktatási intézmények tanórai keretei és az internetes kutatási tapasztalatok alapján 10-15 perc alatt kitölthetőre terveztük, hogy minél több értékelhető választ kaphassunk, ezért csak a kerület szempontjából legrelevánsabb kérdéseket tettük fel, ügyelve arra, hogy lehetőleg megfeleljenek a Magyar Ifjúság 2012 kutatás kérdéseinek.

A soroksári ifjúságkutatás a következő területekkel foglalkozott:

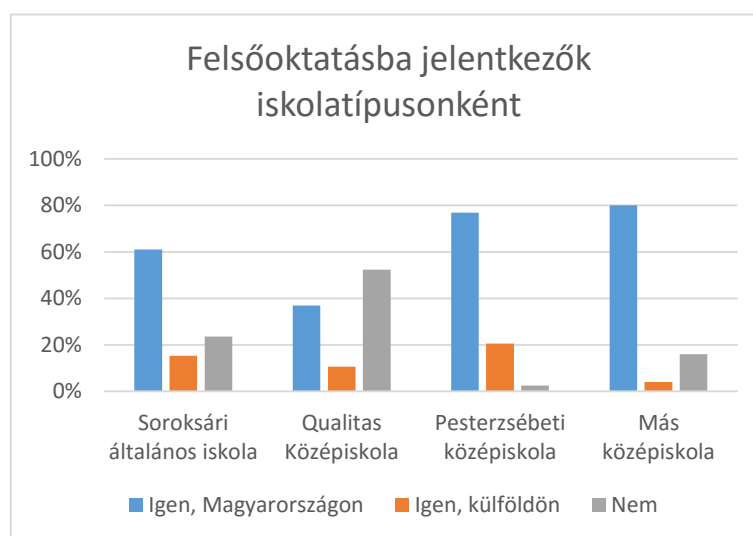
- alapadatok – nem, kor, lakóhely
- tanulmányok – oktatás, tanulmányi eredmények, nyelvtudás, felsőoktatási igények
- Soroksár – médiafogyasztás, településhez való kötődés, programlehetőségek, nyitott kérdések a kerületre vonatkozóan, elköltözési hajlandóság
- család – háztartás, pénzügyi helyzet, szülők iskolázottsága
- társas kapcsolatok, szabadidő – barátság, szabadidős terek
- egészség, életmód, jövőkép – betegségek, szenvedélyek, családalapítás, migrációs szándékok

A kutatásunk szemben a Magyar Ifjúság 2012 felméréssel nem csak a 15-29 éves korosztályt vizsgálta, hanem a kerület sajátosságai a 12-35 éves korosztályra terjedt ki.

Az országos és a kerületi adatok összehasonlítását segíti, hogy a kérdőív 43 kérdéséből 24 a lehető legkevesebb fogalmazás béli változtatással egy az egyben megfelel a Magyar Ifjúság 2012 kutatás kérdéseinek, így egy jövőbeni ismételt kutatás alapjának is megfelelhet.

III.4. TANULMÁNYOK

A 2011. évi népszámlálás adatai alapján: „Az egyetemet, főiskolát végzettek országos aránya a 25 éves és idősebb népesség körében 19 százalék. Kiemelkedően magas a diplomások aránya a fővárosban”⁹, mégpedig 34,1%,

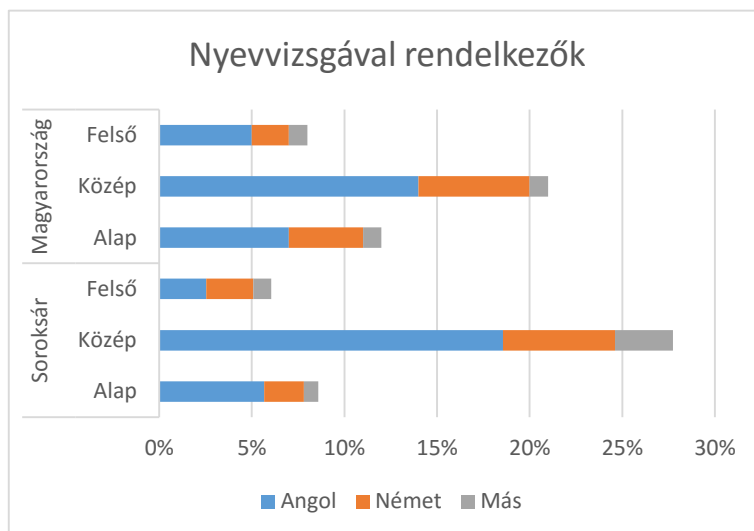


⁹ KSH 2011 (2013): 17

tehát a soroksári fiatalok körében is hasonló, a tendenciákat figyelve pedig némiképp magasabb arány várható.

Az általános iskolák 8. osztályában ehhez képest még a diákok 76%-a tervez felsőfokú tanulmányokat végezni. A pesterzsébeti és más középiskolába járó diákoknak

esetén pedig még kiugróbb ez az arány, hiszen átlagosan 90%-uk tervez egyetemre vagy főiskolára járni.

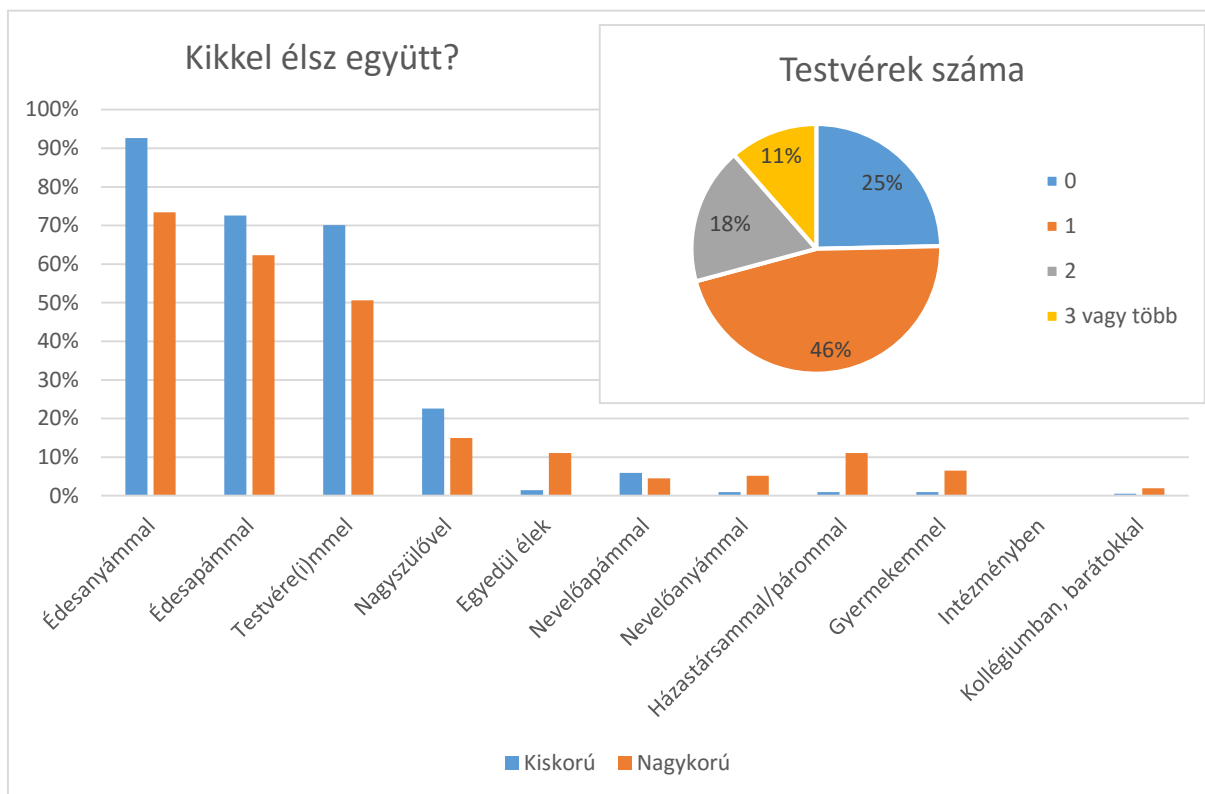


A nyomtatott kérdőíves kutatás eredményeinél megfigyelhető, hogy szignifikánsan magasabb arányban szeretnének a diákok külföldön tanulni, mint az internetes kérdőív kitöltői.

A nyelvtudás vizsgálatánál megfigyelhető, hogy az országos átlaghoz képest – annak ellenére, hogy Soroksáron jelentős számban szerepeltek általános iskolások – a soroksári fiatalok hasonló arányban rendelkeznek valamilyen nyelvevizsgálattal, tehát várhatóan összességében az országos átlagnál jobb a valós eredmény, ugyanakkor meglepő, hogy az erős német nemzetiségi hagyományokkal bíró kerületben nem magasabb az országosnál a német nyelv ismerete.

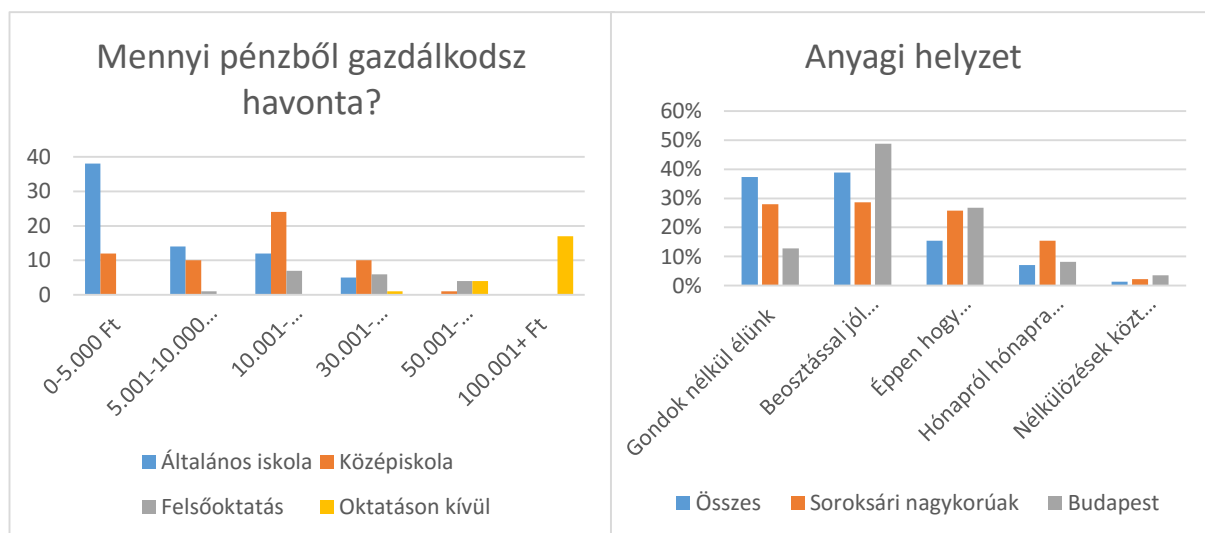
III.5. CSALÁD

A családdal kapcsolatos kérdések esetén csak az anyagi helyzettel kapcsolatos válaszok vethetők össze az országos eredményekkel, mivel a többi kérdésre adott válasz csak a felmérésben résztvevő fiatalok aktuális helyzetét tükrözi az egy háztartásban élők adataival, a testvéreik számával.



Arra a kérdésre, hogy mennyi pénzből gazdálkodnak havonta a soroksári fiatalok összesen 167 válasz érkezett, melyet tanulók oktatási intézményei szerint csoportosítottunk. Ebből jól kirajzolódik, hogy az élethelyzetük változásával miként nőnek az anyagi forrásaik. Az általános iskolások átlagosan havi körülbelül 10.400 Forintból, a középiskolások átlagosan havi 22.200 Forintból, a felsőoktatási hallgatók átlagban 60.000 Forintból, míg az oktatási rendszeren kívüliek átlagban havi körülbelül 137.300 Forintból gazdálkodhattak.

Meglepően nagy eltérés volt viszont a budapesti adatokhoz képest a családjuk anyagi helyzetének önbevallásos módszerrel való megítélésében. Az eltérés miatt külön is vizsgáltuk a nagykorúak által adott válaszokat, ebből látszik, hogy valószínűleg a fiatalabb korosztály még kevésbé tudta reálisan megítélni a családjának a helyzetét, mivel szűkítve az elemzett



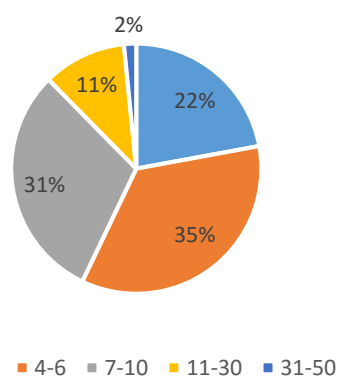
adatokat az értékek már közelítettek a budapesti átlaghoz, viszont még mindig jobbak voltak azoknál. Ennek az oka az lehet, hogy a nagykorú válaszadók többsége interneten töltötte ki a kérdőívet, ami kizárta, hogy a legalacsonyabb jövedelemmel rendelkező, legrosszabb helyzetben lévő családok gyermekei válaszoljanak.

III.6. TÁRSAS KAPCSOLATOK

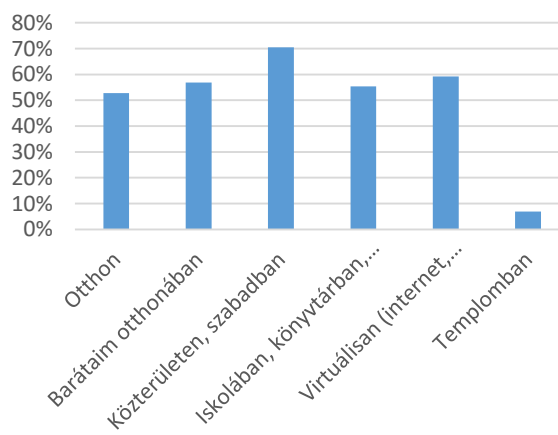
A barátokkal kapcsolatos kérdéseknél megfigyelhető volt, hogy sokan akár több száz főt tartottak barátuknak, főleg azoknál, akik a virtuális világban találkoznak velük. Ezeket az adatokat töröltük az adatsorból, mivel megtévesztő eredményeket mutattak volna. Megállapítható, hogy a soroksári fiataloknak 87%-ban 0-10 fős baráti társaságuk van.

A barátokkal való találkozás helyszínei azt mutatják, hogy a soroksári önkormányzatnak a fiatalok számára vonzó tereket, parkokat, szabadidős létesítményeket kellene fejlesztenie, melyet az ifjúsági korosztály megtölthetne étellel, mivel a találkozások nagy része itt zajlik le. Nagyon nagy számban használnak a soroksári fiatalok számítógépet és internetet, sokaknak ez a barátokkal való találkozás helyszíne is.

Hány embert tartasz barátodnak?

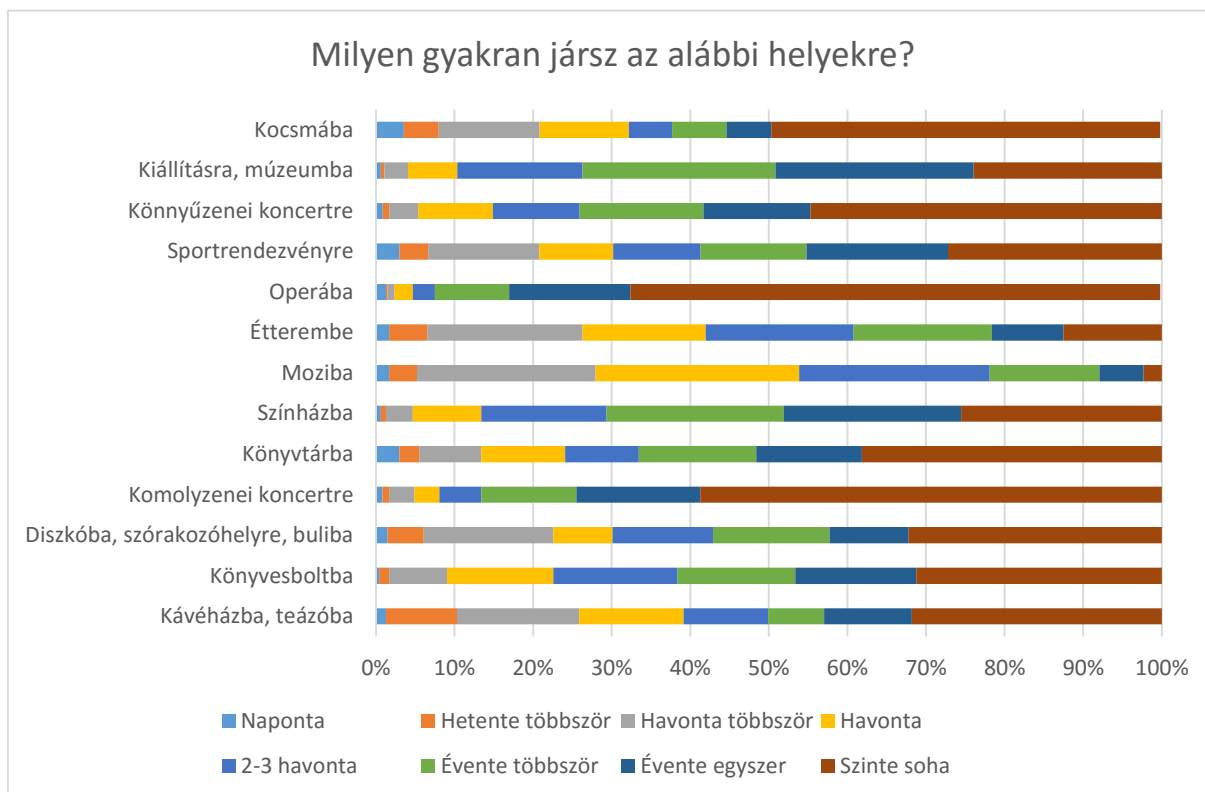


Hol találkozol a barátaiddal?



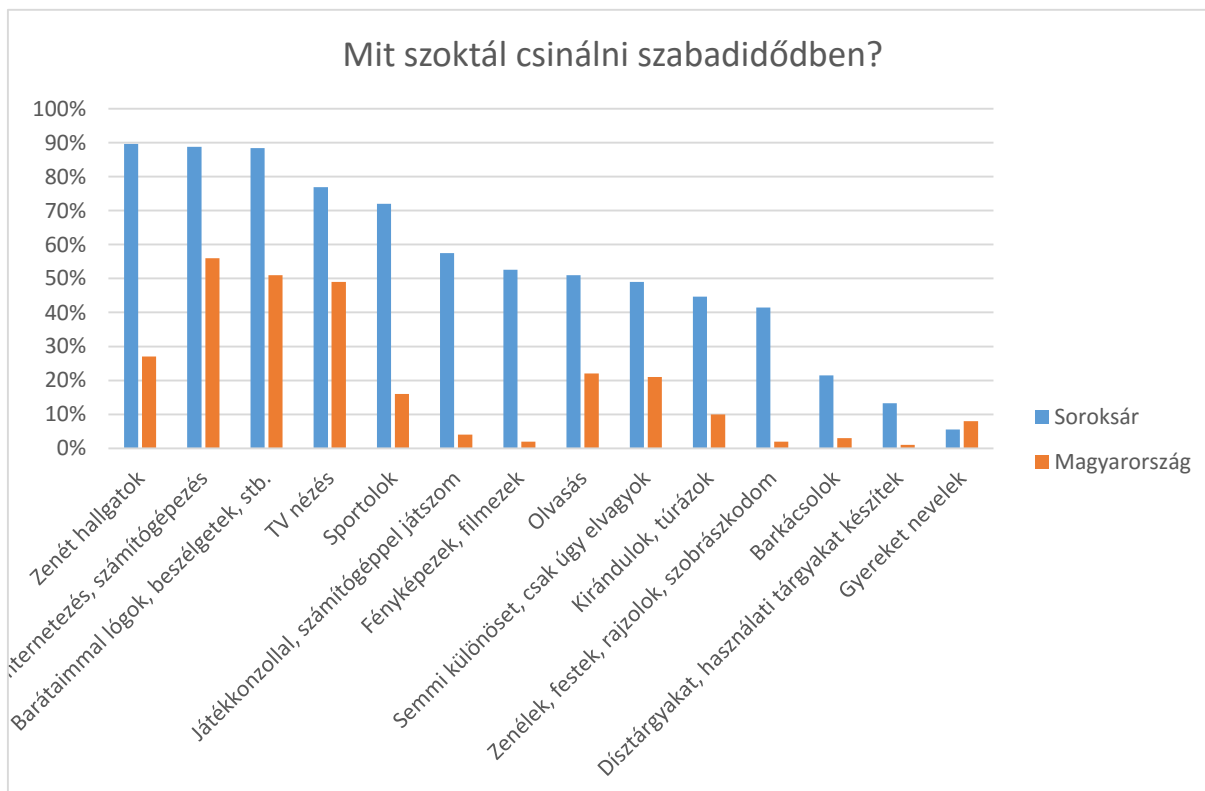
III.7. SPORT, SZABADIDŐ

A szabadidős tevékenységek vizsgálatánál érdekes módon rendkívül nagy eltérések voltak az országos adatokhoz képest, pedig módosítás csak annyi történt, hogy nem különböztettük meg a hétköznapi és a hétvégi szabadidős tevékenységeket – az országos mintából a hétvégi adatokat véve, mivel akkor több szabadideje van a fiataloknak. Ugyanakkor az országos trend Soroksáron is kirajzolódik, azaz a fiatalok már sokkal több tevékenységet végeznek



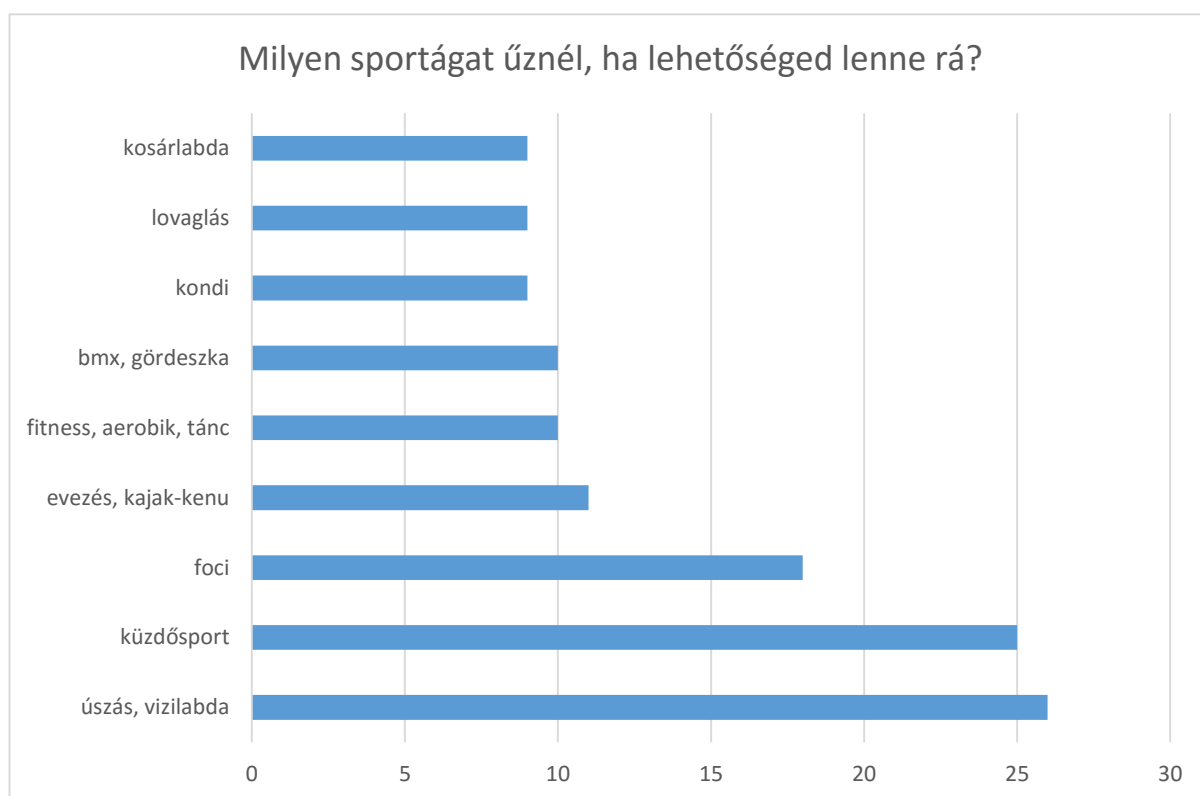
szabadidőjükben, mint korábban. Megfigyelhető az a jelenség is, hogy a televíziózás felől a számítógépezés és az internethasználat felé toldott el a hangsúly.

A különböző helyek látogatását firtató kérdésnél – a kulturális aktivitás színhelyeinél – megfigyelhető, hogy az országos átlaghoz képest a soroksári fiataloknak sokkal nagyobb esélyük van eljutni a különböző kulturális intézményekbe, ez valószínűleg a főváros



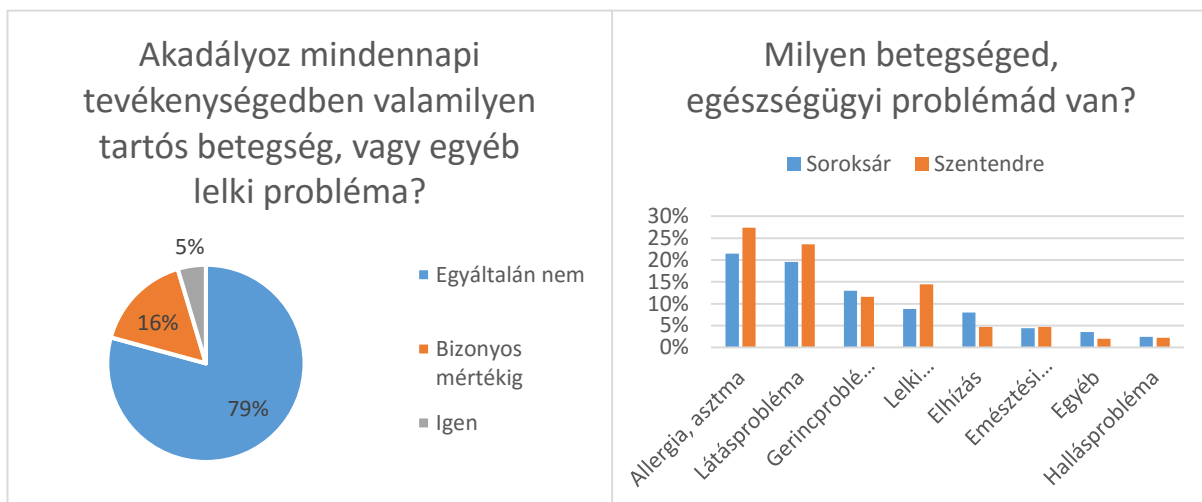
adottságaival magyarázható. Az adatok azonban korrelálnak az országos felmérés adataival, mivel a legnépszerűbb hely mindkét adatsorban a mozi és az étterem, a legnépszerűtlenebb pedig az opera és a komolyzenei hangverseny. Ugyanakkor minden helyszínen jóval magasabb a soroksári fiatalok aktivitása, hiszen az országos felméréshez képest általában 28%-kal többen jutnak el egy évben legalább egyszer a kulturális intézményekbe. Átlag feletti különbség a soroksáriak javára a mozi, az étterem, a színház és a kiállítások tekintetében mérhető.

A sporttal kapcsolatos igények kifejtésénél magasan az úszás, a vízilabda, a küzdősportok és a foci „győztek”, majd a további igények – evezésre, kajak-kenura fitnessz, aerobik, testépítés, tánc, bmx, gördeszka, lovaglás és kosárlabda sportágakra – körülbelül azonos szinten alakultak, a többi sportág említése az úgynevezett eSporton (a számítógépes és konzolos játékokkal való versenyszerű játékot jelent) kívül jelentéktelen volt.

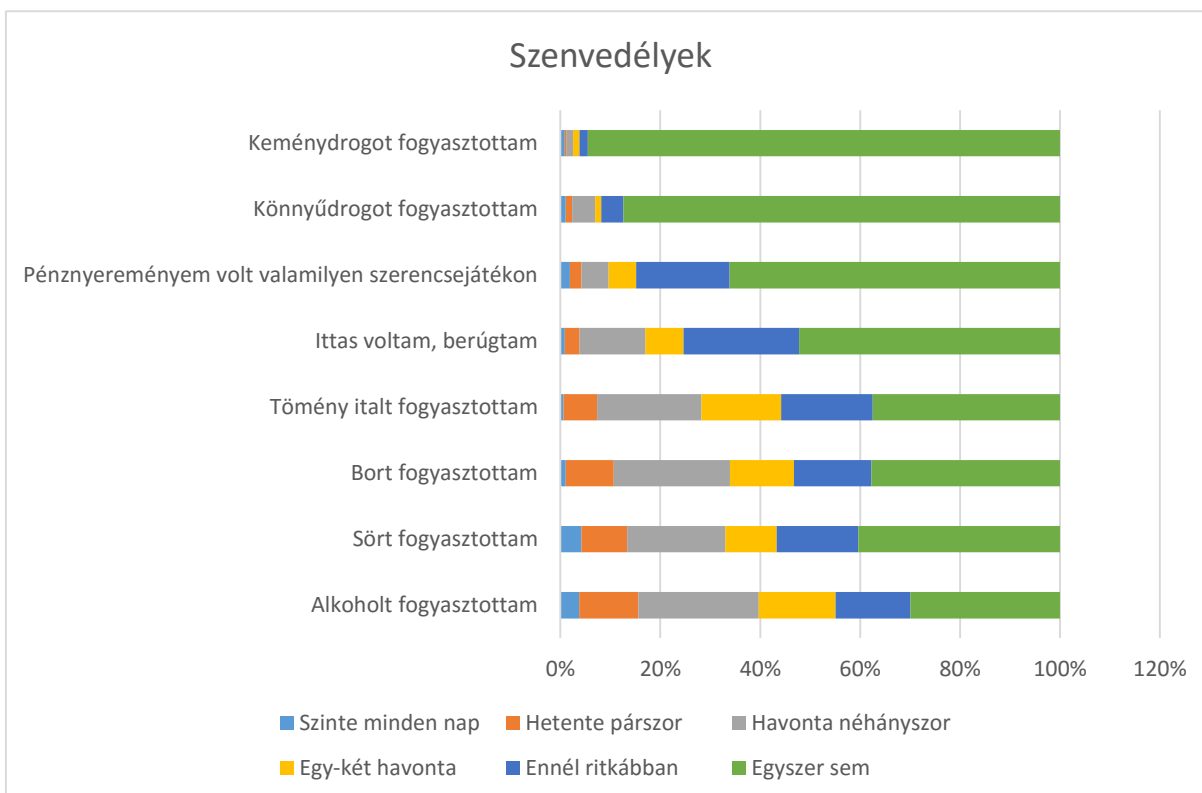


III.8. EGÉSZSÉG, ÉLETMÓD

Egészségügyi téren a soroksári fiatalok 79%-át egyáltalán nem akadályozza mindennapi tevékenységében semmilyen egészségügyi probléma. A betegségek típusait vizsgálva az



összehasonlítás kedvéért a szentendrei adatokkal¹⁰ vetettük össze a soroksári helyzetet. Megállapítható, hogy az ifjúsági korosztály hasonló egészségügyi problémákkal küzd mindkét településen, hiszen minimális eltéréssel az adatok megegyeznek. Látható, hogy a fő betegcsoportok elsősorban a modern életvitellel függnek össze, hiszen az allergiát és asztmát a szennyezett környezet és a gyógyszerek okozzák, a látásproblémák jelentős részéért elsősorban a számítógép, a mobiltelefon, és a televízió nézés felelős, míg a gerincproblémákért az ülő, mozgásszegény életmód. Elmondható tehát, hogy a fiatalok problémáinak elsődleges oka a modern életvitel. A szentendrei adatokhoz képest a jobb soroksári adatokat valószínűleg az okozta, hogy a kerületben magasabb arányban vett részt a kutatásban a fiatalabb korosztály.



¹⁰ Pintér, Kádár (2011): 12

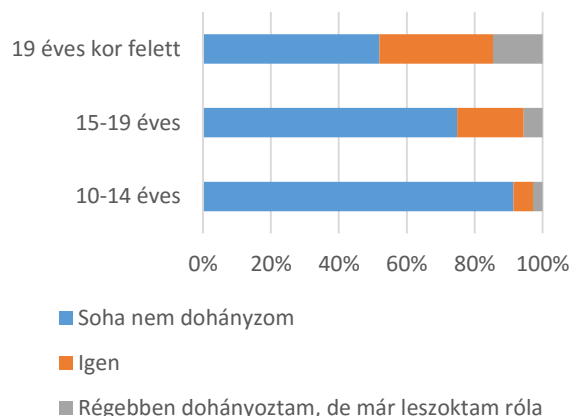
Soroksáron az adatok közelítőleg megegyeznek az országos trendekkel a különböző szenvedélyek vizsgálata tükrében. A dohányzás, a droghasználat és az alkoholfogyasztás tekintetében az összehasonlíthatóság érdekében az országos felmérésnek megfelelő korcsoportban vizsgáltuk például a szenvedélyeket.

Dohányzás kérdésében az soroksári fiatalok szokásai teljesen megegyeznek az országos mintával, mivel a 15-19 éves korcsoportban körülbelül harmaduk, míg 19 éves kor felett nagyjából felük dohányzott már, viszont Soroksáron nagyobb arányban választották azt, hogy régebben dohányoztak, de már leszoktak róla.

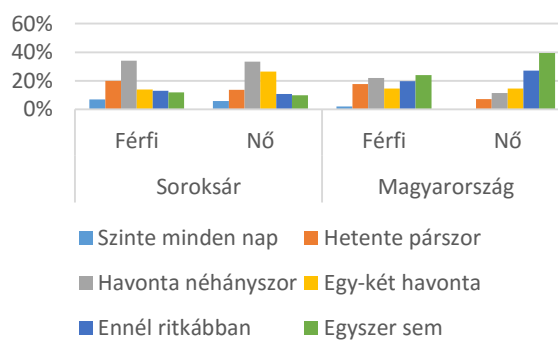
Alkoholfogyasztás tekintetében viszont szignifikánsan rosszabbak az adatok a 15-29 éves korosztályban Soroksáron, mint országos szinten. Jól látható az adatokból, hogy Soroksáron jóval nagyobb arányban és jóval gyakrabban fogyasztanak alkoholt. Ezt támasztják alá a szenvedélyek vizsgálatánál adott válaszok is, mivel a fiatalok az italozás intenzitásának vizsgálatakor azt nyilatkozták, hogy rendszeresen, legalább havonta egyszer ittas állapotba kerültek vagy berúgtak. A probléma összefügg azzal, hogy nincsenek jó feltételei a szabadidő hasznos eltöltésének, ezért szükséges az önkormányzatnak ebben az irányban kell lépéseket tennie, hogy javuljanak az adatok.

Droghasználat tekintetében az adatok kis száma miatt nehéz pontos megállapításokat tenni. Bevallás alapján a soroksári fiatalok 13%-a próbálta már ki a könnyű vagy keménydrogokat, ami némiképp rosszabb adat az országos 9%-nál.

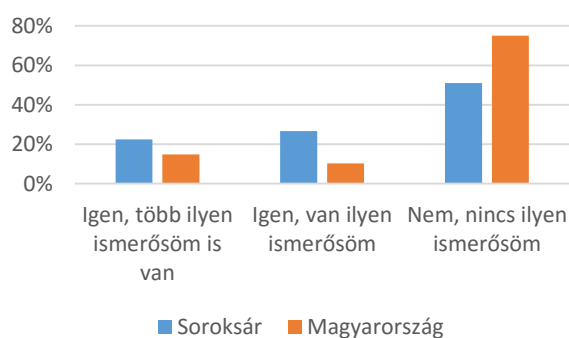
Dohányzási szokások



Alkoholfogyasztás a soroksáron lakó 15-29 éves korosztályban



A barátaid, ismerőseid között van-e olyan, aki használt már valamilyen kábítószer?



A droghasználat kérdésének valós méretét azonban jól mutatja a baráti körben lévő drogfogyasztásra vonatkozó kérdés. Ahhoz képest, hogy elvileg 10% körüli a fogyasztók aránya a baráti körében már 49% tapasztalt droghasználatot szemben a 25%-os országos adattal. Ez rendkívül súlyos probléma.

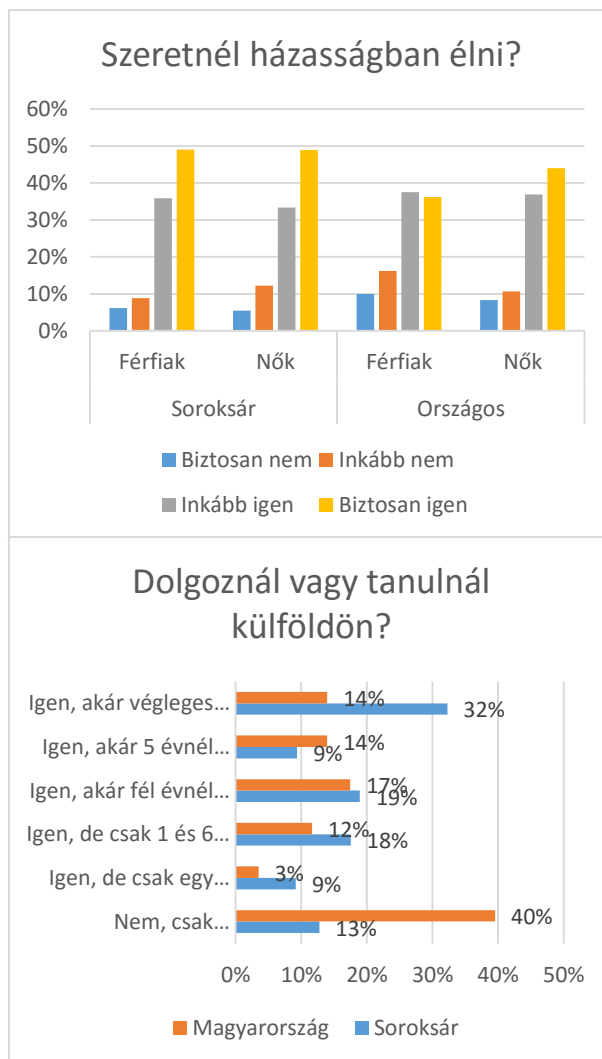
III.9. JÖVŐKÉP

A jövőkép tekintetében a házasság, gyermekvállalás és a külföldi munkavállalás vagy tanulás kérdését vizsgáltuk.

Látható, hogy a házassággal és a gyermekvállalással kapcsolatban a kerületi fiatalok közül a férfiak jóval pozitívabban állnak a kérdéshez az országos adatoknál, míg a nőknél szinte megegyezik az arány, ha a biztosan igen és inkább igen válaszokat pozitívnak, az inkább nem és biztosan nem válaszokat negatív válasznak tekintjük, akkor a férfiak 5%-kal többen képzelik el házasságban a jövőjüket.

Megfigyelhető a közép-magyarországinál pozitívabb hozzáállás a gyermekvállalás tekintetében is, hiszen a soroksáriak kicsit több mint egy évvel korábban házasodnának, illetve a tervezett gyerekek száma is jelentősen magasabb a régiós adatnál.

A migrációs szándékokat vizsgálva kiugró adat, hogy a soroksári fiatalok jóval nagyobb része menne külföldre tanulni vagy dolgozni. Mindössze 13 százalékuk biztos benne, hogy Magyarországon képzelel el a jövőjét. Nem javult az adat jelentősen az országos felmérés szerinti 15-29 éves korosztályban sem, hiszen itt is csak 15%-os a biztosan itthon maradók aránya.



	Hány éves korodban szeretnél megházasodni?	Mit gondolsz hány éves korodban fog megszületni első gyermeked?	Hány gyermeket szeretnél?
Soroksár	26,98	28,35	1,98
Közép-Magyarország		29,5	1,50

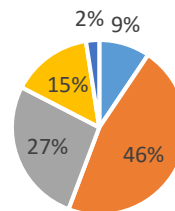
III.10. SOROKSÁR

A fiatalok Soroksár fejlődését alapvetően pozitívan értékelik. 54%-uk szerint fejlődik a kerület, míg csak 17%-uk szerint hanyatlik. Az adatok további javítása érdekében érdemes bevonni a fejlesztésekkel kapcsolatos döntésekbe az ifjúsági korosztályt.

A Soroksárral kapcsolatos médiafogyasztást vizsgálva megállapítható, hogy a fiatalok elsősorban az online felületeken tájékozódnak, a hagyományos média szerepe egyre inkább visszaszorul, mivel a korosztály mindössze 22%-a nevezte meg, mint fő információforrást. Érdekes a kerületnek kiemelten foglalkoznia az online felületeivel.

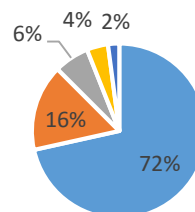
A kerületben lakó fiatalok egy rögzített választékot tartalmazó és egy nyitott kérdést tartalmazó kérdésnél is kifejtették a soroksári programokkal kapcsolatos véleményüket. A kategorizált válaszaikból kitűnik, hogy elsősorban a szórakozási lehetőségeket hiányolják a kerületben, de jelentős mértékben vennének részt kulturális és sport programokon is.

Hogyan ítéled meg Soroksár fejlődését?



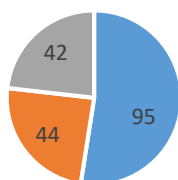
- Gyorsan fejlődik
- Lassan fejlődik
- Stagnál
- Lassan hanyatlik
- Gyorsan hanyatlik

Hol tájékozódsz a soroksári eseményekről, programokról?



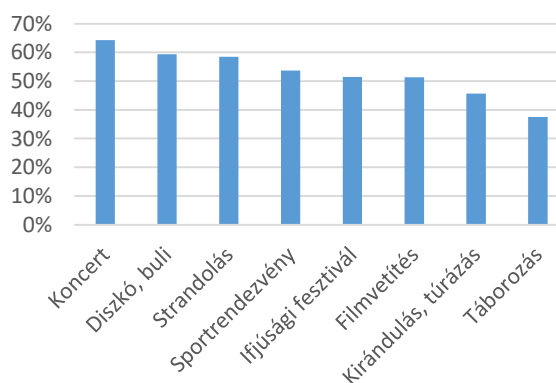
- Facebook
- Soroksári Hírlap
- www.soroksar.hu
- ES TV
- Egyéb

Milyen programokat szeretnél Soroksáron?



- Szórakoztató, buli
- Sport
- Kulturális, hagyományőrző, karitatív

Milyen programokon vennél részt Soroksáron?



A programokon túl megkérdeztük a fiatalokat általánosságban is nyitott kérdésekkel a kerületről, a válaszaikat igyekeztünk nagyobb kategóriákba csoportosítani, részleteiben az ifjúsági koncepció további részében lesznek felhasználva a válaszok.

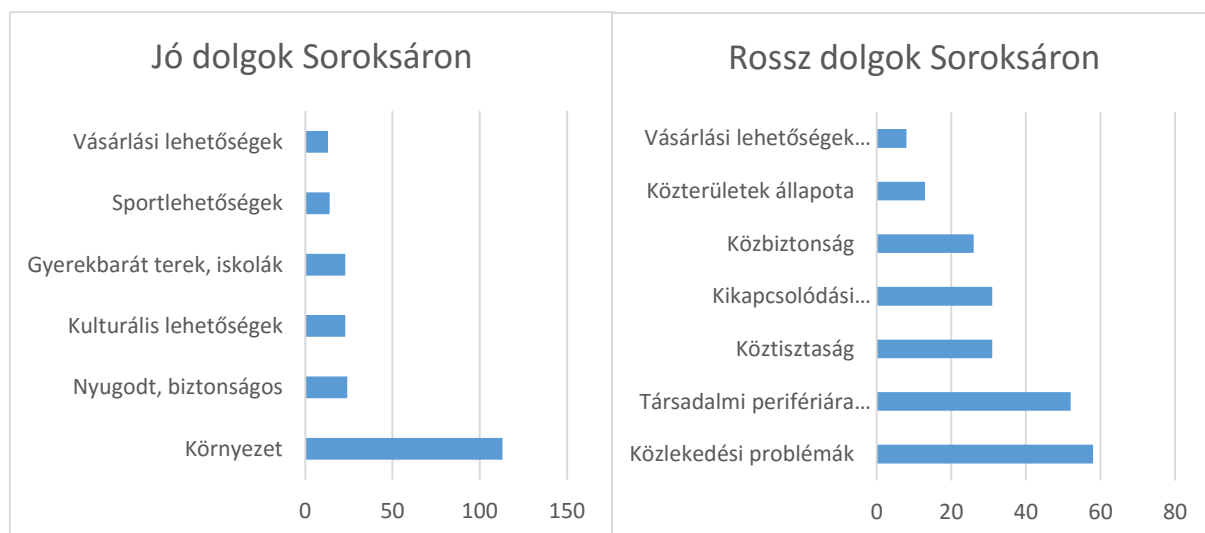
Fejlesztések tekintetében a fiatalok a szórakoztató és közösségi programokat, bulikat hiányolják leginkább, de a sportlehetőségeket és a kulturális rendezvényeken is nagy számban szeretnék javítani.



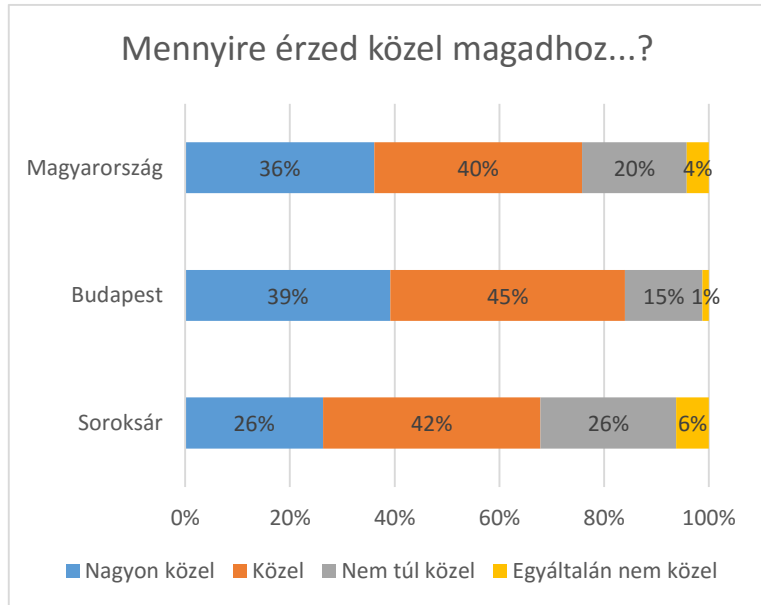
A kerületben leginkább a nyugodt, biztonságos környezetet, a zöldterületeket, a családbarát városrészt, intézményeket kedvelik.

A legégetőbb problémának a közösségi és az autós közlekedés hiányosságait tartják kimagasló említésszámmal. Hasonlóan súlyos gond a társadalom perifériájára szorult emberek deviáns viselkedése és a közbiztonság. Ezek mellett a köztisztaságon, a közterületek állapotán javítanának. Több kikapcsolódási, szórakozási és vásárlási lehetőséget szeretnének.

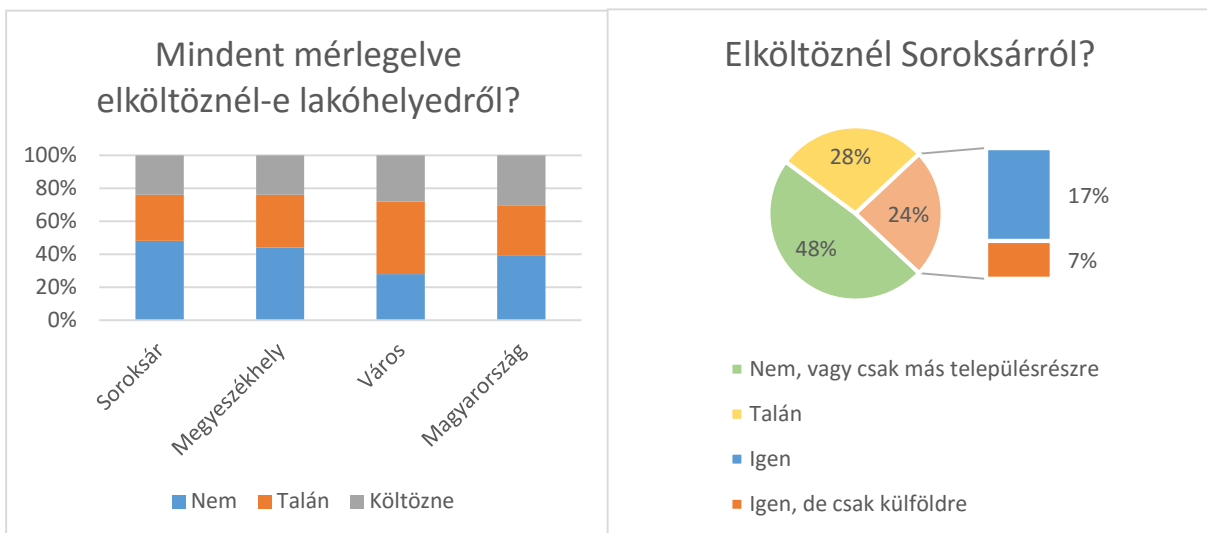
A Soroksárral kapcsolatos pontok közt szerepelt a városrészhez való kötődést vizsgáló kérdés. Az országos és budapesti adatokkal összehasonlítva a kerület lakosságára kevésbé jellemző a fiatalokra a soroksári, mint a budapesti identitás. Jelentősen kevesebben érzik nagyon közel és magukhoz Soroksárt, mint Budapestet vagy Magyarországot, jelentősen magasabb volt a nem túl közel és az egyáltalán nem válaszok aránya is. Megállapítható tehát, hogy van tere javítani a Soroksárhoz való kötődés tekintetében különböző városismereti képzésekkel vagy hagyományőrző programokkal.



A soroksáriak mindent mérlegelve az országos átlagnál 9%-kal, de a megyeszékhely és az egyéb város kategóriához képest is jelentősen kisebb számban hagynák el a kerületet. Sajnos budapesti adatok nem állnak rendelkezésre, pedig érdemes volna vizsgálni, mert a települések fejlettségi szintjével függenek össze elsősorban ezek az adatok.



Az elköltözési hajlandóságot vizsgálva pozitív válaszokról tudunk beszámolni, főleg a külföldi tanulást és munkát firtató kérdéshez képest – meglepő az adatok közti differencia. A soroksáriak közül 24% költözne el biztosan, akik közül 70% az országon belül, míg 30% külföldre költözne. A migrációs kérdésnél a jelen kérdés 48%-os biztosan nem elköltöző réteggel szemben csak 15% volt biztos benne, hogy Magyarországon képzelel el a jövőjét.



IV. Oktatás, nevelés

IV.1. OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

„2013. január 1-jétől állami fenntartásba kerültek a közoktatási intézmények - az önkormányzatok által fenntartott általános iskolák és középiskolák. Fenntartójuk (és részben működtetőjük) a területileg illetékes Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK).

Az általános iskolai tanulók száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) 2000 fő körül mozog; 2013-ban 2041 fő volt. Ez – mivel a legkisebb lélekszámú kerület - a kerületek közül a legalacsonyabb.

Soroksáron állami fenntartású középiskola nincs, gimnáziuma és saját középiskolája nem is volt sosem. A Soroksárért Polgári Egyesület kezdeményezésére jött létre 1993-ban egy alapítványi magánintézmény, a Qualitas Gimnázium és Szakközépiskola. A Dél-Pesti Kórház közelében működő 4 évfolyamos tanintézmény fő profilja az informatika. A környező agglomerációs településekről is sok a bejáró tanuló. Az népszerű iskolának 2002-ben Kőbányán nyílt egy másik tagintézménye. A soroksári iskola 2008-tól magánéppületben folytatja működését, Qualitas Középiskola néven.

A Grassalkovich út 169. sz. alatt működik a Galambos János Alapfokú Művészetoktatási Intézmény. Tanszakok: Furulya, fuvola, klarinét, kürt, trombita, harsona, tuba, szaxofon, ütő, gitár, zongora, harmonika, hegedű, gordonka, magánének, szolfézs, kamarazene.

2007 nyarán hozta létre Soroksár Önkormányzata a Soroksári Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézményt. Az Intézmény tevékenységi köre: a XXIII. kerületben lakó, illetve a XXIII. kerületi intézményekbe járó gyerekek, szülei és pedagógusai ellátása. Alaptevékenységei: pedagógiai szakszolgáltatás, pedagógiai szakmai szolgáltatás és egyéb oktatási célok és feladatok. 2013 szeptemberétől az intézmény a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXIII. kerületi Tagintézménye.”¹¹

Heider László, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Budapesti XXIII. Tankerülete igazgatójának tájékoztatása szerint a közoktatás megfelelően működik Soroksáron, nincs szükség a jövőben intézmények bővítésére a stagnáló gyermeklétszám miatt. Ugyanakkor az interjúk során többen megfogalmazták azt a véleményüket, hogy Soroksáron helyi gimnázium nélkül nem várható az ifjúsági élet fellendülése.

¹¹ ITS helyzetértékelés (2015): 55-57

IV.2. GIMNÁZIUM ÉS SZAKOKTATÁS SOROKSÁRON

Soroksár ifjúsági életének legnagyobb hiányossága, hogy nincsen kerületi középfokú oktatási intézmény, csak az alapítványi Qualitas Középiskola, ami – a soroksári lakos tanulók számából láthatóan – nem képes kiszolgálni a kerületben lakó fiatalok középfokú oktatási intézmény iránti igényeit. Egy kerületben működő gimnázium nélkül nem alakulhat ki aktív közösségi élet a fiatal korosztályban, mivel 14 éves koruktól más településen vagy kerületben találják meg baráti társaságaikat, máshol élik közösségi életüket.

A kerületben ezért indokolt egy színvonalas oktatást nyújtó gimnázium létrehozása, amit megerősítettek a mélyinterjúk során a fiatalokkal foglalkozók is. A gimnázium létrehozására több lehetőség is van:

- önálló gimnázium kialakítása az egyik kerületi általános iskolából
- az egyik kerületi általános iskola 12 évfolyamossá bővítése
- a dél-pesti régióban hiányzó egyházi fenntartású gimnázium létrehozása

A gimnázium létrehozása mellett lehetőség lenne Soroksáron a nagy munkaerőigényű cégek nagy száma miatt duális rendszerű szakképzés megvalósítására is egy olyan szakképző központtal, mely a kerületben működő cégekkel együttműködve a hiányszakmákban képezné a fiatalokat.

IV.3. SOROKSÁRI ÖNTUDAT KIALAKÍTÁSA

Soroksár 1994-es önálló kerületté válásával megerősödött a lokálpatrióta tudat a kerület lakosságában, azonban ezt tovább kell adni a fiatal korosztálynak is, hogy fennmaradjanak a kerület egykori önálló települési múltjának emlékei, valamint a még jelentős számú német nemzetiségi lakosság – Budapesten Soroksáron a legmagasabb a nemzetiségek aránya – hagyományai és ismerjék lakóhelyük történetét.

A lokálpatrióta tudat kialakulásának alapjait az oktatásban, nevelésben kell lerakni, majd az önkormányzati és közművelődési intézmények, valamint a civil szervezetek programjainak támogatásával lehet erősíteni. A fő cél egy Soroksárt ismerő és szerető fiatal korosztály nevelése, a hagyománytisztelet kialakítása bennük helytörténeti, múzeumpedagógiai foglalkozások, előadások, versenyek szervezése segítségével. Soroksárt ezen lépések megőrzendő értéként tüntetik fel az ifjúság szemében, melyre büszkék lehetnek, jó érzéssel hívhatják otthonuknak, mindinkább építeni, sem mint rombolni kívánják a körülöttük lévő környezetet.

A diákok soroksári identitásának erősítése, a település múltjának, kulturális, nemzetiségi és természeti értékeinek megismertetése érdekében ki kell dolgozni egy korszerű, kerületet

bemutató oktatóanyagot – a már meglévő iskolai tananyagok felhasználásával, a helyi pedagógusok bevonásával – és azt az általános iskolákban osztályfőnöki órák keretében sajtóíthatnák el a tanulók.

IV.4. HATÁRON TÚLI MAGYAR ÉS NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

„A nemzetközi kapcsolatok azokra a településekre terjednek ki, amelyekkel a kerületnek testvérvárosi kapcsolata van (a német Nürtingen, az erdélyi Székelyudvarhely, és a bolgár Tvardica). A testvérvárosi kapcsolatok a közművelődés terén is igen aktívak, melyeket elsősorban a Táncsics Mihály Művelődési Ház és a Galambos János Zeneiskola realizálja.”¹²

Fontos, hogy a testvérvárosi kapcsolatok ápolásában a soroksári diákok is részt vegyenek, ezért ebbe célszerű bevonni a kerület összes oktatási intézményének tanulóit, hogy iskolai keretek között látogathassák a testvérvárosokat, azok intézményeit, fiataljait.

A kerületnek segítenie kell, hogy minden soroksári diák tanulmányai során legalább egyszer eljusson a határon túli magyarok lakta területekre, támogatva az ezzel kapcsolatos kormányzati elképzeléseket. Az önkormányzat a nemzetiségi hagyományokra tekintettel ezen kormányzati szándékokat kiterjesztve támogathatná a Soroksáron német nyelvet tanuló diákokat is a németországi testvérvárosba való kiutazásában, az ottani hagyományok megismerésében és a nyelvtudásuk gyarapítása érdekében.

IV.5. DIÁKPOLGÁRMESTER VÁLASZTÁS

A soroksári általános iskolás korosztálynál kell elkezdeni azt a folyamatot, hogy a fiatalok érezzék, hogy számít a véleményük a kerületi közéletben. Minden évben a gyermeknap keretében kerülhet megrendezésre a soroksári diákpolgármester választás.

A kerület oktatási intézményei állíthatnak jelölteket, akik 5 – 8. évfolyamon tanuló diákok közül kerülhetnek ki, programmal rendelkeznek, melyet saját iskolájukban bemutattak, ott kampányt folytattak és őket választották meg az iskolájuk jelöltjének.

A választásra minden oktatási intézmény létszámarányosan testületet delegálhat, akik részt vesznek a jelöltek bemutatkozásán, értékelik a versenyen kapott kérdésekre adott válaszaikat, majd minden résztvevő leadhatja szavazatát egy jelöltre. A legtöbb szavazatot kapott jelölt lesz a következő évben Soroksár diákpolgármestere, a második helyezett pedig

¹² ITS helyzetértékelés (2015): 51

az alpolgármestere. A választási verseny során a diákok programjának értékelésében részt vesznek az önkormányzat és a hivatal vezetői.

IV.6. PROGRAMOK, PÁLYÁZATOK, DÍJAK FIATALOK RÉSZÉRE

A koncepció oktatási és ifjúsági döntéshozatallal kapcsolatos pontját, valamint a kerület stratégiai céljait jól kiegészítheti a különféle országos pályázatokon való indulás és az ifjúsági programok színvonalának emelése, új programok bevezetése, a fiatalok számára kiírt ösztöndíjak elnyerésének lehetősége.

Disputa program

A diákpolgármester választást és az idősebb generáció számára az ifjúsági képviselőben való részvételt is jól elő tudja tudni készíteni a disputa program, ami segít a vitakultúra kialakításában, az önálló vélemény helyes kifejezésében, megfogalmazásában.

„A disputa az angolszász nyelvterületről származó, vitakultúrát fejlesztő játék, amelynek versenyformája is létezik. Eredete az ókori görögöknél kereshető, már ott is a demokrácia velejárója volt, a görög polgárok azt vitatták meg, milyenek legyenek a törvények. A közösségi életben való részvétel megkönnyítésére a vita művészetét a diákoknak is tanították. A középkori európai oktatásnak is része volt a nyilvános beszéd, a disputa. Az angol nyelvterületek egész történelmét végigkísérte az ott »debate«-nek nevezett mozgalom. Különösen az egyetemeken alakult ki nagy hagyománya.”¹³

A disputázás az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva bevezethető program, bevezethető az általános iskolák 5. osztályától egészen a középiskolák 12. osztályáig, de kiterjeszhető akár az egyetemista korosztályra is.

Fiatalok lakáshoz jutásának támogatása

Korunk magas ingatlanárjai mellett a fiatalok családalapítási szándékai nagyrészt anyagi okokból ellehetetlenülnek, mivel nincs hol elkezdniük közös életüket. Az önkormányzat amennyiben a jövőben rendelkezik olyan bérlakásokkal, ahol lehetőségük lehet megteremteni a felnőtt, a szülői háztól független életük megkezdéséhez szükséges alapokat.

A szociálisan rászoruló, de fizetőképes, 30 év alatti fiatal házaspárok részére az önkormányzat külön pályázat keretében hirdethetné meg bizonyos bérlakásait határozott, 5 éves időtartamra, ami alatt a fiatal házaspárok megteremthetik a közös jövőjük állandó lakóhelyét.

¹³ Hunya (1998): 1

A fiatalok első lakáshoz jutását támogathatja a kerület a kormányzati szándékokkal párhuzamosan is a Családi Otthonteremtési Kedvezmény feltételeinek megfelelő építési telkek kijelölésével és felújítandó ingatlanok értékesítésével vagy akár bérlakásépítéssel is.

E program megvalósulása esetén a felszabaduló és felújításra kerülő korábbi bérlakások hozzájárulhatnak a kerületközponti rész elöregedő demográfiai tendenciájának visszafordításához, ha a kerület célként kitűzi, hogy ezen felújított lakásokat fiatal, fizetőképes réteg lakhassa, bérelhesse.

Kortárssegítő program

„»A kábítószer problémák nem mérsékelhetőek kapcsolódó más nemzeti stratégiák és programok, például alkohol-, viselkedési függőségi-, illetve mentálhigiénés stratégia és program nélkül. Csak mindezek együttes, összehangolt megvalósításától várható e problémahalmaz(azon belül a kábítószer-probléma) érzékelhető enyhülése...« – áll a Nemzeti Drogstratégia üzenetében.»¹⁴

A program legfőbb eleme a drogprevenció, de sok új és hasznos dolgot tanulhatnak a fiatalok általa, hiszen a program hosszú távú célja az életminőség javítása. Fontos, hogy a fiatalok ön- és társismerete is fejlődik, valamint az empatikus készségük is. Moduláris képzés, rendszeres egymást követő hétvégéken kerül megrendezésre. A törvény szerint meghatározott, kötelezően teljesítendő közösségi munkába is beilleszthető. A modulok felépítésében szerepel a különböző függőségek, devianciák, káros szenvedélyek megelőzése.

„A kortárssegítés a serdülőkori sajátosságokból eredő összetartásukat és szolidaritásukat hasznosítja. Ezt a módszert egyenrangúak prevenciós módszerének nevezi a szakirodalom. A program során nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a serdülőkorúak nehezen fogadják el a nevelés, oktatás »felülről« jövő formáit, az aszimmetrikus kapcsolatokat. Az »alárendelt« szerepek helyett a »mellérendelt« szerepek és viszonyok megélésének lehetőségét biztosítják.»¹⁵

Ösztöndíj Soroksár tehetséges fiataljai részére

A hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása megvalósul a Bursa Hungarica pályázatok segítségével, emellett Soroksár Önkormányzata a kiemelkedően tehetséges fiatalok közép- és felsőfokú tanulmányainak támogatására

¹⁴ Cs.J. (2011): 1

¹⁵ Cs.J. (2011): 2

ösztöndíjat alapíthat, abból a célból, hogy a támogatott diákok tanulmányaik befejezése után a kerületben kamatoztassák tudásukat, megszerzett ismereteiket.

Az ösztöndíjat évente egy középiskolában tanuló diák, és egy, egyetemen vagy főiskolán tanuló olyan diák kaphatja, aki:

- megfelel a magas szintű tanulmányi követelményeknek
- legalább három ajánlást szerez pályázata támogatására
- a pályázó tanulmányi munkájára, érdeklődési területeire, tanulmányi elképzeléseire kiterjedő részletes életrajzot nyújt be
- pályázati anyagában leírja elképzeléseit arról, hogyan, milyen módon kívánja tanulmányai során és azt követően tartani a kapcsolatot a kerülettel, segíteni az önkormányzat munkáját elsősorban ifjúsági területen

A cél az, hogy a támogatott fiatal a tanulmányai befejezése után tevékenységével növelje Soroksár hírnevét, segítse a kerület fejlődését és tudását Soroksár javára használja.

V. Sport és szabadidős tevékenységek

V.1. SOROKSÁRI SPORTEGYESÜLETEK¹⁶

Soroksáron sok sportegyesület működik, viszont a kérdőíves válaszokból kiderült, hogy nem elégtienek ki minden igényt, illetve a fiatalok nem ismerik őket. A kérdőívben a legnagyobb igény az úszásra és a vízilabdára mutatkozott, de létesítmény híján ezt jelenleg csak szomszédos kerületekben oldható meg. A második legnépszerűbb igény a küzdősportokra mutatkozott, ebben az esetben viszont láthatóan ismerethiány van, mivel a kerületben rengeteg küzdősporttal foglalkozó egyesület működik. Jelenleg az önkormányzatnál regisztráltak az alábbi sportegyesületek működnek a kerületben:

- Soroksár Sport Club – labdarúgás
- Európa 2012 Kulturális és Sportegyesület – sumo, darts
- GoldStars Sportegyesület – taekwondo
- Soroksári Hockey Club – gyeplabda
- Soroksári Súlyemelő és Szabadidősport Egyesület – súlyemelés, sumo, erőemelés
- St.Lőrinc Golf Club - golf
- Hitora Dojo Kulturális és Szabadidő Sportegyesület – karate
- Harcos Tigrisek Kempo Karate és Szabadidő SE - kempo
- Pittbull Team Soroksár Sportegyesület – kick-bokszt, thai-bokszt, kempo
- Műegyetemi Evezős Club – evezés
- Regatta Club Soroksár – evezés
- Kihívás Extrém Iskolai és Szabadidősport Egyesület – windsurf
- Soroksári Torna Egyesület – kézilabda, aerobik
- Soroksári Tenisztanoda – tenisz
- Török Flóris-Törekvés SE – kosárlabda
- Soroksári Maják SE – kézilabda
- Argó Sportegyesület – judo
- Magyar Shidokan Karate Szövetség – shidokan karate
- Justicia Sportklub – labdarúgás, jégkorong, floorball
- Seishin Non-profit Közhasznú Sportegyesület – kyokushin karate

A kerületi sportlehetőségeket a fiatal korosztálynak elsősorban az általuk használt online felületeken kell hirdetni, de az iskolákba eljuttatott összefoglaló kiadvány is sokat segíthetne az információhiány orvoslásán a kerületi sportbörze mellett.

¹⁶ Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzatának adatai alapján

V.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT SZEREPVÁLLALÁSA

Soroksár önkormányzata megalkotta sportkoncepcióját, mellyel kijelölte a kerületi sportélet kereteit és tervszerűen dolgozik a kerületi sportélet lehetőségeinek bővítésén, valamint elfogadta az ezt szabályozó sportrendeletét is. Az interjúk alapján megállapítható, hogy az önkormányzat a sportrendezvények, az egyesületek és a versenysport támogatása tekintetében mindent megtesz lehetőségeihez képest, azonban a kérdőíves felmérés adatai alapján komoly fejlesztési lehetőségek vannak elsősorban a szabadidősport és az iskolai sport területén, valamint a meglévő lehetőségek ismertetésével a fiatal nemzedékek felé.

A sportreferens beszámolója is jól összefoglalja az önkormányzati feladatokat:

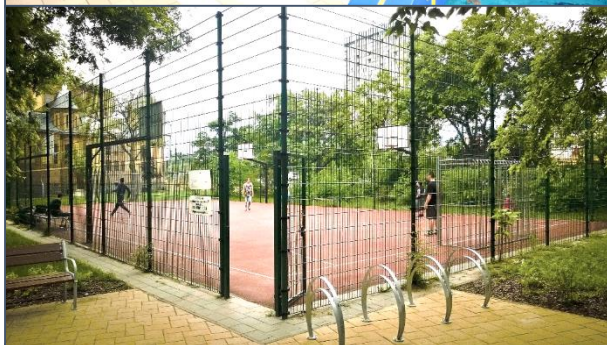
„Bár a sportélet elsősorban a versenysport felé irányul, fel kell ismerni és a lakosság felé is közvetíteni kell, hogy a mozgás, az egészséges életmód a hétköznapi életben is milyen fontos szerepet tölt be. (...) Az egészséges életmódra nevelés már óvodában, iskolában el kell, hogy kezdődjön ahhoz, hogy felnőtt korban már természetes tevékenységgé váljon. Ez a feladat a családra, pedagógusokra, sportbázisokra, egyesületekre és nem utolsósorban intézményekre hárul.”¹⁷

V.3. A SPORT LEHETSÉGES FEJLESZTÉSI IRÁNYAI

Az ifjúságkutatói kérdőívre adott válaszokból jól kirajzolódik, hogy a soroksári fiataloknak milyen igényeik vannak a sportfejlesztések területén. Az igények felmérése egyrészt iránymutatásul szolgál az önkormányzatnak, másrészt a helyi vállalkozóknak is segítséget nyújt abban, hogy milyen sporttal kapcsolatos létesítményekre volna kereslet a kerületben.

Legnagyobb igény a fiatalok részéről uszoda iránt van, mivel jelenleg a kerületben nem működik az úszást és a vízilabdát kiszolgáló létesítmény, viszont a szomszédos kerületekben rendelkezésre állnak ezen intézmények. Egy új uszoda létesítése azonban nagy gazdasági kockázatokkal jár, mivel általában veszteséget termel, kizárólag más szolgáltatásokkal együtt lehetne gazdaságos, ami a többi sportág iránti igényt is kielégíthetné integrált formában a jövőben. Uszoda építése jelenleg nem szerepel a kerület fejlesztési terveiben, ezért csak **hosszútávon** lenne megvalósítható kellő előkészítést követően. Az úszás és a vízilabda iránti

¹⁷ Jeszenszky (2014): 3



igényeket az önkormányzat jelenleg a szomszédos kerületekkel együttműködésben, a soroksári diákoknak nyújtott kedvezményes belépési lehetőség formájában támogatná.

Soroksár egyik legnagyobb kihasználatlan lehetősége sport szempontjából a Duna. Az interjúk során és a kérdőívekből is kiderült, hogy jelentős igény volna a Molnár-szigeten a Tündérkert mellett egy kerületi csónakházra, ami **középtávon** megvalósítható. A kajak-kenu és evezés jelenleg csak zárt egyesületi csónakházakban elérhető sportág, nem tudnak szabadidős programként evezni, a kerületi lakosoknak nincs lehetőségük a csónakjaik tárolására, ezért van szükség a kerület által létesített közösségi csónakházra.

A kerület **rövidtávon** a szabadtéri, bármikor használható sportpályák létesítésével tud a leginkább javítani a soroksári fiatalok sportolási lehetőségein és segíteni az egészséges életmód kultúrájának terjesztésében. Szükség van a kerület központi részén, a Molnár-sziget környékén és Újtelepen is nyitott kosárlabda és focipályákra, ahol baráti társaságok bármikor sportolhatnak, találkozhatnak egymással. Az extrém sportok közül BMX és gördeszka pálya iránt volt a legnagyobb igény, azonban a zajhatás miatt csak a sportcsarnok környékén képzelhető el a megvalósítása. Emellett nagy népszerűségnek örvendenek a főváros más részein a sűrűbb beépítésű területeken a

kültéri fitness parkok, ami szintén a mindennapi sportolást segíti elő. A szabadtéri sportlehetőségek fejlesztésére az önkormányzat kidolgozhat egy több éves fejlesztési

programot, ami alapján tervszerűen a kerület minden részén kiépülhetnének a szabadtéri sportolás lehetőségei.

A kérdőívek alapján megállapítható, hogy a fiatalok még a fitnessz, aerobik, tánc és konditermi lehetőségeket hiányolják, ami elsősorban vállalkozók bevonásával kielégíthető igény vagy hosszútávon egy kerületi uszoda mellett kaphatna helyet a ma igen népszerű sportolási irányzat. A kerület ösztönözhetné a hiánysportokkal foglalkozó vállalkozások létrehozását.

A felmérésekből kiderült, hogy a sok soroksári küzdősporttal foglalkozó egyesület ellenére a legnagyobb igény az úszás és a vízilabda mellett ilyen jellegű sportágakra van, azonban feltételezhető, hogy ezen egyesületek működéséről a soroksári fiatalok nem szereztek tudomást. Ezért szükséges a fiatalok számára létrehozandó soroksári internetes felületeken lehetőséget biztosítani a fiatalokat érdeklő sportágak és sportrendezvények feltűntetésére.

Erősíteni kell az iskolák egymás közötti sportéletét a leendő kerületi ifjúsági képviselő bevonásával, bajnokságok szervezésével is, melyek egész éven át tartó sportolási lehetőséget teremtenek az oktatás keretein belül. Cél, hogy a soroksári diákság megismerje egymást, értelmesen és főként értékesen töltsse az idejét, sportoljon, fejlessze készségeit, kibontakoztathassa tehetségét a sport különféle területein.

V.4. ZÖLDTERÜLETEK FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI

A rekreáció jelentősége

„Rekreáció minden olyan tevékenység (mozgásos, társas, kulturális, játékos), amelyet az ember szabadidejében, a tevékeny pihenés érdekében, a napi elfoglaltság okozta fáradtság, feszültség levezetéseként, a teljesítő képesség és a jó közérzet helyre állítása miatt végez. Ez nagyon új keletű és egyben rendkívül időszerű fogalom.

Mai modern társadalmunkban már a fiataloknak is sok kötelezettségük van, az idejüket nem szabadon osztják be. A nap nagy részét tanulással töltik, ehhez még hozzá jönnek az egyéb kötelezettségek. Ezért fontos, hogy a fiataloknak legyen lehetőségük feltöltődni, mind mozgással, mind szellemi tevékenységekkel.

Egy város akkor segíti a rekreációt, ha megfelelő feltétel- és eszközrendszert biztosít a város lakóinak a rekreációs tevékenységek űzéséhez. Tehát biztosítani kell a fiataloknak a különböző sportolási és szórakozási lehetőségeket, elérhetővé kell tenni számukra a tömeg és hobbi

*sportokat, de olyan rendezvények, helyszínek kialakítása is szükséges, ahol szellemileg tölthetnek fel.*¹⁸

Jelenleg a kerületben elszórtan vannak olyan területek, ahol a kerület lakossági rekreációja megvalósulhat, ennek ellenére a kerület legnagyobb értékeként a fiatalok környezetét és a természetközelséget említik. Ezért nagyon fontos a kerület ezen értékeinek erősítése, tervszerű fejlesztése.

A zöldfelületi rendszer jelenleg

„Budapest XXIII. kerületében nem csak egy a fővárosi kerületekhez illő szolgáltatási színvonalat és választékot biztosító kerületi központ, hanem a zöldfelületi elemekben gazdag, jó ellátási színvonalat és humán komfort közérzetet létrehozó belterületi zöldfelületi rendszer is hiányzik. (...)

Nincsenek komplex szabadidős funkciókkal kitölthető nagy közparkok sem. Mind ez a település történetéből, szerkezetének kialakulásából levezethető adottság, mely a kerületet jelentősen megkülönbözteti a többi budapesti kerülettől. A belterületi zöldfelületi rendszer szűkösségét a táji adottságok elemzésével foglalkozó tanulmányrészben ismertetett külső táji adottságok részben ellensúlyozzák.

A rendelkezésre álló közhasználatú belterületi zöldfelületek a következők:

- *A Soroksári-Ráckevei Dunát kísérő belterületi parti sáv*
- *A jórészt hétvégi telkekkel betöltött Molnár sziget még beépítetlen déli negyede*
- *A Soroksár Újtelepi lakótelep közkertjei és játszóterületei*
- *A Hősök tere intézményközpont közparkja és főtere*
- *A Templom utcai védett fasor*

SOROKSÁR KÖZPONT – Ez a kerületrész Soroksár legvárosiasabb, legattraktívabb része. Itt található a Hősök tere köztér és közpark funkciót egyaránt betöltő, korszerűen átépített, rendezett, dekoratív zöldfelülete. A központhoz közvetlenül kapcsolódik a Soroksári Duna Molnár sziget melletti kis folyóága, melyet mintegy 1,2 km hosszú part menti sétány kísér. Ugyancsak a kerületközpontban van a kerület legértékesebb fasora a Templom utcai védett fasor is.

SOROKSÁR DÉL KERÜLETRÉSZ – Az Orbán hegyi és Millenium telepi kertés-családirházak területek zöldfelületeit jellemzően a fásított, ápolt dísz és természetesi célú magánkertek alkotják.

¹⁸ Pintér, Kádár (2011): 25

ÚJTELEP KERÜLETRE SZ – Az Újtelep kerület részben lakótelep jelleggel, szabadon álló, 4 szintes sávházakkal beépített, illetve kertes-családi házas, azaz magánkertes lakóterülete. Ebben a városrészben található a kerület lakótelepi közkertjei és játszótereinek legnagyobb része is.

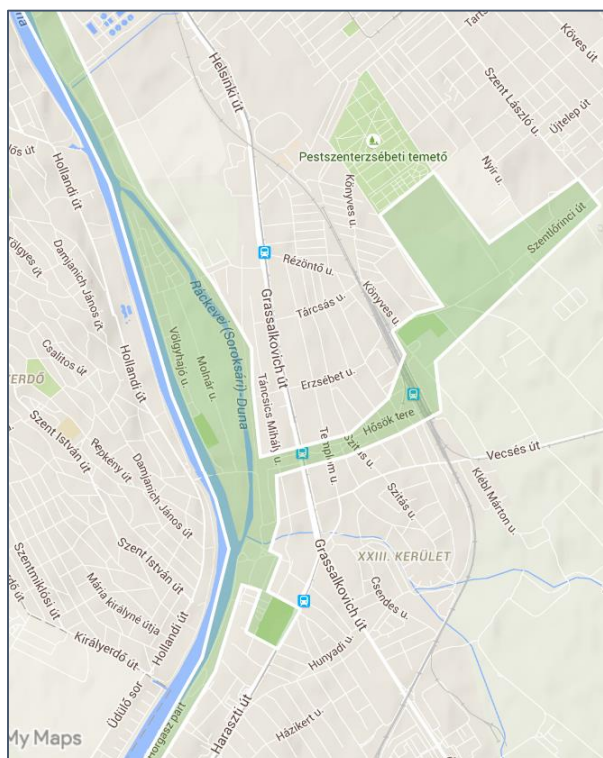
*Az újtelepi lakóterületekhez közvetlenül csatlakozóan, a Szentlőrinci út, a Temető utca, az Erzsébeti temető déli kerítése és az Ugarszél út között belterületi erdő található, melynek területe mintegy 28,0 ha. A mozaikosan fásított terület közpakká fejlesztésre alkalmas.*¹⁹

Fiatalok számára fontos zöldterületi fejlesztések

A fiatalok által fontosnak tartott zöldfelületi fejlesztések egyeznek a kerület Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott célokkal, Budapest Duna Menti Területeinek Fejlesztési Tanulmánytervével és a Budapest 2030 Hosszútávú Városfejlesztési Koncepcióval is.

Az interjúk során kiderült, hogy a legfőbb problémát az jelenti a kerületben, hogy nincsen olyan tér, közösségi tér, ahol a fiatalok összegyűlhetnek és találkozhatnak egymással, valamint a jelenlegi fejlesztések nem egy területre koncentrálnak, hanem szétapróznak, ezért kevésbé látszanak az eredmények.

Soroksáron érdemes ezért egy zöld folyosót kialakítani, melynek teljes területén minőségi tereket, zöldfelületeket, sportolási lehetőségeket, közparkokat találhatnak a soroksáriak, ennek területe: a Molnár-sziget, a teljes Duna menti sáv, Hősök tere, vasútállomás térsége, Szentlőrinci út menti területek. A közterületek fejlesztésénél érdemes kikérni az ifjúság véleményét, ötleteit.



¹⁹ ITS helyzetértékelés (2015): 91-93

kiegészítve időszakos nagyrendezvények helyszínéhez szükséges infrastruktúrával, mivel a kerületben jelenleg csak itt képzelhető el nagyobb ifjúsági fesztivál, egyéb ifjúsági esemény a környéken élő lakosságot legkevésbé zavarva.



Hősök tere és a vasútállomás környéke

Soroksár tipikus kerületközponti része a Hősök tere Duna és a vasútállomás közti területe. Ezen terület átalakítása folyamatban van. A tér teljes szerkezetét a kor színvonalának megfelelően kell kialakítani, mivel ez a kerület egyetlen városias, egyben központi területe, ami a megfelelő minőségű kialakítása esetén képes egyrészt találkozópontként, közösségi

térként funkcionálni, másrészt képes lesz olyan vállalkozókat vonzani, akik az ifjúság számára fontos beruházásokat, így a fiatalos, de kulturált vendéglátóhelyeket, szórakozóhelyeket nyitnának, ami felpezsdítené a környék életét és vonzóvá válna a soroksári ifjúság számára.

A vasútállomás egyre nagyobb vasúti forgalmat bonyolít, de jelenleg nem egy modern városi intermodális csomópont képét mutatja, hanem inkább egy vidéki kistelepülés állomásáét, egyre inkább akadályozza a kerület részei közti közlekedést mind autós, mind kerékpáros, mind gyalogos formában. A vasútállomás környékét a Szentlőrinci útig megfelelő zöldfelületekkel kiegészítve a közlekedés minden formáját figyelembe véve külön szintű közúti-vasúti keresztezés építésével kell helyreállítani.

Újtelep és a Szentlőrinci út környéke

Soroksár területi adottságait tekintve két részre szakadt, mivel az újtelepi részt sokkal inkább Pesterzsébethez kötődik, mint a kerületközponthoz, ezért kerékpáros-gyalogos kapcsolatot kell kialakítani a két terület között, ami jó minőségű, karbantartott erdőn és közterületeken halad át. A területen kialakítandók a hiányzó sport és szabadidős funkciók, a rekreáció területei, melyek segítségével a sportcsarnok is sokkal jobban bekapcsolható a kerület életébe és a funkcióhiányos újtelepi rész is megfelelő zöld és sportolásra alkalmas közösségi terekkel bővíthet.

VI. Ifjúságbarát közlekedés

VI.1. JELENLEGI HELYZET

A kérdőíves felmérés alapján a soroksári fiatalok legtöbb problémája a kerületben a közlekedési helyzettel van. Ezen gondok közül a legtöbb csak a főváros, a BKK és a MÁV közreműködésével, komoly beruházásokkal orvosolhatók. A jelenlegi terveket jelentősen befolyásolhatják a megpályázott 2024-es budapesti olimpiához kapcsolódó fejlesztési szükségletek: a 150-es vasútvonal áthelyezése, a villamoshálózat módosítása.

Az ifjúság legtöbbször a tömegközlekedés hiányosságait említette: a HÉV-nek nincs közvetlen belvárosi kapcsolata; a HÉV és a MÁV területei elválasztják a kerület egyes részeit és nehéz köztük a közlekedés; rossz műszaki állapotban vannak a kötöttpályás szerelvények; ritkán járnak a tömegközlekedési eszközök, hiányzik a kerületrészek közti éjszakai buszjárat.

Az autós közlekedés problémáival az ifjúsági koncepció nem foglalkozik, mivel a fiatal korosztályt nem ez a terület érinti leginkább, de sok panasz érkezett ezzel kapcsolatban is a kérdőíves felmérésben, elsősorban a vasúton és a HÉV-en való átkelés nehézségeit említve.

Ifjúsági szempontból a leglényegesebb pont a kerékpáros közlekedés, melyre sok javaslat érkezett és az európai és budapesti példák alapján nagy tér van lehetőségeinek javítására a kerületben.

VI.2. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

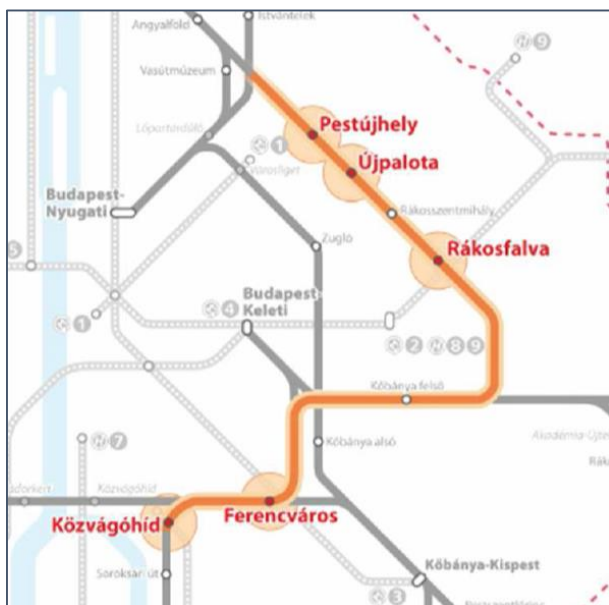


A közösségi közlekedés biztosítása alapvetően fővárosi kompetencia, azonban a kerület az egyik legégetőbb problémára saját hatáskörben már hozott döntést, mivel 2014 januárjától kezdve a 135-ös jelzéssel, a BKK szolgáltatási tevékenységébe illesztve közlekedik a korábbi Soroksár-busz. Ez rendkívül fontos hálózati kapcsolatot jelent a kerület két része Soroksár központja és Soroksár Újtelep között. Azonban a fiatalok visszajelzései alapján problémát jelent a ritka követési idő, időnként a zsúfoltság, valamint érdemes lenne megfontolni először a hétfégi

időszakban és a Soroksár központjában lévő nagyobb rendezvények idején az éjszakai buszként való közlekedtetését is, hogy a kerület két része közt ne csak nagy kerülővel (a 966-os és 923-as éjszakai buszokkal) és nagy idővesztéssel lehessen közlekedni.

Egyeztetést kéne kezdeményezni a BKK-val, mivel a kerületből a belváros irányába tartó járatok sokszor lekésik a csatlakozást, jobban össze kellene hangolni a menetrendeket.

Komolyabb javulás a kerület kötőtpályás közlekedésében csak akkor lehetséges, ha megvalósul közvetlen belvárosi kapcsolat a Balázs Mór Terv²⁰ alapján. A H6-os HÉV vonal legnagyobb problémája, hogy jelen állapotában nincs belvárosi kapcsolata, mivel nem csatlakozik a H7-es csepeli HÉV-hez, ami legalább a Boráros térig elszállítaná az utasait, de az igazán fontos előrelépés az Észak-Déli Regionális Gyorsvasút fejlesztése lenne, ami első ütemben az Astoriáig épülne ki, majd második ütemben összekötnék a H5-ös szentendrei HÉV-vel is valódi belvárosi kapcsolatot jelentve.



A kerület másik kötőtpályás kapcsolata a MÁV Budapest-Kelebia-(Belgrád) 150-es vonala. Itt jelenleg ütemes menetrendben csak óránkénti járatpárok vannak, de reményt ad a közeljövőben megvalósítható fejlesztésre a kínai-szerb-magyar kormányközi megállapodás alapján tervezett teljes Budapest-Belgrád vasútvonal fejlesztés, melynek keretében kétvágányú pálya épülne ki a kerületi szakaszon. Ezt a vasúti fejlesztést a MÁV S-Bahn koncepciójával együtt kellene sürgetnie a kerületnek, mivel a tervezett villamosítást

követően a 2-es esztergomi vonallal együtt üzemeltetve bevezethető lesz a sokkal sűrűbb vonatközlekedés. A fejlesztéshez kapcsolódóan azonban szükséges a tervezett közúti-kerékpáros-gyalogos aluljáró és úthálózat megépítése a Vecsési út-Hősök tere-Szentlőrinci út irányában tehermentesítve ezzel a Tárcsás utcai szűk keresztmetszetet jelentő átjárót, a vasút túloldalán P+R parkolóval és megvalósulás esetén ráhordó buszjáratokkal, ellenkező esetben az autós közlekedésben még több nehézséget okozna a kerület lakosainak.

²⁰ Balázs Mór-terv – Budapest közlekedésfejlesztési stratégiája 2014-2030, BKK, 2014.

VI.3. KERÉKPÁROS KÖZLEKEDÉS

A kerületnek elkészültek a közlekedési fejlesztési tervei, először 2007-ben a Kerületi Közlekedési Fejlesztési Konceptióterv, majd 2008-ban a Kerületi Kerékpárút-hálózat Fejlesztési Tanulmány és több engedélyezési terv is.

Alapelvek a Magyar Kerékpárosklubtól

„A kerékpározás gyors – városon belül 5km-ig a kerékpár biztosítja a leggyorsabb eljutást úti célunkig, mivel nincs szükség parkolóhely keresésre, nem kell állni a dugóban vagy éppen buszra várni! (...) Fontos, hogy egy település kerékpározhatóságát nem a kerékpárforgalmi létesítmények hosszával mérjük, hanem a kerékpárosbarát terület nagyságával. Települések kerékpáros közlekedésének fejlesztése során nem kell feltétlenül új önálló kerékpárút építésében gondolkodni, hiszen a települések útjainak jelentős része kerékpározható. Elegendő ezeket kerékpárosbaráttá lenni, illetve a kritikus problémákat megszüntetni.”²¹

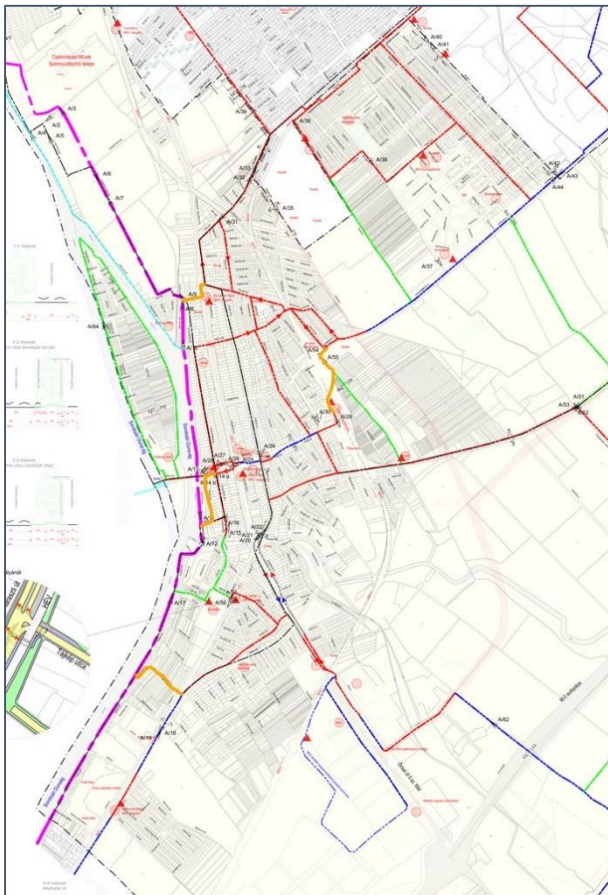
Javasolt kerékpáros fejlesztések

A fiatal korosztálynak a legfőbb gondját az jelenti, hogy a kerület egyes részeit kerékpárral csak autók közt tudják elérni, a legfiatalabbak szülei nem merik kerékpárral elengedni a diákokat, ezért javasolt az ifjúság számára fontos területek között az önálló kerékpárút mielőbbi megépítése a Molnár-sziget-Hősök tere-Vasútállomás-Szentlőrinci út nyomvonalon Soroksár Újtelepig.

Ez összhangban van a főváros terveivel is a kerületek közti kerékpárutak tekintetében, hiszen az Budapest 2020 Integrált Településfejlesztési Stratégiában²² magas prioritással szerepel a Molnár-sziget és a Csepel-sziget közti gyalogos-kerékpáros híd kiépítésének terve és elkezdődtek az egyeztetések a kerületek közti kerékpáros útvonalokról is, ez a szakasz a tervezett vasúti aluljáróval együtt a Csepel-Soroksár-Pestszentlőrinc-Pestszentimre szakaszon köthetné össze a szomszédos budapesti városrészeket.

²¹ Magyar Kerékpárosklub: 3

²² ITS Budapest stratégia 2020 – Egyeztetési anyag, Budapest Főváros Önkormányzat, 2014.



Turisztikai és a belváros irányába tartó hivatásforgalom szempontból a környezet rendezésével együtt javasolt a Duna mentén a teljes EuroVelo kerékpárút szabványoknak megfelelő kiépítése, mely a kormány fejlesztési terveivel összhangban van, várható rá állami forrás a következő években. Kerületi beruházásban a budapesti belváros és a városhatár irányában érdemes a felfestések és a táblák felülvizsgálatát elvégezni, mivel több helyen hiányosak, rosszul láthatóak, így nem egyértelmű az útvonal az arra közlekedőknek.

Az EuroVelo kerékpárút nyomvonala azonban a Hősök terén túl bekapcsolandó a kerület többi részén is a tervezett kerékpárút hálózatba, hogy minél könnyebben elérhető legyen mind a déli,

mind az északi végén a kerületekrészekből. A következő átkötésekre van szükség:

- EuroVelo kerékpárút-Dobó utca-Soroksár Felső HÉV állomás-Rézöntő utca biztonságos átjárás kialakítása
- Molnár sziget-EuroVelo kerékpárút-Hősök tere kerékpáros útvonal forgalomkorlátozott utcán vezetve
- EuroVelo kerékpárút-Tusa utca-Vágó köz-Vágó utca-Szent István utca HÉV megálló-Tájkép utca útvonal
- EuroVelo kerékpárút-Jakab apostol utca-Hunyadi utca átvezetés (ami a fővárosi rendezési tervben szerepel, a kerületiben nem)

Támogatandó továbbra is a kerület központi részén átvezető, Dunaharaszti Pesterzsébettel összekötő nyomvonal kiépítése is a Haraszi út-Hunyadi utca-Grassalkovich út-Templom utca-Rézöntő utca-Grassalkovich út-Török utca-Alsóhatár út nyomvonalon, ahol legtöbb helyen kerékpáros sáv vagy kerékpáros nyom felfestése is elegendő, önálló kerékpárút kiépítése felesleges.

Soroksáron önkormányzati támogatással már elindult a kerékpár tárolók építése elsősorban az iskolákban, viszont ezt folytatni kell, mivel több forgalmas ponton még hiányoznak ezek a létesítmények, elsősorban a tömegközlekedési megállókban a B+R parkolók.

Kerékpár regisztráció

Érdemes megfontolni a Belváros-Lipótvárosban már működő kerékpáros regisztráció bevezetését, mivel a megnövekvő kerékpárforgalom esetén valamilyen szinten védelmet nyújt a kerékpárok eltulajdonítása ellen, megtalálása esetén pedig megkönnyíti az eredeti tulajdonos megtalálását.

A kerületben ingyenesen személyi okmányok, a kerékpár vázszámát igazoló irat esetén szoros együttműködésben a rendőrséggel egyedi azonosítóval látják el a jelentkező kerékpárosok járművet.

Kerékpáros KRESZ oktatás

Az utóbbi időben elsősorban autós részről felvetődött, hogy sok kerékpáros nem ismeri vagy nem tartja be a KRESZ szabályait, ezzel veszélynek teszi ki magát és a többi közlekedőt is. Emiatt többször megfogalmazták azt a felvetést, hogy kötelezővé kéne tenni a kerékpáros KRESZ vizsgát, míg mások tiltakoztak ellene.

Soroksár önkormányzata inkább a fiatalok biztonságos közlekedése érdekében lehetőségként kínálhatná az általános iskola 8. évfolyamában a tananyagba építve az AM kategóriás elméleti KRESZ oktatást és a vizsgát, amivel biztosíthatja a megfelelő ismereteket a kerékpár és a kis teljesítményű robogó szabályszerű és biztonságos használatához

Kerékpáros kampányok

A kerékpáros alpinfrastruktúra kiépítésével együtt érdemes a kerékpározás népszerűsítésére kerékpáros kampányokat bevezetni például a Magyar Kerékpárosklubbal együttműködésben. Sok településen elindult és jól működött az Együtt közlekedünk! (biztonságos közös úthasználat kerékpárosok és az autósok bevonásával), Helyben vedd meg! és Bringával Boltba (a kerékpárral könnyen elérhető üzletek népszerűsítése), a Bringázz a munkába! (munkahelyre kerékpározás) kampány, azonban ifjúsági szempontból a Bringázz a suliba!:

„Programunk arra szoktatja a családokat, hogy az iskolába nem kell autóval járni, használható erre a kerékpár is. A program ezen kívül erősíti a helyi közösségek alakulását, a szülők és a gyerekek együttműködését.”²³

²³ A Magyar Kerékpárosklub Bringázz a suliba! kampányának előzetes anyagából

VII. Kultúra és szórakozás

A soroksári fiatalok körében elsősorban többségben hiányolják a szórakozási lehetőségeket, a bulikat, az ifjúsági fesztiválokat a kerületben, ezért érdemes megvizsgálni miként elégíthetők ki ezen igények. A válaszaikból kitűnik, hogy valószínűleg részt vennének ilyen rendezvényeken, melyeknek helyszínt kell biztosítani mind az intézményhálózaton belül, mind a kerület saját tulajdonú ingatlanjain. A fiataloknak helyben is meg kell találniuk azokat a helyeket, ahol szívesen eltöltik a szabadidejüket, szórakoznak, sportolhatnak és részt vehetnek kulturális programokon.

VII.1. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK

„Közművelődés

- *Táncsics Mihály Művelődési Ház és telephelyei. Erőteljesen helyi elkötelezettségű intézmény; a ház profiljának meghatározói a különféle klubok (Baba-mama, ...) és körök (Kiskertbarátok, Gombász, ...). Az egyik legjelentősebb a Német Nemzetiségi Klub. A gazdag programsor legértékesebb elemei a színházi és bábszínházi előadások. Gyerekeknek szóló szabadidős tevékenységet nyújt a Játszóház. A ház vonzerejét növelik a rendszeres kiállítások. Sajátos rendezvénye a kerületnek a Zenepavilon, amely nyitott építmény a Hősök terén, a soroksári főtéren helyezkedik el és nyaranként június elejétől augusztus végéig minden péntek délután igényes hangversenyeknek ad helyet. A Zeneiskola szakmai támogatásával a művelődési ház szervezi az igényes és hangulatos zenei sorozatot. Rendszeres kapcsolatot ápol a Német Nemzetiségi Kultúregyesülettel és a Soroksári Bolgár Hagyományőrző Egyesülettel, melynek eredményei a különböző nemzetiségi bálók, összejövetelek, például a Farsangtemetés vagy a nyári szünidei Bolgár Nap ételkóstolóval, tánccházal. Legújabb telephelye a Molnár-sziget egykori táborhelyén létesült Tündérbert közösségi létesítmény.*
- *Galéria '13 Soroksár Kulturális Szolgáltató Nonprofit Kft. Évente mintegy 6-8 programot, kiállítást szervez. Ezek egyike karácsonyi kiállítás és vásár, melyen igényes és egyúttal megvásárolható képző-, ipar- és népművészeti tárgyak kerülnek kiállításra. A galériához tartozik a Soroksári Helytörténeti Gyűjtemény, amely Budapest egyik legnagyobb kerületi vonatkozású helytörténeti anyagát őrzi.*
- *Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár helyi könyvtára*

A kerületi egyházak a kulturális életében is tevékenyen részt vesznek, szinte mindegyikben működik kórus, továbbá hangversenyeket és rendezvényeket is szerveznek. A civil szervezetek is aktívan hozzájárulnak a kerület közművelődésének színesítéséhez.”²⁴

VII.2. IFJÚSÁGI RENDEZVÉNYEK

Soroksáron sajnos jelenleg csak elég korlátozottan léteznek azok az intézmények, helyek, műhelyek, amelyek lehetőséget adnak a fiatalok számára vonzó programok megvalósítására. Nem csak helyi probléma, de a művelődési házak általában a fiatalabb, jellemzően általános iskolás korosztályt szolgálják ki programjaikkal. Ugyan nehéz helyzetben van a kerület abból a szempontból, hogy nincsen gimnázium a területén, de a művelődési intézményeknek és az önkormányzatnak törekednie kell arra, hogy minél inkább bevonja programjaiba a 14 év feletti korosztályt is.

Érdeemes volna a jelenlegi ifjúsági programokat is jobban megismertetni a fiatalokkal, mivel probléma, hogy több intézmény és szervezet programjairól nem tudnak a fiatalok, ezért ki kell alakítani egy olyan adatbázist, ahova minden városi ifjúsági programot be lehet, az intézményeknek be kell küldeniük, melyből a leendő ifjúsági internetes felületre kerülnének az információk.

A szórakozás és az ifjúságikulturális rendezvények lehetséges helyszínei

A kerület mindkét részében meg kell valósítani egy-egy olyan közösségi teret, ahova a fiatalok szívesen járnak, számukra megfelelő programokat találnak és lehetőséget nyújt számukra az oktatási intézményeken kívüli találkozásokra.

Soroksár központjában a művelődési ház megfelelő környezetet biztosíthat a kulturális programokra, a szórakozási lehetőségeket pedig a Molnár-szigeten, azon belül is jelenleg a Tündérkertben lehet biztosítani, ahol a beltéri helyszíneken kívül kialakítandó kellemes kültéri helyszín is.

Az újtelepi részen jelenleg nincs olyan önkormányzati intézmény vagy ingatlan, amely betölthetné ezt a szerepet. Itt törekedni kell arra, hogy minél előbb lezáruljanak a jogi viták az úgynevezett Drakula-ház ügyében, majd a kerületi tulajdonba kerülést követően ott lehet kialakítani pályázati forrásokból Soroksár Újtelep részére egy közösségi házat, melyet a fiatalok is használhatnának ifjúsági házként és diákközpontként.

²⁴ ITS helyzetelemzés (2015): 57

A nyári ifjúsági fesztiválok helyszíne is a Molnár-sziget lehet, hogy a kerületi lakosságot a legkevésbé zavarja a fiatalok szórakozása. Középtávon a sziget déli részén lehetne kialakítani egy állandó rendezvényhelyszínt.

A saját tulajdonú területek és ingatlanok mellett az önkormányzatnak elő kell segítenie a hiányzó szolgáltatások megteremtését elsősorban a kerületközpont területén vállalkozók bevonásával.

Ifjúsági ház és diákközpont

A leendő ifjúsági házban lehetőséget kell biztosítani a fiatalok hasznos szabadidő eltöltési lehetőségeinek, esti szórakozási igényeinek a hétvégi időszakban, a soroksári művelődési ház pedig ifjúsági rendezvényekre mind inkább koncentrálna fokozatosan bevonhatná a korosztályt a kerületi kulturális életbe. A ház lehetőségeinek bővítésével egyre több programot kínálhatna az új nemzedéknek.

Az ifjúsági ház délutánonként tanulási és internetezési lehetőséget, ifjúsági rendezvényeket, különböző játékokat (billiárd, csocsó, társasjátékok, stb.) ajánlhatna, valamint soroksári diákok számára kedvezményes árú kávézóként üzemelhetne.

Az ifjúsági ház lehetőséget kínál arra is, hogy a kerületi ifjúsági képviseleten keresztül a soroksári iskolák itt tarthassák meg a tanórákon kívüli rendezvényeiket, az aktív kerületi diákok pedig nekik tetsző programokat szervezhessenek ide.

A hétvégi időszakban biztonságos körülmények közt, rendszeres programként zenés-táncos bulik és koncertek megtartására is alkalmas lehet, mivel a fiatalok legfontosabb igénye a városban a nekik szóló szórakozási lehetőségek hiányának orvoslása.

Ifjúsági programok

A fiataloknak a szórakozáson túl igénye van arra, hogy részt vehessenek különböző karitatív és környezetvédő programokon, a kerületben nagy hagyományokkal rendelkező sváb múltat megismertető rendezvényeken, a manapság igen népszerű társasjáték klubokon, valamint jó lehetőség a közösségteremtésre a nagy világeseményeknél a sportközvetítések kivetítése is.

VII.3. IFJÚSÁGI INFORMÁCIÓS RENDSZER

„Soroksáron a helyi média az önkormányzat lapjából és honlapjából áll. 2011-ben készült Soroksár Kommunikációs- és médiastratégiája, melynek javaslata szerint ez ki kellene

egészíteni egy televízióval és néhány közösségi portállal is – mindezeknek természetesen egy közös rendszert alkotva működniük.

*A hivatalos médián kívül csaknem valamennyi egyháznak vannak havi értesítői, alkalmi kiadványokat jelentetnek meg a helyi intézmények, civil szervezetek. Több közösség ad ki évkönyvet is.*²⁵

Soroksáron a médiastratégia nem foglalkozik külön az ifjúsági réteg elérésével és a jelenlegi eszközök nem is alkalmasak a fiatal korosztály megszólítására, mivel a kerület nincs jelen a közösségi médiában, az internetes honlapja elavult, az újság nem a fiatalokhoz szól és a kerületi hírekkel foglalkozó ESTV-t sem nézik a kutatások alapján.

Ahhoz, hogy az ifjúságot bevonjuk a közéletbe, hogy bekapcsolódhassanak a kerületi programokba szükséges, hogy tájékozódhassanak a különböző eseményekről, rendezvényekről, sportolási és egyéb lehetőségekről.

„Az információ a mai világban sosem látott jelentőséggel bír. Alapvető feladat az információ eljuttatása a város lakosságához és az ifjúsághoz a tudatosan felépített kommunikáció során. Biztosítani kell az információ oda-vissza áramlását is, mivel a folyamatos kapcsolat csak így képzelhető el. (...) A fiatalokra úgy lehet hatni, hogy elmegyünk oda, ahova ők járnak, és mivel a fiatalok nagy része ma már virtuális térben mozog, ezen a területen kell erősíteni a kommunikációt. A fiatalok ma már egyre kevesebbet néznek tévét, nem olvasnak újságot, minden információt az internetről szereznek be, ezért a kerületnek és a létrehozandó ifjúsági fórumoknak jelen kell lenniük a világhálón.”²⁶

Érdemes volna az önkormányzatnak is modernizálnia az internetes felületeit, melyeknek alkalmasnak kell lenniük a mobiltelefonos megtekintésre és kellően informatívnak, jól rendszerezettnek kell lenniük, ami ma még sajnos nem jellemző. Emellett a kerületnek támogatnia kell, hogy a soroksári fiatalok a közösségi média területén – ma jellemzően a Facebookon – tájékozódhassanak a helyi ügyekről, a saját felületükön vegyenek részt a közéletben.

VII.4. A BIZTONSÁGOS KERÜLETRŐL

A kérdőíves felmérés alapján súlyos gond Soroksáron a társadalom periferiájára szorult emberek deviáns viselkedése és a közbiztonság, mivel a fiatalok a problémát az elsők közt említették a kerülettel kapcsolatban. A kutatás alapján a kerületben az országosnál nagyobb

²⁵ ITS helyzetelemzés (2015): 57-58

²⁶ Pintér, Kádár (2011): 30-31

problémát jelent a fiatalkori alkoholfogyasztás és a droghasználat is. A probléma összefügg azzal, hogy nincsenek jó feltételei a szabadidő hasznos eltöltésének, ezért szükséges az önkormányzatnak ebben az irányban kell lépéseket tennie, hogy megfelelő és biztonságos közösségi találkozóhelyeket alakítson ki és elősegítse a minden feltételnek megfelelő szórakozóhelyek létrehozását a kerületben.

A kerület által megújított közterületeken, a legforgalmasabb csomópontokban és a tömegközlekedési megállóknál folyamatosan fejleszteni kell a közterületi kamerarendszert, hogy ezen területek biztonságossá váljanak. E téren a kerület évről-évre lépéseket tesz, azonban fontos a sikerek megfelelő kommunikációja is, hogy a deviáns elemek irányában elrettentő hatásuk legyen.

Az alkohol és drogproblémák leghatásosabb ellenszere, ha a fiataloknak megfelelő mennyiségű és minőségű sport és szabadidős program áll rendelkezésükre. Ezen programok és hasznos időtöltési lehetőségek megteremtése nyilván hosszabb időt vesz igénybe. Ezért jelenleg fő célként a mai fiatalok számára sokkal inkább testhezálló megelőző programokat kell szorgalmazni, mint például az oktatási fejezetben említett kortárssegítő program. Ezen programokat Soroksár országos ifjúsági kábítószerprevenációs pályázatok segítségével is megvalósíthatja.

A Soroksáron jelenleg még hiányzó ifjúsági szórakozóhelyek esetében fontos, hogy a szülők pontosan tisztában legyenek hová, miként engedik el gyermeküket, a gyermekeknek tisztában kell lenniük tetteik súlyával, illetve azok következményeivel, a rendvédelmi szerveknek pedig minden tőlük telhetőt meg kell tenniük, hogy a fiatalokat veszélyeztető események ne fordulhassanak elő. A leendő szórakozóhelyek a szabályok és a fiatalok számára vonatkozó törvények maximális betartása mellett kell, hogy üzemeljenek.

A kerületi művelődési ház szeretne bevezetni egy általános iskolások számára nyitott úgynevezett tinidiszkót, ahova bátran elengedhetik a szülők gyermekeiket. Több budapesti helyen sikeresnek bizonyult egy modern karszalagos rendszer bevezetése is. A kiskorúak vagy csak szülővel vagy egy bizonyos kártyával léphetnek be, ami egy csipet tartalmaz, melynek lehúzása után azonosítják a gyermeket, innentől kezdve a szülő egy, a kártyások számára létrehozott webes felületen nézheti meg, ott van-e még a helyszínen a gyermeke, valamint a karszalag biztosíthatja, hogy kiskorút alkoholos termékkel ne szolgáljanak ki.

VIII. Fiatalok részvétele a kerületi közéletben²⁷

VIII.1. RÉSZVÉTEL A DÖNTÉSHOZATALBAN²⁸

Az Európai Unió irányelvei kimondják, hogy a fiatalok érvényesíteni akarják azon jogukat, miszerint véleményt kívánnak nyilvánítani mindennapi életük összes területéről, a családról, az iskoláról, a munkáról, a csoportos tevékenységekről, a helyi ügyekről stb., és miközben így tesznek, nagyobb horderejű gazdasági, társadalmi és politikai ügyek részeseivé is válnak. A társadalmi részvétel megkívánja a fiataloktól, hogy új készségekre tegyenek szert, vagy, hogy fejlesszék a már meglévőket.

Az első lépés, amelyre általában saját közvetlen környezetükben (az iskolában, a kerületben, a városban, az ifjúsági házban, a szervezetekben stb.) kerül sor, döntő fontosságú. Ez a lépés ad lehetőséget arra, hogy a fiatalok szert tegyenek a következő szinteken történő lépések megtételéhez szükséges önbizalomra és gyakorlatra. A részvétel továbbá, különösen a helyi közösségekben, olyan változásokat eredményezhet, amelyek kézzel foghatóak, láthatóak, és amikről maguk a fiatalok is megbizonyosodhatnak. Ezen a szinten a fiataloknak nem csak a véleménynyilvánításra van lehetőségük, hanem arra is, hogy bekapcsolódjanak a döntéshozatali folyamatokba.

Második lépésként a fiatalok megérthetik, hogy a helyi téren ható döntések közül sokak a döntéshozatal magasabb szintjeire kerülnek, főként az Európai Uniót tekintve. Tehát a szintek közötti mozgás elősegítésére kapcsolatokat és hálózatokat kell létrehozni.

A részvétel során a fiatalok olyan készségekre tesznek szert, amiket aztán az élet más (gazdasági, társadalmi, kulturális, politikai stb.) területein és különféle intézményi környezetekben kell majd meggyőzően alkalmazniuk. A formális és nem formális nevelés szétválasztása csökkenti a hatékonyságot. Míg az iskola remek terepet nyújt a tanulásához és a részvételi mechanizmusok elsajátításához, a fiatalok szerint megvan az a hátránya, hogy ez az intézmény nem tekinti őket aktív polgároknak.

A fiatalok ellenzik a részvétel szimbolikus, valódi tartalom nélküli formáit. A konzultációs folyamatot ellenben jó módszernek találták, feltéve, ha azt eredményezi, hogy véleményeiket és javaslataikat valóban figyelembe veszik majd.

A fiatalok azon az állásponton vannak, hogy a közéletben való részvétel egyik fő feltétele a megfelelő jogi keret. Segítséget kell nyújtani az érintett struktúráknak, és hangsúlyozni kell a

²⁷ A teljes fejezet alapja Szentendre Város Ifjúsági Konceptiója vonatkozó része a kerületre aktualizálva, valamint az időközben bekövetkezett törvényi változásokkal módosítva, ezért az idézetek ebben a fejezetben nincsenek jelezve csak az alfejezetek címénél.

²⁸ Pintér, Kádár (2011): 32-33

demokráciára való nevelés elvét. Az ifjúsági szervezetek sürgetik továbbá a részvétel minden formájának támogatását – legyen az hagyományos, vagy egészen újszerű. Ennek előfeltétele a létező és a jövőbeni új struktúrák elismerése és támogatása. Nagyobb forrásokra van szükség, mind időben, mind anyagiakban. Figyelembe kell venni a részvételt akadályozó (társadalmi, kulturális, fizikai, pszichológiai stb.) tényezőket, és mindenkinek megfelelő képzést kell biztosítani a polgári szerepvállalásról. Végül pedig, a fiatalok ragaszkodnak ahhoz, hogy véleményüket és hozzászólásaikat építsék be a döntésekbe, és erről tájékoztassák őket.

A javasolt programok, tevékenységek az alábbi elvekre épülnek:

- a helyi szint fontossága;
- annak szükségessége, hogy a közéletben való részvételt kiterjesszék a szervezetekhez nem tartozó fiatalokra is, és a nem csak kimondottan fiatalokat érintő kérdéskörökre;
- az iskola maradjon továbbra is a részvétel azon területe, amely prioritást élvez, bár a nem formális nevelés fontosságát is el kell ismerni;
- a fiatalok részvételének segítése nem korlátozódhat pusztán véleményük kinyilvánítására.

A helyi szintre vonatkozó javaslatok:

- A helyi önkormányzatok Európa-szerte vezessenek be rugalmas és újszerű részvételi mechanizmusokat, különböző környezetekben (pl. iskolákban, sportközpontokban, szervezetekben stb.), amelyek közvetítőkre támaszkodnak, és amelyek lehetővé teszik a fiatalok számára, hogy maguk válasszák ki munkamódszereiket. Helyi eljárások segítségével meg lehetne teremteni a különböző döntéshozatali szintek és hálózatok közötti párbeszéd feltételeit a tapasztalatcsere és a legjobb gyakorlatok megosztása érdekében.
- Konzolidálni kell a területen dolgozók szerepét, el kell ismerni a részvételi folyamatokban támogatóként és közvetítőként elfoglalt fontos helyüket.

VIII.2. A DIÁKÖNKORMÁNYZATOKRÓL ÁLTALÁBAN²⁹

Ha az iskolai diákönkormányzatokra gondolunk, akkor meg kell különböztetnünk a működés jogi, szabályozási keretrendszerét és a mögöttük meghúzódó pedagógiai, nevelési célokat és értékeket. A diákönkormányzatok a köznevelésről szóló törvény szerint jönnek létre és működnek az iskolákban. Jogköreikről és hatásköreikről számos oktatási ágazati jogszabály rendelkezik. Ennek megfelelően jogi értelemben a diákönkormányzat a tanulók és a

²⁹ Pintér, Kádár (2011): 33-34

diákkörök érdekeinek képviselőjére létrejövő szervezet az iskola falain belül. E tekintetben a diákönkormányzatok a diákok érdekeit képviselik, egyeztetnek az iskola vezetőségével, diák oldalról véleményezik az iskolai dokumentumokat, képviselik a tanulókat az iskolaszékben, egyszerűen védik a diákok érdekeit.

Bár a törvény más feladatot nem jelöl ki a diákönkormányzatoknak, a való életben a diákönkormányzatok fele sokkal inkább végez programszervezési, tanácsadói és információs feladatot, mint szűken értelmezett érdekképviseleti tevékenységet. Ugyancsak e tárgykörbe tartozik az iskolaújság és egyéb információs csatornák üzemeltetése, a felvállalt tanácsadói és közösségépítési feladatok.

E feladatok ellátása során a diákok tanulnak, tanítanak, tapasztalatokat szereznek és készségeiket fejlesztik napról napra. Pedagógiai értelemben a diákönkormányzati munka egy gyakorlóterep, segíti az együttműködési, a kommunikációs, a konfliktuskezelő készség fejlődését, saját tapasztalatokat ad szervezésben, tárgyalástechnikában, feladatok végrehajtásában és nem utolsósorban gazdálkodási, finanszírozási és pályázatkészítési ismereteket is szerezhhetnek saját szervezetük működtetése révén.

Egy benyújtott írásos közérdekű javaslat, egy elkészített jegyzőkönyv, egy hétvégi rendezvény hatékonyságát taglaló elemzés, egy beszámoló újságcikk önmagában csak papír az asztalon, de mögötte komoly érték, tanulási-fejlődési tapasztalat, saját élmények húzódnak meg. Ahol az iskola lehetővé teszi, és a diákokkal felismertetik, ott a diákönkormányzat az önmegvalósítás egyik színtere lehet. Ezen felül a diákönkormányzatok a politikai kultúra alapjait segítik elsajátítani, a közéleti munkára készítene fel és a szűkebb társadalom iránti tenni akarást, a közösség iránti igényt, a politikai attitűdök elmélyülését támogatják. Ezért elvitathatatlan tény, hogy a diákönkormányzati munka hasznos és pedagógiai értelemben is hozzáadott értéket teremt, hozzájárul a diákok aktív közéleti fejlődéséhez és későbbi felnőtt éveikben elérhető sikereikhez.

VIII.3. SOROKSÁRI DIÁK ÉS IFJÚSÁGI TANÁCS

Soroksár speciális helyzete

Soroksáron nem valósítható meg addig a klasszikus települési diákönkormányzati modell, melyben közvetlenül csak az iskolák delegálják diákjaikat a települési tanácsba, mivel a középfokú oktatás intézményrendszerével jelenleg még nem rendelkezik a kerület.

Soroksáron ezért egy összetett képviseleti rendszert kell létrehozni, melyben az öt általános iskola és a magán középiskola diákönkormányzatai delegálhatnak tagokat létszámarányosan,

míg a 15-30 éves korosztály tagjai az internetes előválasztást követően lakcímküket igazolva szavazva választhatják meg a képviselőiket titkos szavazással.

A diák és ifjúsági tanács képviselőinek száma és megválasztásuk módja

A tanács oktatási intézmények által delegált tagjai általános iskolák esetén a 7-8. évfolyamból delegálhatók, a középiskolai delegáltak a 9-12. évfolyamból. Az intézmények a tanulólétszámuk alapján az adott évfolyamon megkezdett 100 főnként egy delegáltat küldhetnek a tanácsba, középiskolai szinten a soroksári állandó lakosok számát figyelembe véve. Az intézményen belüli delegáltválasztás módját az adott intézmény diákönkormányzata dönti el.

A tanács 15-30 éves korosztályból kikerülő választott tagjai csak soroksári állandó lakosok lehetnek. A választott tagjainak létszáma a kerületben lakó 15-30 éves korosztály száma alapján kerül megállapításra úgy, hogy a korosztályból minden megkezdett 500 fő után választható egy-egy tag.

A választás során a képviselőjelöltek egy kerületi közösségi média felületre tölthetik fel bemutatkozó anyagaikat. A tanácsba választható személyek számának maximum háromszorosát elérő számban indulhatnak a választáson úgy, hogy a meghatározottnál több számnál több jelölt esetén a közösségi média felületen zajlik az előválasztás. A jelöltek ezután az igazoltan soroksári lakos fiatalok általános, titkos és egyenlő feltételek között választhatják meg a későbbi rendeletben szabályozott módon kerületi kampányt követően.

A diák és ifjúsági tanácsról

Soroksárnak célja, hogy elősegítse a fiatalok részvételét a kerületi közéletben, ezzel hozzájárulva az ifjúság bevonásához a település ügyeinek alakításába. A cél elérése érdekében létre kell hozni a kerületben működő alapfokú és középfokú oktatási intézmények diákönkormányzatainak delegáltjaiból, valamint a kerületben lakó 15-30 éves korosztály választása alapján bekerülő képviselőiből álló Soroksári Diák és Ifjúsági Tanácsot.

A fiatalok részvétele az ifjúsági és kerületi életben több területen szükséges és kívánatos. A kerületi diák és ifjúsági tanács lehetséges feladatai, sokrétűek lesznek, ugyanis:

- delegált tagjai képviselik a delegáló iskolák és az oda járó diákok véleményét, érdekeit
- választott tagjai képviselik a korosztályuk véleményét és érdekeit
- képviselője részt vehet az önkormányzat ifjúsággal kapcsolatos munkájában, javaslatokat, véleményeket fogalmaz meg, különböző szakigazgatási és szakmai döntések kialakításánál képviseli az ifjúság érdekeit

- segíti az önkormányzat intézményei és az ifjúság közötti kommunikációt és koordinációt, áttekinti az egyes intézmények munkáját és összegyűjtheti azok fiatalokkal kapcsolatos tevékenységeit, javaslatot tehet a működés javítására
- az ifjúsággal foglalkozó szolgáltatások és intézmények vezetőinek stratégiájáról véleményt mond
- képviselője részt vesz az ifjúsági ügyeket érintő döntéshozatalban az önkormányzat keretein belül
- visszacsatolást nyújt a döntéshozók számára az ifjúsági koncepcióban megfogalmazottak végrehajtásáról, az ifjúsági cselekvési terv kétévenkénti felülvizsgálatáról
- szervezi és segíti az iskolák közötti sport és kulturális programokat, valamint a fiatalok bevonására építő városi ünnepeket
- közcélú és közösségi szintű tevékenységekben vesz részt a városban, melyeken képviseli az ifjúságot
- koordinálja a települési szintű nemzetközi ifjúsági kapcsolatokat
- diákprogramokat szervez, együttműködve a települési kulturális intézményekkel
- javaslatot tesz a kitüntető díjak és a fiatalok részére biztosított ösztöndíjak odaítélésére
- feladata a helyi ifjúsági élet ösztönzése, felpozícióba hozása, ifjúsági programok szervezése
- segíti a fiatalok szerveződéseinek létrejöttét, megerősödését, ifjúsági események szervezését, olyan programok kidolgozását, amelyek segítenek a fent említett célok megvalósulásában
- konferenciát, képzéseket szervezhet, pályázati programokat valósíthat meg.
- külső, esetleg országos, európai támogatások, pályázatok esetén keretet ad megvalósításukhoz és a programok megvalósításban részt vesz
- elfogadja saját Szervezeti és Működési Szabályzatát és megválasztja vezetőit

A tanács munkáját és gazdálkodását az önkormányzat ifjúsággal foglalkozó bizottsága és ifjúsági tanácsnoka felügyeli és segíti. Tanácskozási joggal ülésein részt vehetnek az önkormányzat képviselői, az aktuális év diákpolgármestere és diákalpolgármestere, a meghívott ifjúsági szervezetek képviselői és további meghívottak.

A Soroksári Diák és Ifjúsági Tanács működésének feltételeit, tagjai és tisztségviselői választásának módját és részvételét az önkormányzati döntéshozatalban az érintettek bevonásával zajló egyeztetési folyamat után, egy közeljövőben megszülető önkormányzati rendelet fogja szabályozni.

VIII.4. AZ ÖNKORMÁNYZAT SZEREPEI ÉS FELADATAI³⁰

A helyi önkormányzat feladata lenne a modell szerint a fentiek koordinálása és a szükséges erőforrások biztosítása, menedzselése. Ilyen formában az önkormányzat feladata a tárgyi eszközök, ingatlanok kezelése, a szükséges infrastruktúra biztosítása és karbantartása, a számítógépes elérhetőség biztosítása, valamint a jogképesség biztosítása szerződések megkötéséhez. A munka során lényeges, hogy az elért eredmények és a finanszírozási források is egyértelműen beazonosíthatóak legyenek, azok ne keveredjenek más forrásokkal és programokkal, ne zavarják a tisztánlátást és ne mossák össze az általános támogató tevékenységeket sem, ugyanis így a tevékenységek tényleges költségeiről nem kapnánk információkat.

A hivatal dolgozói közül ki kell nevezni a fiatalok ügyeivel foglalkozó ifjúsági referenst, aki nem intézményesen kapcsolódik az ifjúsági intézményrendszerhez, mivel felügyeleti, ellenőrzési jogköre csak az önkormányzatnak van. Feladatköre alapvetően két nagy csoportra bontható: az egyik az önkormányzat működése során az ifjúsági szempontok érvényesítése az adminisztrációban, a másik a fejlesztő jellegű ifjúsági munka a kerületben.

Az ifjúság érdemi bevonása érdekében ki kell dolgozni egy képzési rendszert – melyre pályázati lehetőségek is rendelkezésre állnak – a létrehozandó tanács tagjainak, akik ezáltal megfelelő minőségű munkát tudnak végezni az ifjúsági életben, megismerik a rendezvényszervezés alapjait, hatékonyan tudnak részt venni a városi döntéshozatalban és megismerik a közéletben való részvétel lehetőségeit.

Mindezek megvalósításához szükséges az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása, az ifjúságról szóló rendelet megalkotása, az ifjúsági cselekvési terv elfogadása.

³⁰ Pintér, Kádár (2011): 35-36

IX. Összegzés és ifjúságpolitikai SWOT analízis

Ahhoz, hogy mindezen célok megvalósuljanak szükséges a város ifjú nemzedékének a bevonása a jövő alakításába. Ezért született meg ez az ifjúsági koncepció, melynek célja, hogy a soroksári fiatalok otthon érezhessék magukat lakóhelyükön. Ehhez meg kell teremteni a feltételeket az ifjúság bevonásával a település közéletébe, megfelelő információkkal kell ellátni őket a kerület által nyújtott lehetőségekről. Olyan környezetet kell biztosítani, ahol megtalálják a számukra megfelelő szabadidős, szórakozási és sport lehetőségeket, a tehetségeket támogató, magas színvonalú oktatással egyetemben.

Az ifjúsági koncepció megalkotásával még nem zárult le a munka, ez csak a kezdő lépés megtétele, ezért kidolgozandó egy kétévente felülvizsgálandó cselekvési terv, mely a koncepció megvalósításának gyakorlati lépéseit tartalmazza.

SWOT	Segítik a célok elérését	Gátolják a célok elérését
	Erősségek	Gyengeségek
Belső tényezők	növekvő lakónépesség, javuló képzési mutatókkal	településszerkezet szétdaraboltsága
	jó környezeti adottságok	kedvezőtlen közlekedési lehetőségek
	tervszerű településfejlesztés megkezdése a fennálló hátrányok kiküszöbölésére	középfokú oktatás hiánya
	soroksári hagyományok, identitásmegőrzés	közparkok, kellemes közterületek hiánya
	igény az ifjúsági fejlesztésekre, a fiatalok bevonására a kerületi közéletbe	kevés kikapcsolódási lehetőség fiataloknak
	Lehetőségek	Veszélyek
Külső tényezők	kerékpáros és gyalogos közlekedés feltételeinek javítása	fiatalok elvándorlása, az fiatalok máshol találják meg otthonukat
	fővárosi és országos közlekedésfejlesztési tervek	rossz állapotú közterületek, nehezen elérhető rekreációs célpontok
	gimnázium létrehozása, az ifjúsági élet fellendítése	a kerületben nem találják meg a fiatalok a számukra szükséges szolgáltatásokat
	zöldfelületi fejlesztések	a soroksári identitás csökkenése, alvóvárossá válás
	ifjúsági ház létrehozása és a szabadidő eltöltési lehetőségek bővítése	a fiatal generációk igényeinek elhanyagolása

X. Irodalomjegyzék

- Pintér Ádám, Kádár Kristóf (2011): Szentendre Város Ifjúsági Konceptiója
Szentendre Város Önkormányzata, Szentendre, 2011.
- Budapest Főváros XXIII. kerület, Soroksár Településfejlesztési koncepciója – Előzetes fejlesztési irányok (röviden: TFK fejlesztési irányok) (2015)
Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat, Budapest, 2015.
- Budapest Főváros XXIII. kerület, Soroksár Önkormányzata Integrált Településfejlesztési Stratégia – Helyzetfeltáró és helyzetértékelő munkarész (röviden: ITS helyzetértékelés) (2015)
Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat, Budapest, 2015.
- Andorka Rudolf (1997): Bevezetés a szociológiába
Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Wootsch Péter (szerk.) (2009): Települési ifjúsági munka -az otthonosság megközelítései
Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat, Budapest, 2009.
- Székely Levente (szerk.) (2012): Magyar Ifjúság 2012 kutatás első eredményei
Kutatópont, Budapest, 2012.
- Székely Levente (szerk.) (2013): Magyar Ifjúság 2012 Tanulmánykötet
Kutatópont, Budapest, 2013.
- Nagy Ádám, Székely Levente (szerk.) (2014): Magyar Ifjúság 2012 másodkézből
ISZT Alapítvány, Kutatópont, Budapest, 2014.
- Nagy Ádám, Székely Levente (szerk.) (2015): Magyar Ifjúság 2012 harmadrészt – Regionális helyzetelemzések
ISZT Alapítvány, UISZ Alapítvány, Excenter Kutatóközpont, Budapest, 2015.
- Bojer Anasztázia, Kovács Marcell, Simor Éva, Vörös Csabáné, Waffenschmidt Jánosné (szerk.) (2013): 2011. évi népszámlálás – 3. Országos adatok (röviden: KSH 2011)
Központi Statisztikai Hivatal, Budapest, 2013.
- Magyar Kerékpárosklub: Mit tehet az önkormányzat a kerékpáros közlekedés fejlesztése érdekében? – Költséghatékony, könnyedén alkalmazható megoldások
<http://goo.gl/m36Ssb> (Levétel ideje: 2015.11.23.)
- Hunya Márta (1998): A disputa program
<http://goo.gl/YKLOqz> (Levétel ideje: 2016.01.22.)

Cs.J. (2011): „Fiatalok a fiatalokért” kortárssegítő (ifjúságsegítő) – egészségfejlesztő – mentálhigiénés program

<http://goo.gl/jMIKYL> (Levétel ideje: 2016.01.22.)

Sinkovics Krisztián Ádám (2015): Javaslat ifjúsági koncepció elkészíttetésére

<http://soroksar.hu/index/src.php?image=10457> (Levétel ideje: 2016.01.13.)

Jeszenszky Rózsa (2014): Beszámoló a kerületi sportéletről

<http://soroksar.hu/index/src.php?image=9060> (Levétel ideje: 2015.12.11.)

XI. Mellékletek

A SOROKSÁRI IFJÚSÁGKUTATÁS 2015 KÉRDŐÍV NYOMTATOTT VÁLTOZATA

SOROKSÁRI IFJÚSÁGKUTATÁS 2015

Szia!

Képzeld el azt a helyet, ahol igazán jól szoktad magad érezni. Ahol vidám perceket, töltesz a családdal, az osztálytársaidal, a barátaiddal, a barátnőddel, a barátoddal. Képzeld el, hogy felszabadult vagy, kikapcsolódsz, pihensz, jól érzed magad. Képzeld el, hogy olyasmit csinálsz, amihez igazán kedved van. Képzeld el olyan programokat, ahol új dolgokat próbálhatsz ki, új embereket ismerhetsz meg. Na? Megvan?

Akkor most képzeld el, hogy ez a hely, ezek a programok, ez az érzés itt van tőled pár száz méterre. Igen itt! Segíts nekünk, hogy ezekért az élményekért ne kelljen órákat utaznod, vagy tetemes pénzt fizetned. Töltsd ki a kérdőívünket és segíts, hogy Soroksár az a hely lehessen, ahol tényleg jól érzed magad!

ALAPADATOK

Melyik évben születted? _____ Milyen nemű vagy? Férfi
Nő

Soroksári lakos vagy? Igen
Ha nem, akkor hol laksz? _____

TANULMÁNYOK

Melyik iskolába jársz? _____ Hányadik évfolyamra jársz? _____

Mennyi volt a tanulmányi átlagod múlt év végén? _____

Szeretnél-e egyetemre vagy főiskolára járni? Igen, Budapesten
Igen, más hazai városban
Igen, külföldön
Nem
Már egyetemre vagy főiskolára járok

Ha már felsőoktatásban tanulsz vagy szeretnél a jövőben, akkor milyen szakon? _____

Van nyelvvizsgád? Alapfok Középfok Felsőfok Nincs

Angol
Német
Más nyelv, és pedíg: _____

SOROKSÁR

Hol tájékozódsz a soroksári eseményekről, programokról? Soroksári Hírlap
www.soroksar.hu
ES TV
Facebook
Egyéb, és pedíg: _____

Milyen programokat szeretnél Soroksáron? _____

Mennyire érzed közel magadhoz...? Nagyon közel Közeli Nem túl közel Egyáltalán nem közel

Soroksárt
Budapestet
Magyarországot

Részt vennél az előbbi programokon Soroksáron?

- Sportrendezvény
- Filmvetítés
- Ifjúsági fesztivál
- Koncert
- Diszkó, buli
- Kirándulás, túrázás
- Strandolás
- Táborozás

Igen	Nem
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Mi az a három dolog, amit legjobban szeretsz Soroksáron?

Mi az a három dolog, amit leginkább nem szeretsz Soroksáron?

Milyen ötleteid vannak, hogy a fiatalok jobban érezzék magukat Soroksáron?

Hogyan ítéled meg Soroksár fejlődését?

- Gyorsan fejlődik
- Lassan fejlődik
- Stagnál
- Lassan hanyatlik
- Gyorsan hanyatlik

Mindent mérlegelve elköltöznél Soroksárról?

- Igen
- Nem
- Talán
- Szeretnék, de nem tudok
- Igen, de csak másik településre
- Igen, de csak külföldre

CSALÁD

Kikkel élsz egy háztartásban?

- Édesanyámmal
- Édesapámmal
- Testvére(i)mmel
- Nagyszülővel
- Egyedül élek
- Nevelőapámmal
- Nevelőanyámmal
- Házastársammal/párommal
- Gyermekemmel
- Intézményben
- Kollégiumban, barátokkal

Hány testvéred van?

Számít az édestestvér és a féltestvér is!

- Nincs testvérem
- 1
- 2
- 3 vagy több

Hányan éltek egy háztartásban?

Hány testvéreddel élsz egy háztartásban?

Átlagosan mennyi pénzből gazdálkodsz havonta?

Családom anyagi helyzetére ez jellemző:

- Gondok nélkül élünk
- Beosztással jól kijövünk
- Éppen hogy kijövünk a jövedelmünkből
- Hónapról hónapra anyagi gondjaink vannak
- Nélkülözések közt élünk

Édesanyám legmagasabb iskolai végzettsége:

- 8 általános vagy kevesebb
- Szakk munkásképző
- Érettségi
- Főiskola vagy egyetem
- Nem tudom

Édesapám legmagasabb iskolai végzettsége:

- 8 általános vagy kevesebb
- Szakk munkásképző
- Érettségi
- Főiskola vagy egyetem
- Nem tudom

TÁRSAS KAPCSOLATOK, SZABADIDŐ

Hány embert tartasz barátodnak? _____

Hol találkozol a barátaiddal?

Több választ is megjelölhetsz!

Mit sportolsz testnevelés órán kívül?

- Otthon
- Barátaim otthonában
- Közterületen, szabadban
- Iskolában, könyvtárban, programokon
- Virtuálisan (internet, chat, Facebook, stb.)
- Templomban
- Egyéb, éspedig: _____

Milyen sportágat üznél, amire nincs lehetőség Soroksáron?

Milyen gyakran jársz az alábbi helyekre?

- Kávéházba, teázóba
- Könyvesboltba
- Diszkóba, szórakozóhelyre, buliba
- Komolyzenei koncertre
- Könyvtárba
- Színházba
- Moziba
- Étterembe
- Operába
- Sportrendezvényre
- Könnyűzenei koncertre
- Kiállításra, múzeumba
- Kocsmába

	Naponta	Hetente többször	Havonta többször	Havonta	2-3 havonta	Évente többször	Évente egyszer	Szinte soha
Kávéházba, teázóba	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Könyvesboltba	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Diszkóba, szórakozóhelyre, buliba	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Komolyzenei koncertre	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Könyvtárba	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Színházba	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Moziba	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Étterembe	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Operába	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Sportrendezvényre	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Könnyűzenei koncertre	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kiállításra, múzeumba	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kocsmába	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Mit szoktál csinálni szabadidődben?

- Játékkonzollal, számítógéppel játszom
- Barkácsolok
- Sportolok
- Semmi különöset, csak úgy elvagyok
- Zenélek, festek, rajzolok, szobrászkodom
- Barátaimmal lógok, beszélgetek, stb.
- Dísz tárgyakat, használati tárgyakat készítek
- Gyereket nevelek
- Kirándulok, túrázok
- TV nézés
- Olvasás
- Zenét hallgatok
- Internetezés, számítógépezés
- Fényképezek, filmezek

	Igen	Nem
Játékkonzollal, számítógéppel játszom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Barkácsolok	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Sportolok	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Semmi különöset, csak úgy elvagyok	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zenélek, festek, rajzolok, szobrászkodom	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Barátaimmal lógok, beszélgetek, stb.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Dísz tárgyakat, használati tárgyakat készítek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Gyereket nevelek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Kirándulok, túrázok	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
TV nézés	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Olvasás	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Zenét hallgatok	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Internetezés, számítógépezés	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
Fényképezek, filmezek	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

EGÉSZSÉG, ÉLETMÓD, JÖVŐKÉP

Milyen betegséged, egészségügyi problémád van?

- Gerincprobléma
- Lelki betegség, depresszió
- Hallásprobléma
- Látásprobléma
- Elhízás
- Emésztési probléma
- Allergia, asztma
- Egyéb, éspedig: _____

Akadályoz mindennapi tevékenységedben valamilyen tartós betegség, vagy egyéb lelki probléma?

- Egyáltalán nem
- Bizonyos mértékig
- Igen

Szoktál akárcsak alkalmanként dohányozni?

- Soha nem dohányzom
- Igen, hetente egyszer (hétvégén)
- Igen, hetente néhányszor
- Igen, naponta
- Régebben dohányoztam, de már leszoktam róla

Hány éves korodban kerültél először ittas állapotba?

Ha még soha, akkor 0-t írj be!

Milyen gyakran fordult elő az elmúlt egy évben, hogy...

- Alkoholt fogyasztottam
- Sört fogyasztottam
- Bort fogyasztottam
- Tömény italt fogyasztottam
- Ittas voltam, berúgtam
- Pénznyereményem volt valamilyen szerencsejátékon
- Könnýdrogot fogyasztottam
- Keménydrogot fogyasztottam

	Szinte minden nap	Hetente	párszor	Havonta néhányszor	Egy-két havonta	Ennél ritkábban	Egyszer sem
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

A barátaid, ismerőseid között van-e olyan, aki használt már valamilyen kábítószer?

- Igen, több ilyen ismerősöm is van
- Igen, van ilyen ismerősöm
- Nem, nincs ilyen ismerősöm

Szeretnél házasságban élni?

- Biztosan nem
- Inkább nem
- Inkább igen
- Biztosan igen

Hány éves korodban szeretnél megházasodni? _____

Hány gyermeket szeretnél? _____

Mit gondolsz hány éves korodban fog megszületni első gyermeked? _____

Ha lehetőség adódna dolgoznál vagy tanulnál külföldön?

- Nem, csak Magyarországon tudom elképzelni az életet
- Igen, de csak egy hónapnál rövidebb időre
- Igen, de csak 1 és 6 hónap közötti időre
- Igen, akár fél évnél hosszabb időre is
- Igen, akár 5 évnél hosszabb időre is
- Igen, akár végleges letelepedés céljából is

Köszönjük, hogy kitöltötted a kérdőívet!

INTERJÚK

Király Attila, a Szent István Király Plébániatemplom plébánosa

- Soroksár Újtelep jellegzetes alvóváros, ezért nincs helyi közélet, se közösségi programok, csak az egyházak szervezésében
- a közösségteremtéshez nagy szükség volna sportpályákra és futópályára
- a fiatalok szívesen vesznek részt sportrendezvényeken, ifjúsági találkozók, koncerteken, ifjúsági bálon és táborokban, de most még csak egyházi keretek közt van rá lehetőség Újtelepen
- ki kellene alakítani az újtelepi identitást, hogy jobban kötődjenek Soroksárhoz a fiatalok, ehhez közösségi pontot kellene létrehozni
- a közlekedés nehézségei miatt az itt lakók nem járnak a Soroksár központjában lévő programokra, el vannak vágva a Dunától is
- a dél-pesti régióban nincsen egyházi gimnázium, amire volna igény és itt tudná tartani a soroksári fiatalokat, kialakulhatna komolyabb ifjúsági élet

Jeszenszky Rózsa, az önkormányzat sport referense

- a sportolási lehetőségek körét bővíteni kellene, mert nincs Soroksáron konditerem, elég nyitott sportpálya
- a sportcsarnok inkább az egyesületeknek biztosít lehetőséget, egyéni sportolóknak nem, a kerület két féle támogatással is segíti a kerületi sportegyesületeket és a kerülethez kötődő egyéni sportolókat: az Ifjúsági és Sportkeretéből támogatási szerződéssel meghatározott célra nyújt támogatást, illetve az Önkormányzat által alapított Soroksár Sportjáért Közalapítvány ír ki pályázatot egyesületek és egyéni sportolók részére
- a hagyományos sportágbörzén a fiatalok megtalálhatják a számukra tetsző sportegyesületeket
- két nagy és több kisebb sporteseményt rendez minden évben az önkormányzat: „Mozdulj Soroksár!” rendezvény sorozat keretén belül: futóversenyek illetve a hagyományos Buci futás, sportágbörze és a számtalan kisebb sportrendezvényt (labdarúgó tornát, táncgálát, ovi olimpiát, diákolimpiát, stb.) is rendezünk
- a diákolimpiákon az iskolás fiatalok szívesen vesznek részt, 9-11 sportágban mutathatják meg tudásukat
- az önkormányzat igyekszik bevonni a sikeres soroksári sportolókat, hogy példaképként állíthassuk őket a soroksári fiatalok elé: a kerülethez kötődő felnőtt Világ- és Európa-bajnokságon sikereket elérő sportolókat pedig a Soroksár kiváló sportolója kitüntető címmel jutalmazza

- több díjjal is jutalmazza az önkormányzat a sikeres fiatal sportolókat: XXIII. kerületi Élen a tanulásban, élen a sportban, Soroksár kiváló diák sportolója, Soroksár sport reménysége kitüntető címekkel, közel 300 gyerek kap elismerést

Geiger Tamás, a Táncsics Mihály Művelődési Ház igazgatója

- a fiatal korosztálynak a legfontosabb a közösségteremtés, amit például a gitároktatással, kreatív és kézműves foglalkozással, gyermekszínházzal lehet elérni
- évente különböző témakörökben (történelem, környezetvédelem, irodalom, sport, stb.) hirdetünk vetélkedőket, melyek népszerűek a fiatalok közt
- a fő cél a kulturális szórakoztatás, mellyel meg lehet fogni a fiatal korosztályt
- tervezünk tinidiszkót is, melyre csak diákigazolvánnyal lehetne belépni, hogy a gyerekek kulturált, biztonságos körülmények közt szórakozhassanak
- az újtelepi kerületrészben valóban nincs sok rendezvény, amire külön intézményt lehetne felállítani
- a legnagyobb gondot a közlekedési nehézségek jelentik
- nincsen a kerületben olyan tér, közösségi tér, ahol a fiatalok összegyűlhetnek és találkozhatnak egymással, de a Molnár-sziget fejlesztése jó irány
- ahhoz, hogy a fiatal korosztály Soroksáron maradjon feltétlenül szükséges egy gimnázium vagy az egyik iskola 12 évfolyamossá alakítása

Orbán Gyöngyi, alpolgármester

- a kerületnek sok fejlesztési célja van, ezért fontos a fiatalok véleménye, hogy mi legyen a fejlesztések sorrendje
- mielőbb rendezni kell az újtelepi „Drakula ház” sorsát, hogy a jövőben esetleg közösségi házzá alakíthassuk
- a fővárosnál sürgetni kell a közlekedési gondok megoldását, amiben számít a fiatalok visszajelzése, hogy a BKK felé tudjuk közvetíteni az igényeiket
- a kerület leginkább kihasználatlan zöldfelülete a Molnár-sziget, melynek fejlesztése elindult a Tündérbert kialakításával, további fejlesztéseket is tervezünk, hogy igazi ifjúsági központtá válhasson a terület sok rendezvénnyel
- a kerékpáros közlekedés fejlesztése fontos célja a kerületnek, a főváros is tervezi a kerületeket összekötő utak létrehozását, melyet a fiatalok is támogatnak a kérdőíves felmérés alapján
- a fiatalok biztonságos közlekedése érdekében az általános iskola 8. évfolyamában kezdeményezzük az AM kategóriás elméleti KRESZ oktatást, amivel biztosíthatjuk a megfelelő ismereteket a kerékpár és a kis teljesítményű robogó használatához

Weinmann Antal, alpolgármester

- fontos, hogy a fiatalok tudják hol laknak, mi a településük története, múltja
- jó minta a helytörténet oktatására például a Grassalkovich Antal Általános Iskola képzési tervében lévő népismeret oktatás
- ma már nem csak svábok élnek Soroksáron, így a kerület történetét komplexen kell megismertetni, melyre jó alkalmak a tájház programjai, a táncoktatások, a kórusprogramok
- a mai világban az érvényesüléshez feltétlen szükséges a matematika, az informatika és az angol nyelv, az oktatásban ezeket kell erősíteni
- a fiatalok sportolási és mozgáslehetőségeinek bővítését maximálisan támogatom, hogy egészséges generációk nőjenek föl Soroksáron
- tovább kell bővíteni a prevenció oktatást, mivel manapság az egyik legfontosabb probléma a fiatalok körében drog, az alkohol, a nem elégséges a szexuális felvilágosítás és az önvédelmet is oktatni kéne
- a zöld gondolkodást is fejleszteni kell, a már meglévő takarítási programokat meg kell újítani és megismertetni a fiatalokkal a kerület természeti értékeit például a Molnár-sziget környékén és a botanikus kertben is

Geiger István, a 923. Pázmány Péter Cserkészcsapat csapatparancsnoka

- nincsenek a fiataloknak találkozóhelyei Soroksáron, ezért fejleszteni kéne a gyönyörű Duna partot, a kerület közterületeit is a mai kornak megfelelően egy koncepció szerint, mivel a jelenlegi fejlesztések nem egy területre koncentrálnak, hanem szétaprózódnak és kevésbé látszanak az eredmények
- közösségi tereket kell létrehozni, ahol a fiatalok kulturált körülmények közt tölthetik el a szabadidejüket, igény volna például mozira, pubokra, kávézókra a központban, hogy megtalálják a találkozóhelyeiket a kerületben
- a sportlehetőségeket is bővíteni kell, mivel nincsen uszoda, konditerem sem, valamint több tömegsport rendezvényre volna szükség
- a kerületi rendezvényeknél be kellene vonni a kézműveseket, művészeket is, hogy emeljék a programok színvonalát
- a gyalogos közlekedés feltételeit javítani kell, hogy biztonságosan megközelíthetők legyenek a kerület egymástól elvágott részei
- a Molnár-sziget egy egyedi adottságú terület itt Soroksáron, de nincs lehetőség sehol csónaktárolásra, ezért feltétlen szükséges lenne egy csónakház, ahol bérleti díjért tárolni, kedvezményes összegért pedig bérelni lehetne hajókat

Szűcs Mihály, a Soroksár Sport Club Kft. ügyvezető igazgatója

- a Soroksár SC a profi sport terepe, ezért az elmúlt években elindult komoly szakmai munkát tervszerűen szeretnénk folytatni
- több százmilliós fejlesztéseket hajtottunk végre az épületek felújításával, a füves és műfüves pályák fejlesztésével, de igény volna a stadion fejlesztésére is a továbblépéshez
- az önkormányzat minden támogatást megad a versenysportnak, így az óvodák, iskolák bevonásával és a kerületi sportrendezvényeken való részvétellel biztosított a megfelelő utánpótlás, akiket immáron szakképzett edzők készítenek fel
- ez a sportközpont nem lehet a szabadidősport színhelye, mivel olyan értéket hoztunk létre, amit őrizni kell, a szabadidős sportlehetőségeket a Molnár-szigeten és Újtelepen lehetne fejleszteni
- együttműködünk a sportcsarnokkal a diákolimpiák, az iskolai sportnapok és a sporttáborok szervezésében, hogy a fiatalok Soroksáron is megtalálják a megfelelő sportolási lehetőségeket

FÓKUSZCSONPORTOS BESZÉLGETÉSEK

Soroksári Fidelitas Csoport

- nincs olyan hely Soroksáron, ahol kulturált körülmények közt beülhetne egy baráti társaság egy kávéra, idősebbek egy sörre, ezért például egy minőségi pubra és kávézóra nagy szükség volna
- nagyon rossz a tömegközlekedés a kerületben, mivel a ritkán járó 135-ös buszokra néha nem lehet felférni, de a legnagyobb gond, hogy a belváros irányában sokszor nem várják meg egymást a csatlakozó járatok és sokat kell várni a következőre
- nehézkes a közlekedés a kerület különböző részei közt, kerékpárral pedig életveszélyes az autók közt közlekedni, de más lehetőség nincs, fejleszteni kéne a kerékpárutakat
- „a sport most egy szűk elité, a baráti társaságok nem tudják használni a pályákat”, sok parkosított terület kéne nyitott sportpályákkal, ahol bármikor lehet focizni, kosarazni
- Újtelepen népszerű lenne egy kültéri fitness park
- ki kell használni a Duna adta lehetőségeket és csónakházat kéne építeni, ahol bárki bérelhetne hajót
- amíg nincsenek fiataloknak megfelelő helyek a kerületben, addig nehéz itthon tartani a 14 év feletti korosztályt
- a mai fiatalokat elsősorban az interneten lehet elérni, ha lesz az ifjúságnak képviselete, akkor a választás első fordulóját a Facebookon lehetne megrendezni

Soroksár Önkormányzatának bizottsági és testületi ülései

Az ifjúsági koncepciót a kerület mind a hat bizottsága tárgyalta elfogadásra javasolta a képviselő testületnek. A bizottsági jegyzőkönyvek tartalmazzák a beszélgetések leiratát:

- Oktatási, Közművelődési, Ifjúsági és Sport Bizottság (2016. március 8.):
<http://www.soroksar.hu/index/src.php?image=11032>
- Gazdasági és Közbeszerzési Bizottság (2016. március 8.):
<http://www.soroksar.hu/index/src.php?image=11034>
- Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság (2016. március 8.):
<http://www.soroksar.hu/index/src.php?image=11033>
- Szociális és Egészségügyi Bizottság (2016. március 9.):
<http://www.soroksar.hu/index/src.php?image=11035>
- Pénzügyi Bizottság (2016. március 9.):
<http://www.soroksar.hu/index/src.php?image=11036>
- Jogi és Ügyrendi Bizottság (2016. március 10.):
<http://www.soroksar.hu/index/src.php?image=11037>
- Képviselő-testületi ülés (2016. március 16.):
<http://soroksar.hu/Jegyzokonyvek>

A bizottságok által javasolt módosítások:

- Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzat Képviselő-testületének 25/2013 (V.17.) önkormányzati rendelete a születési támogatás megállapításáról kerüljön be az ifjúsággal foglalkozó soroksári rendeletek közé
- Fiatalok lakáshoz jutásának támogatása pont kerüljön kiegészítésre a dőlt betűs részekkel:
Az önkormányzat *amennyiben a jövőben* rendelkezik olyan bérlakásokkal, ahol lehetőségük lehet megteremteni a felnőtt, a szülői háztól független életük megkezdéséhez szükséges alapokat.

A fiatalok első lakáshoz jutását támogathatja a kerület a kormányzati szándékokkal párhuzamosan is a Családi Otthonteremtési Kedvezmény feltételeinek megfelelő építési telkek kijelölésével és felújítandó ingatlanok értékesítésével *vagy akár bérlakásépítéssel is.*

- Ösztöndíj Soroksár tehetséges fiataljai részére pontban említsék meg a Bursa Hungarica ösztöndíjat:
A hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása megvalósul a Bursa Hungarica pályázatok segítségével, emellett Soroksár Önkormányzata a kiemelkedően tehetséges fiatalok közép- és felsőfokú tanulmányainak támogatására ösztöndíjat alapíthat, abból a célból, hogy a támogatott diákok tanulmányaik befejezése után a kerületben kamatoztassák tudásukat, megszerzett ismereteiket.

Soroksári Diák és Ifjúsági Fórum (2016. március 8.)

A Soroksári Diák és Ifjúsági Fórumot Sinkovics Krisztián ifjúsági tanácsnok és Orbán Gyöngyi alpolgármester vezette, Pintér Ádám az ifjúsági koncepció készítője pedig prezentációban mutatta be a koncepció főbb pontjait, melyről az ESTV összeállítást készített:

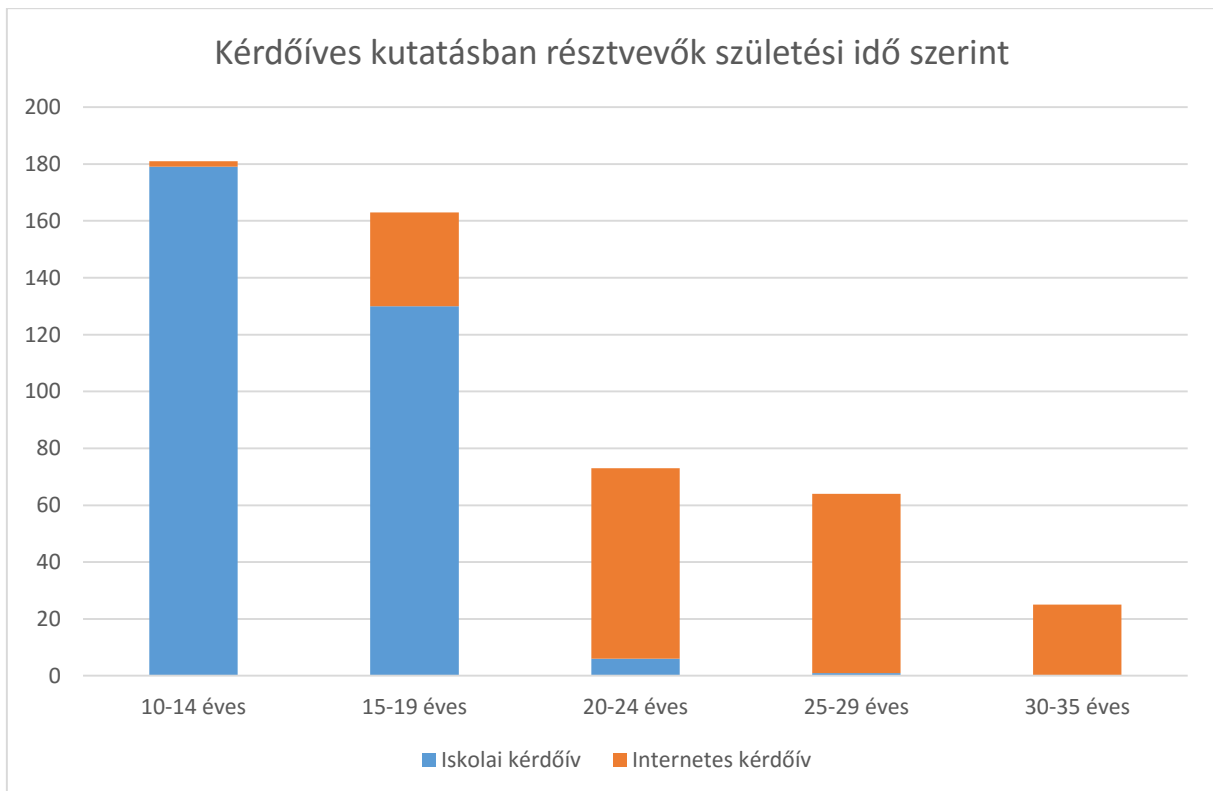
https://youtu.be/x2_XXIctZ0M

A résztvevők közt voltak soroksári fiatalok, intézményvezetők, tanárok, képviselők, a koncepciót megvitatták és a következő kiegészítéseket javasolták:

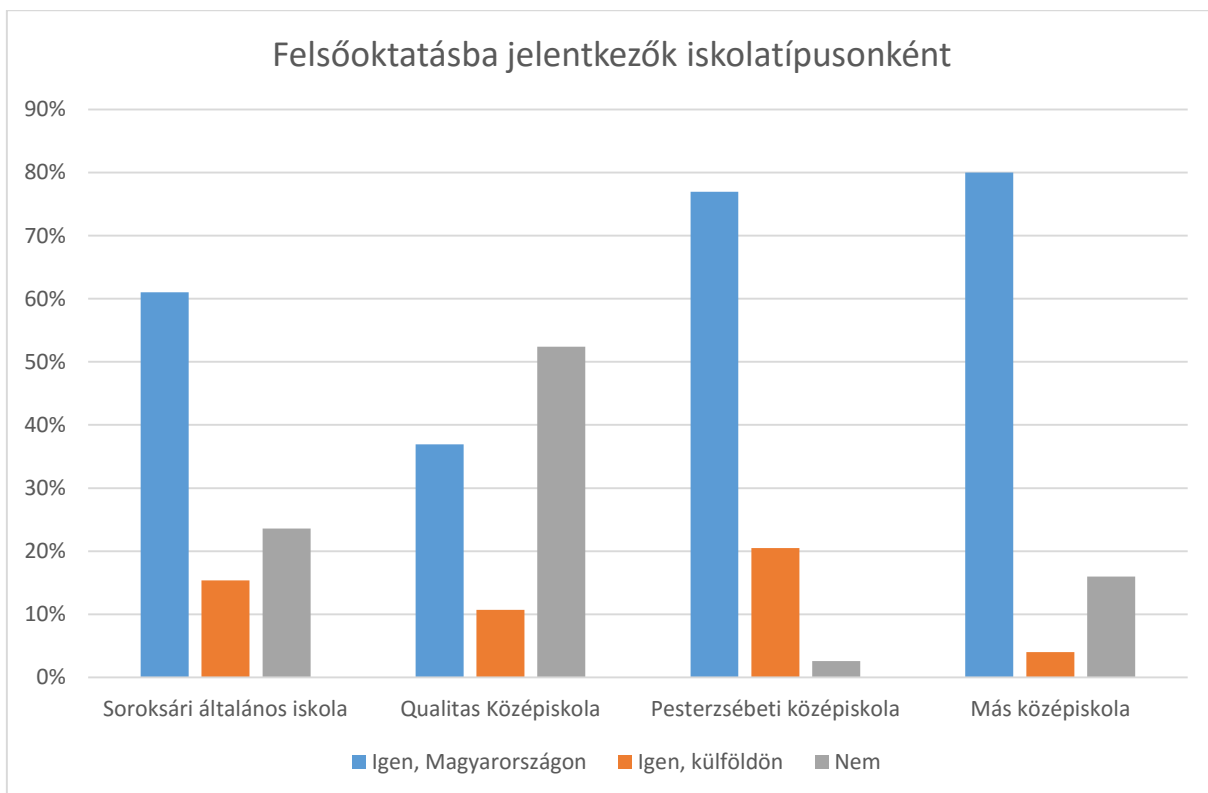
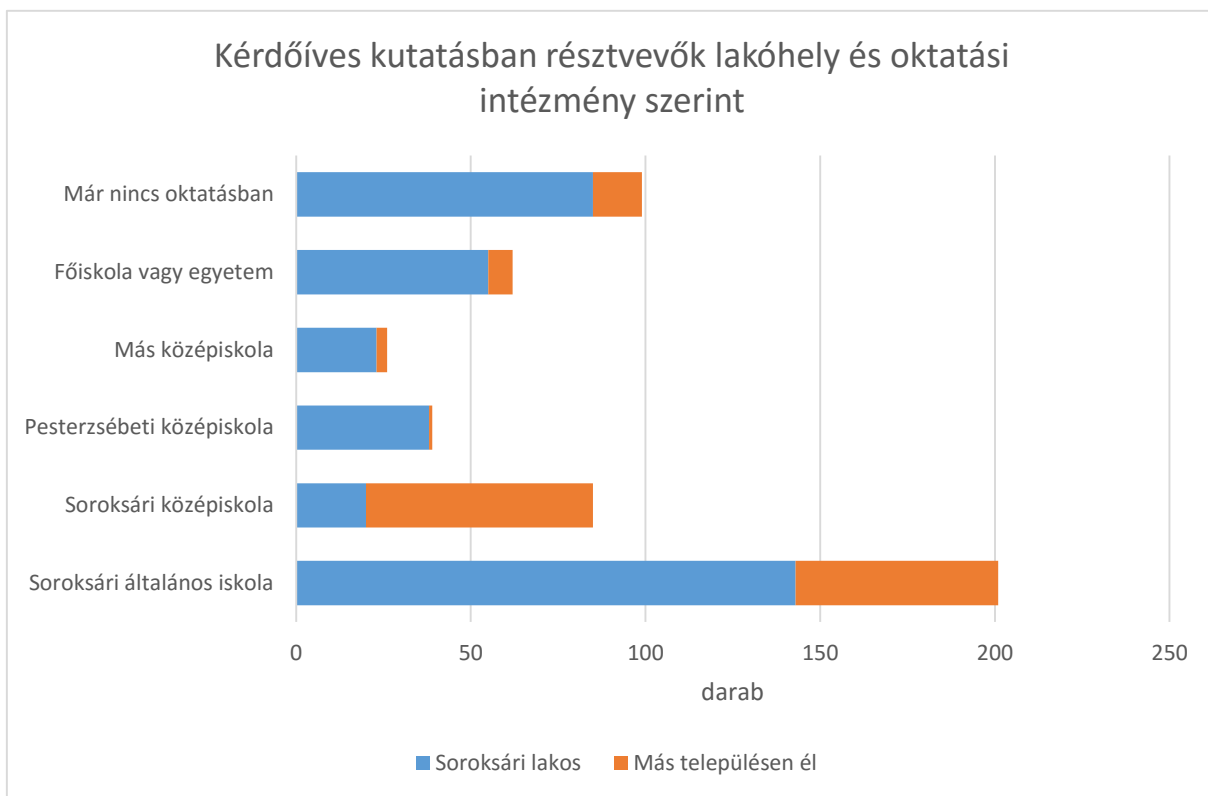
- A fiataloknak a szórakozáson túl igénye van arra, hogy részt vehessenek különböző karitatív és környezetvédő programokon, a kerületben nagy hagyományokkal rendelkező sváb múltat megismertető rendezvényeken, a manapság igen népszerű társasjáték klubokon, valamint jó lehetőség a közösségteremtésre a nagy világeseményeknél a sportközvetítések kivetítése is.
- A gimnázium létrehozása mellett lehetőség lenne Soroksáron a nagy munkaerőigényű cégek nagy száma miatt duális rendszerű szakképzés megvalósítására is egy olyan szakképző központtal, mely a kerületben működő cégekkel együttműködve a hiányszakmákban képezné a fiatalokat.

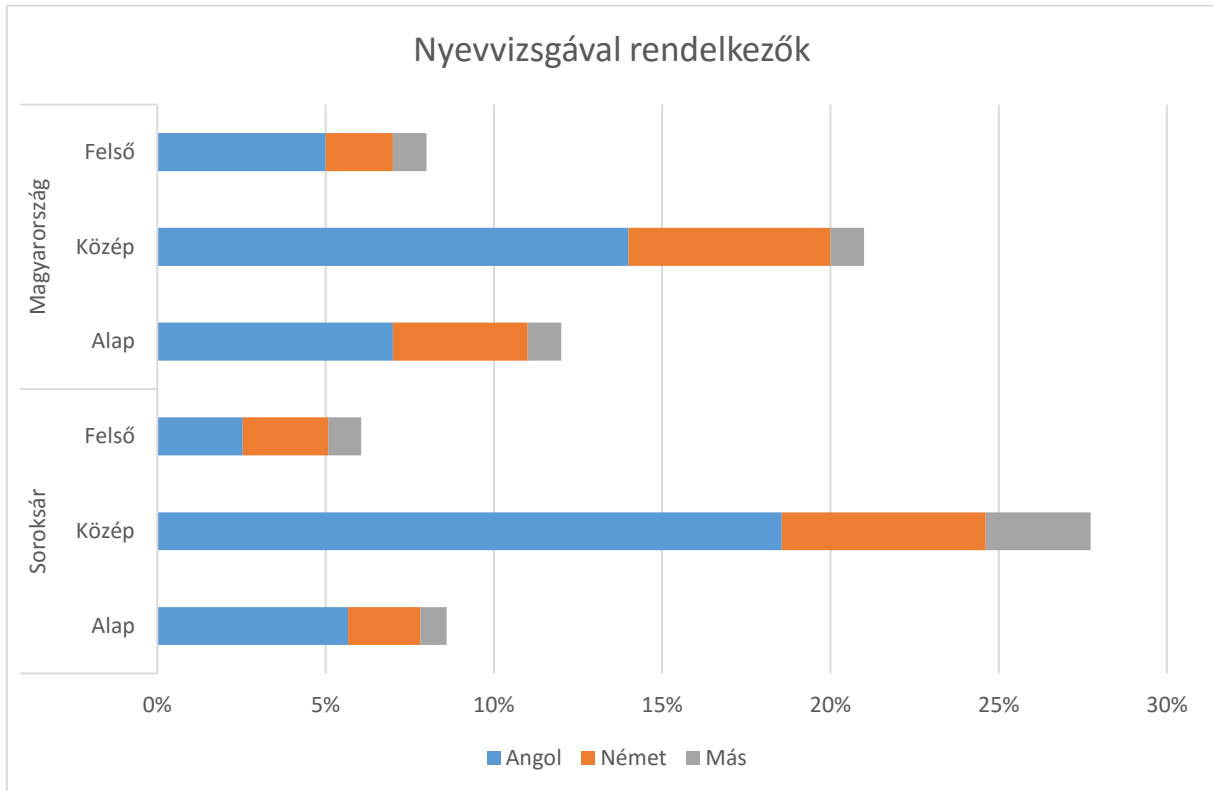
IFJÚSÁGKUTATÁSI DIAGRAMOK

Alapadatok



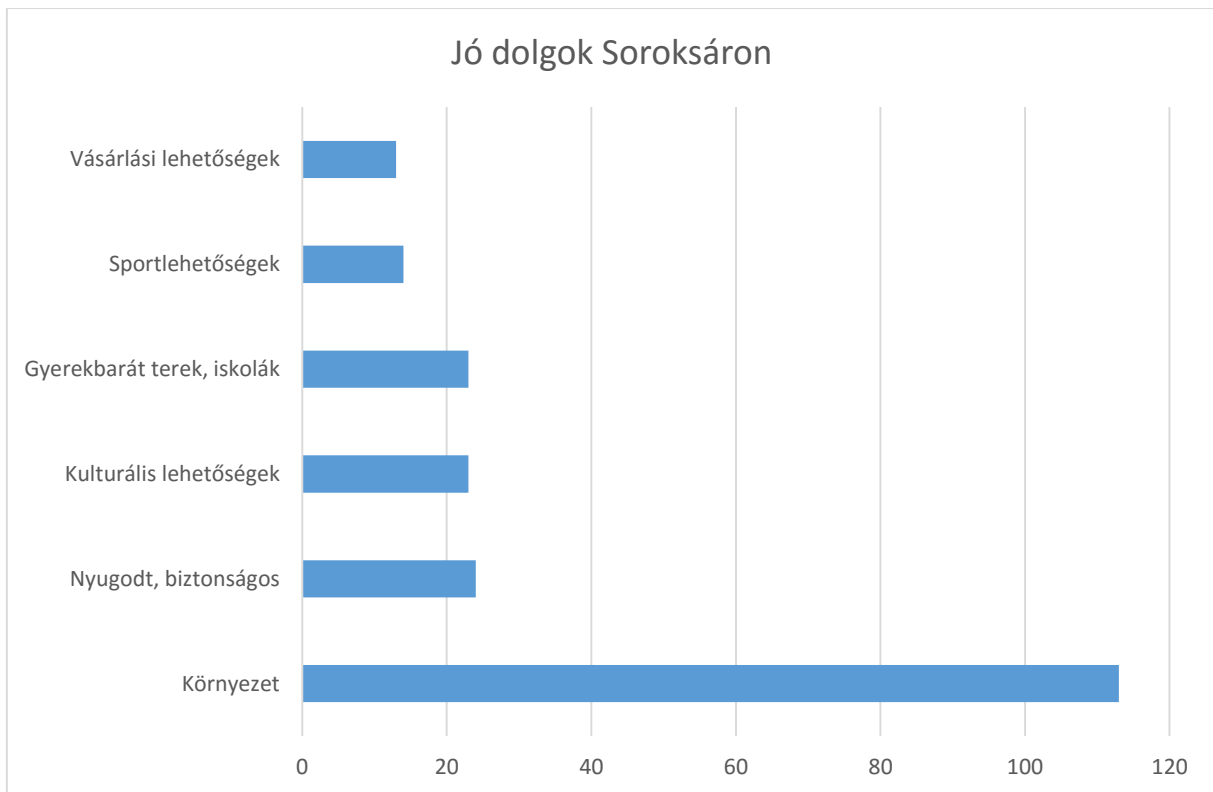
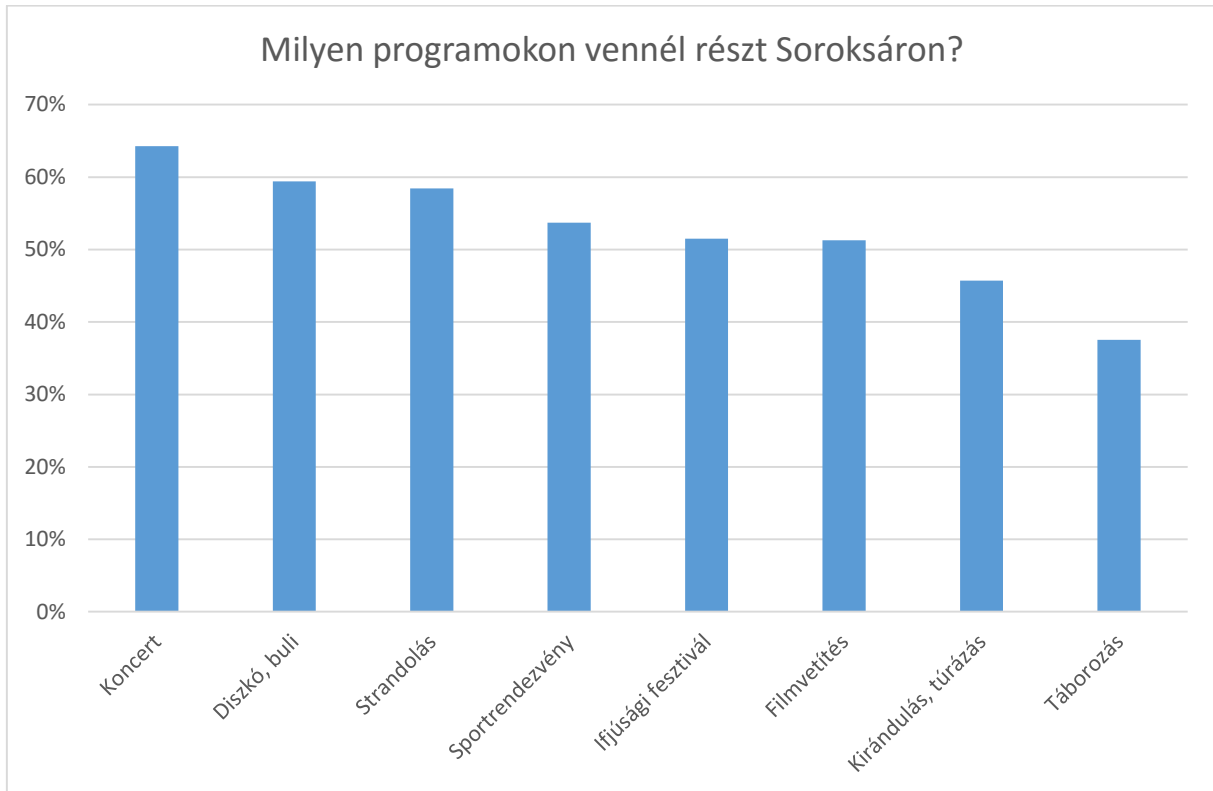
Tanulmányok

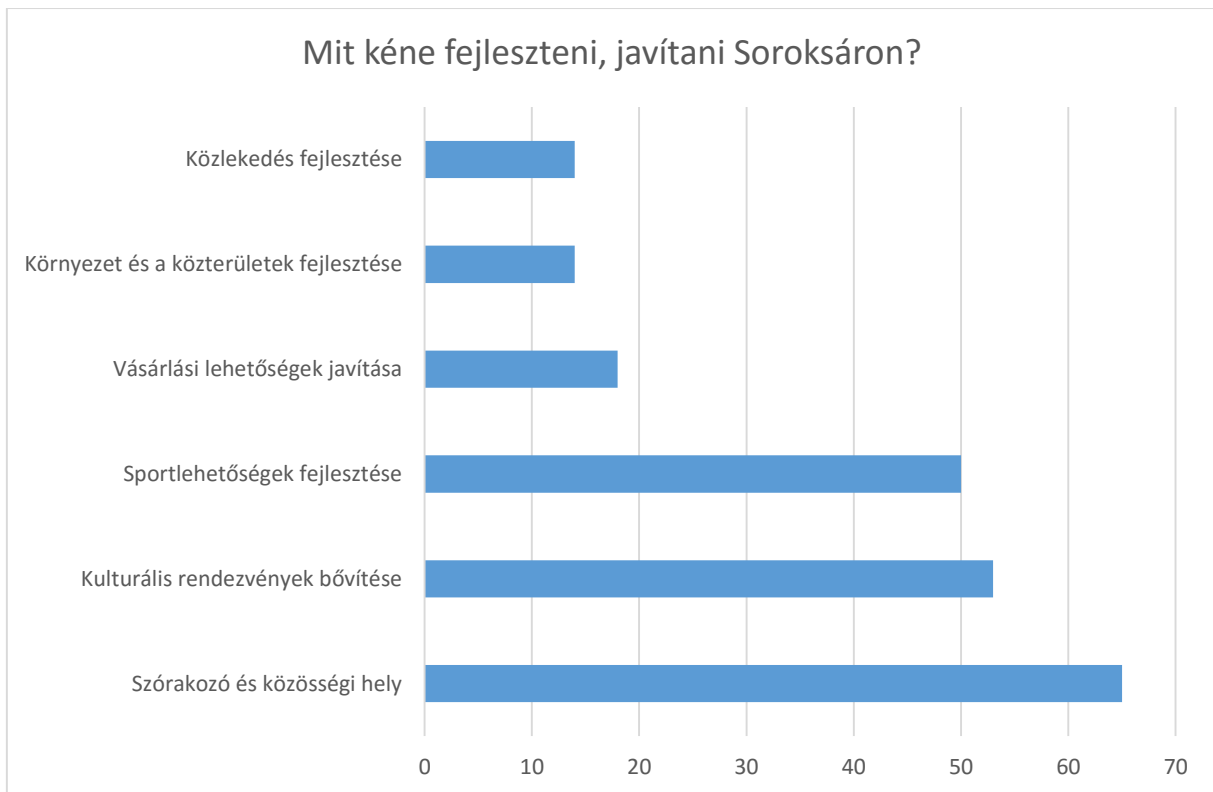
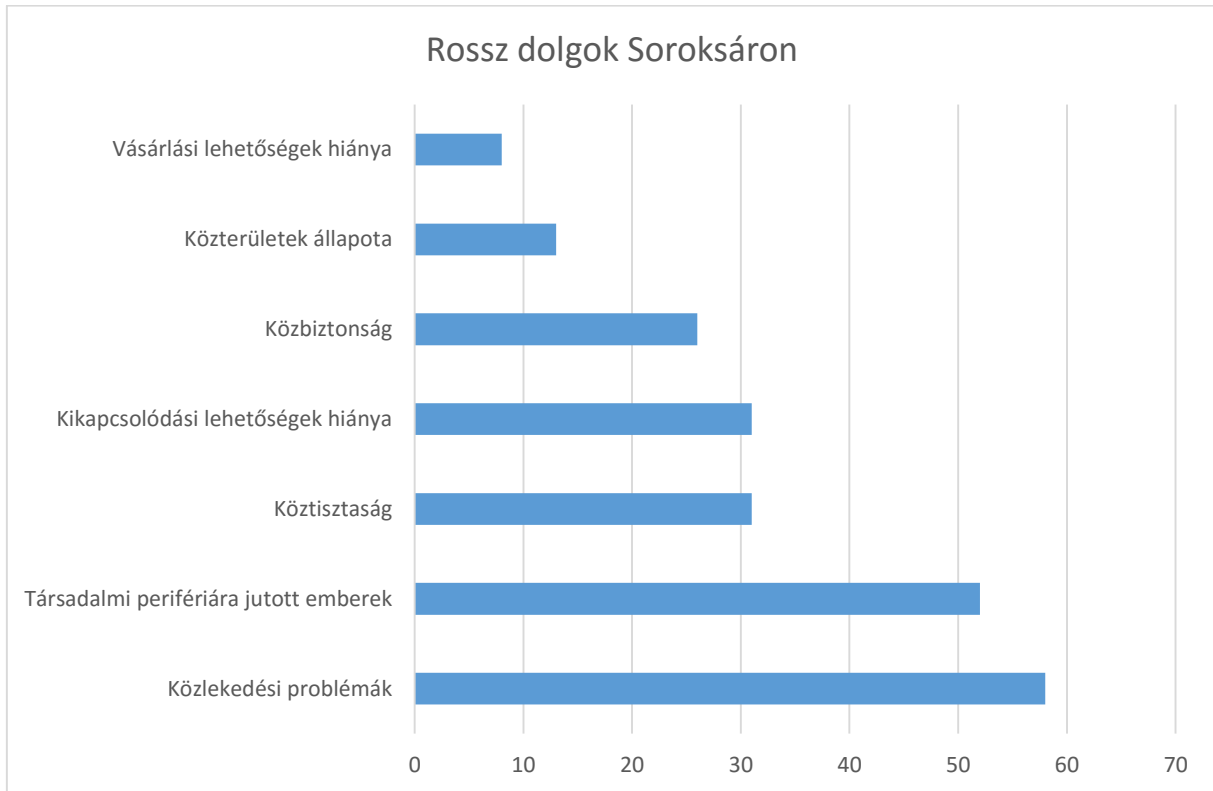




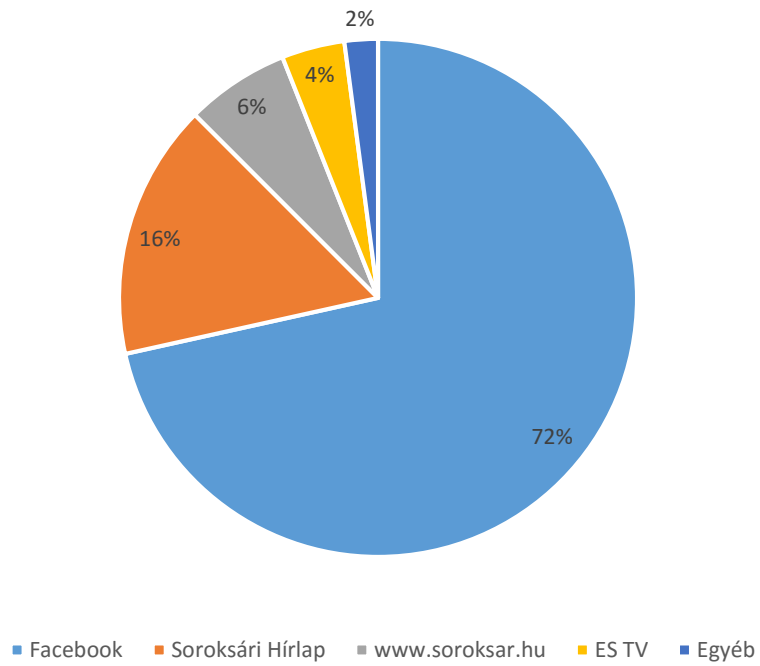
Soroksár



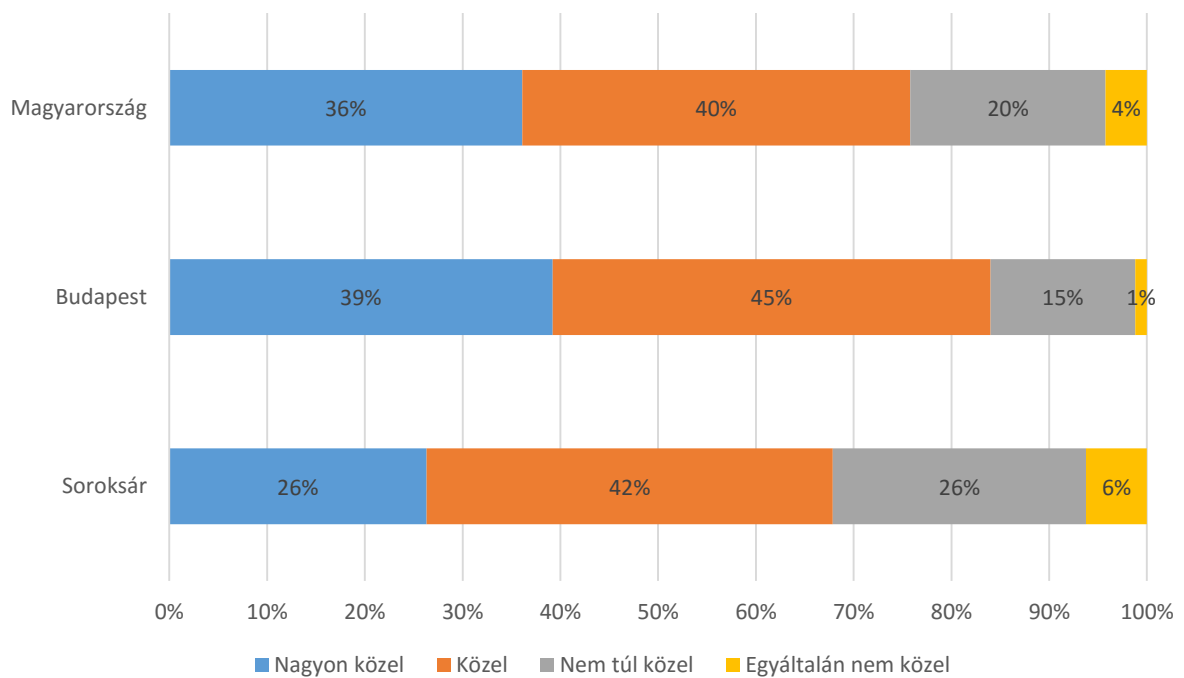




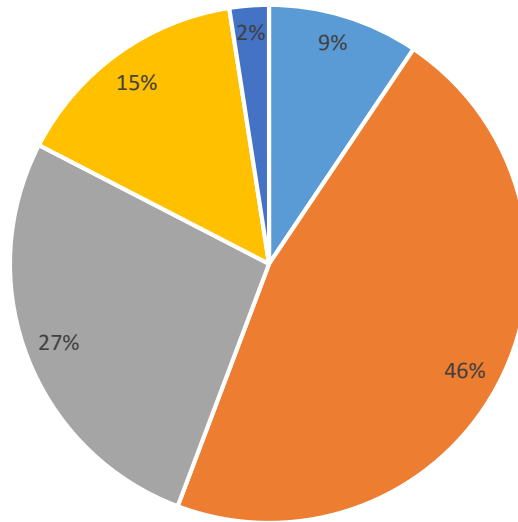
Hol tájékozódsz a soroksári eseményekről, programokról?



Mennyire érzed közel magadhoz...?

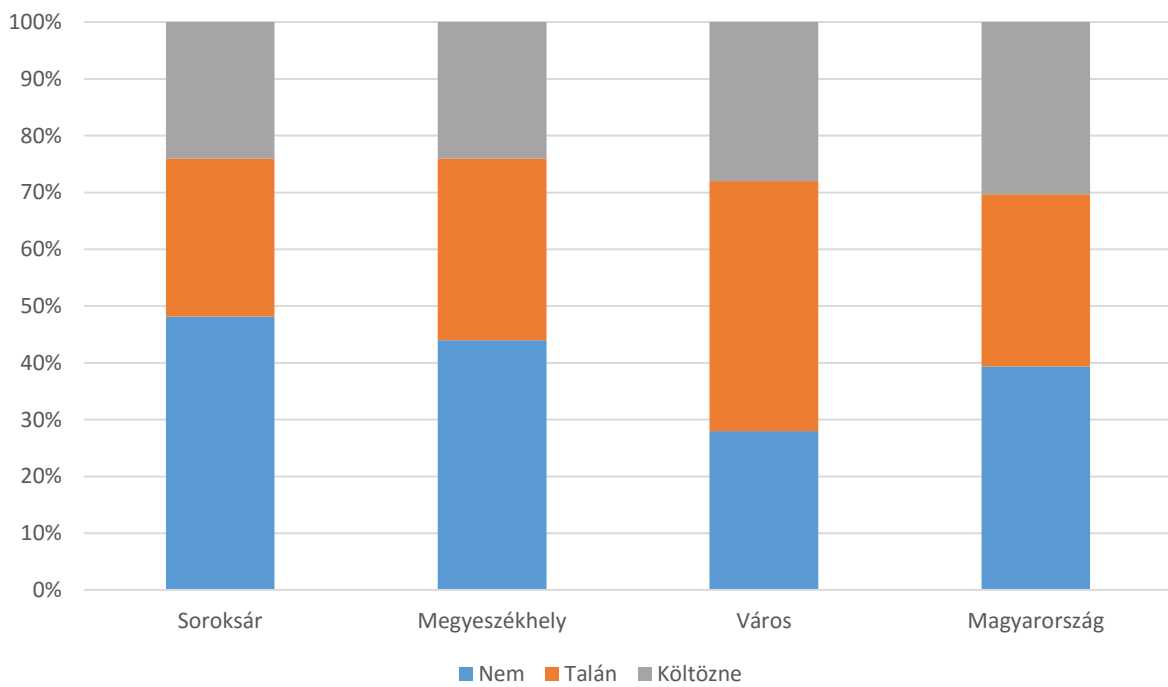


Hogyan ítéled meg Soroksár fejlődését?

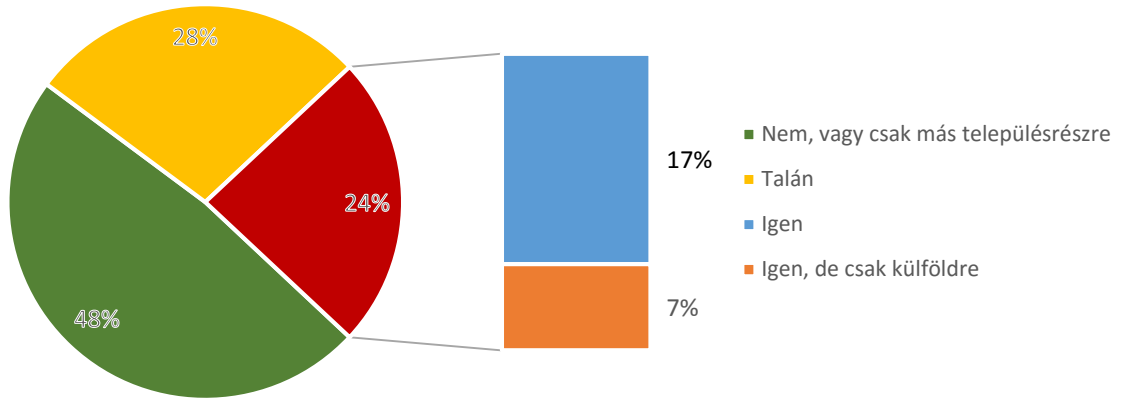


■ Gyorsan fejlődik ■ Lassan fejlődik ■ Stagnál ■ Lassan hanyatlik ■ Gyorsan hanyatlik

Mindent mérlegelve elköltöznél-e lakóhelyedről?

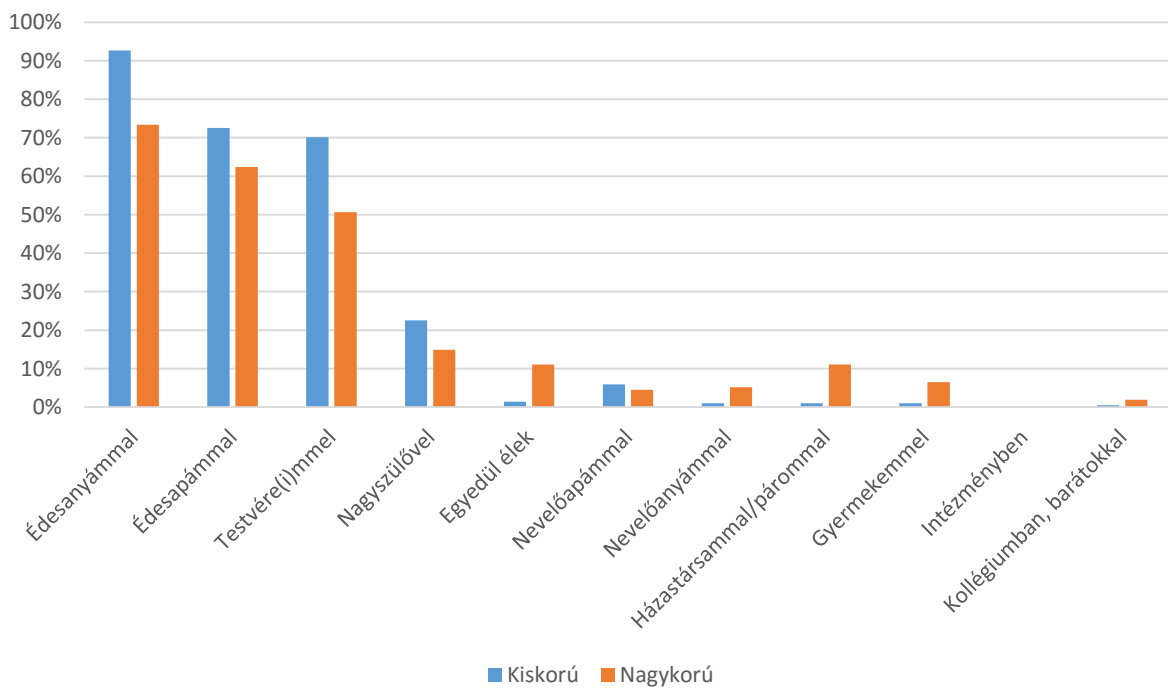


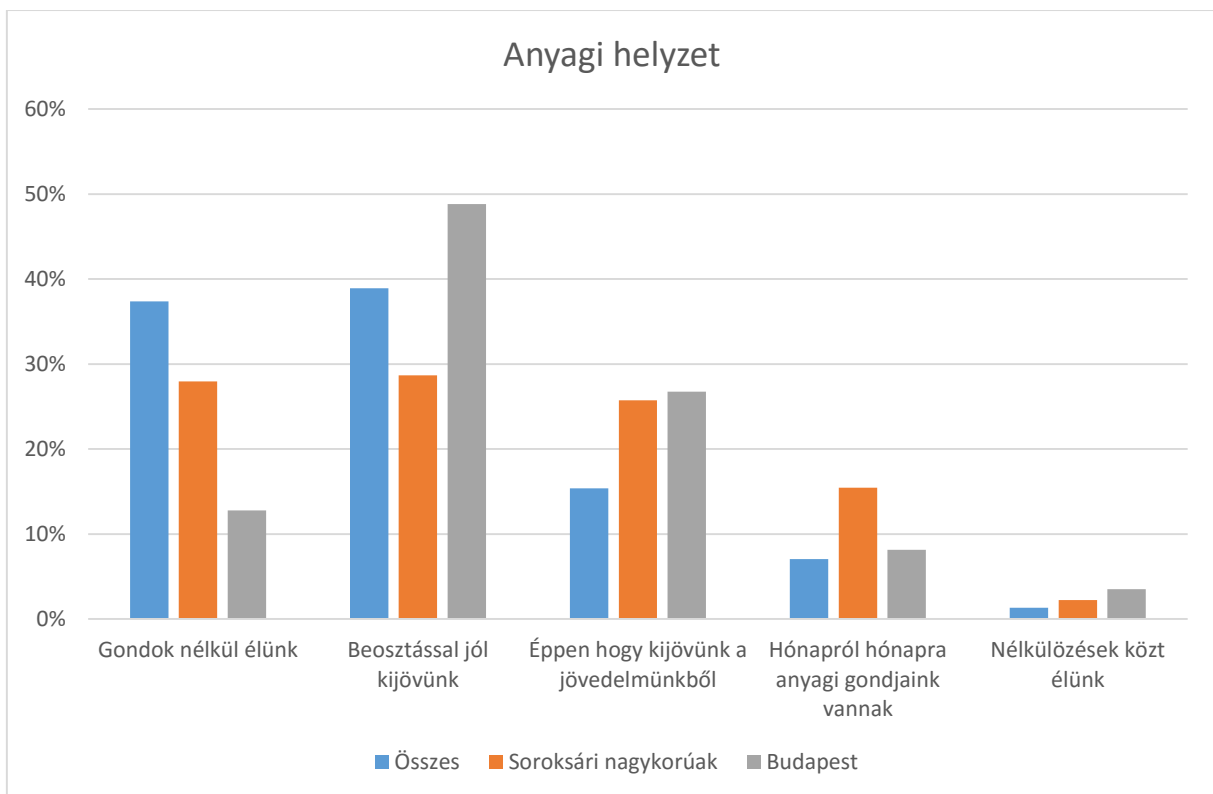
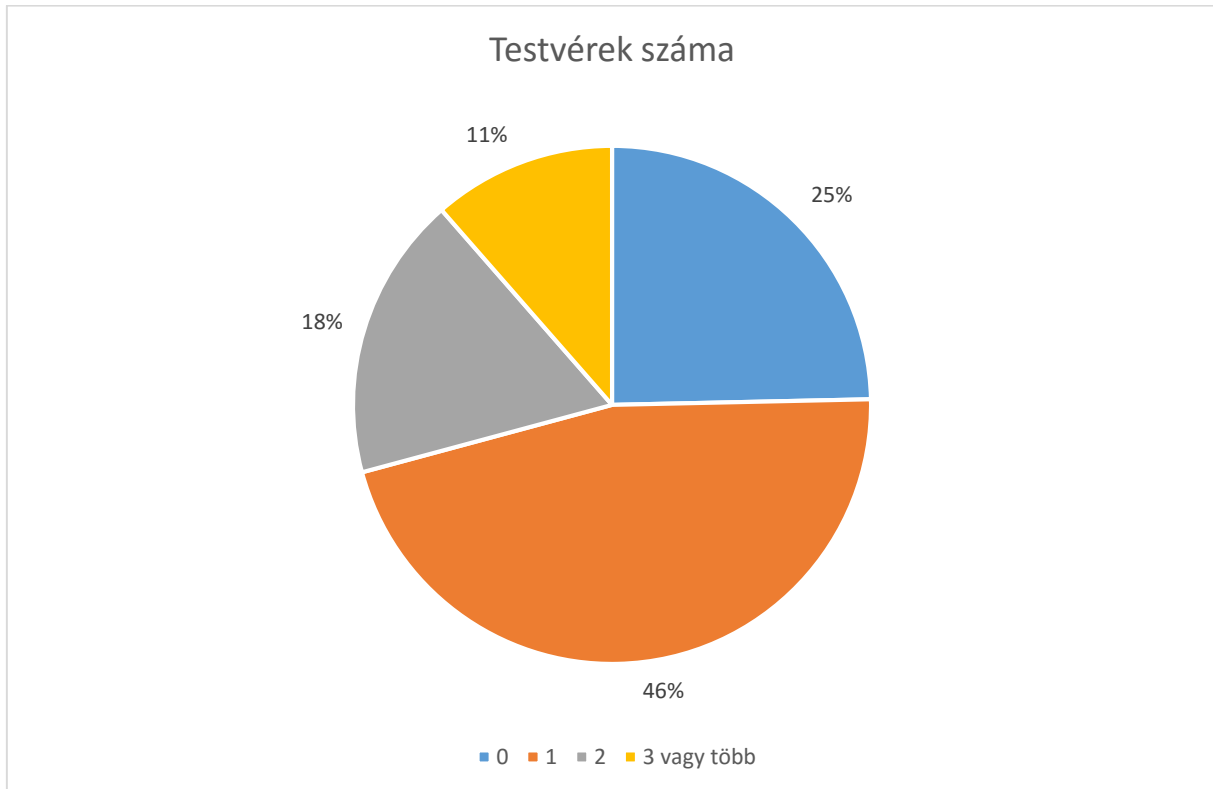
Elköltöznél Soroksárról?

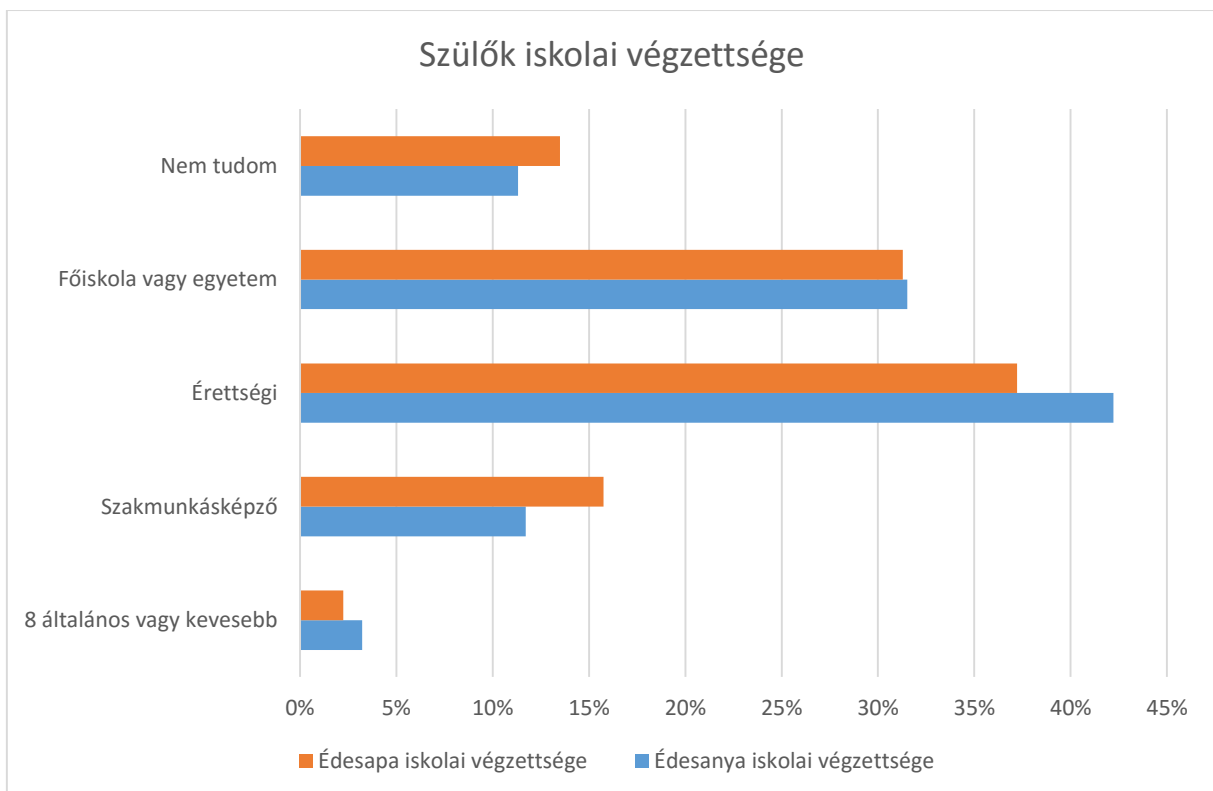
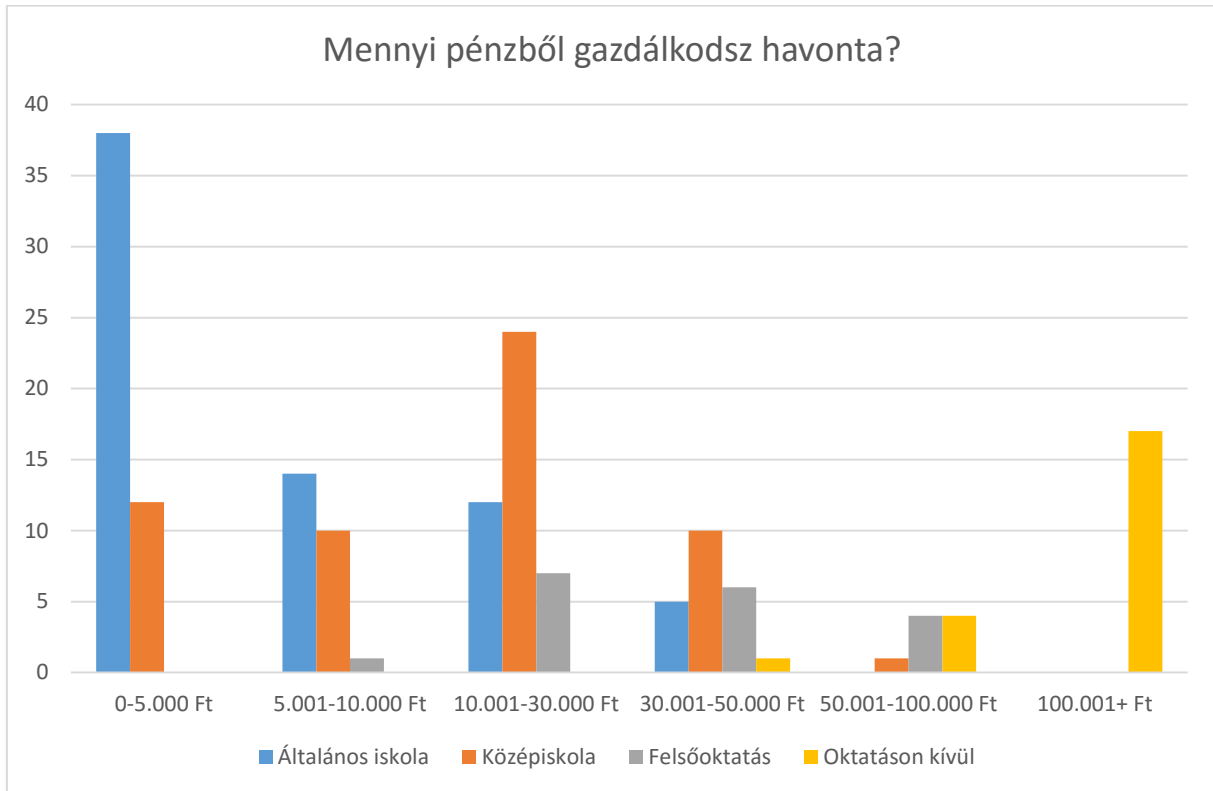


Család

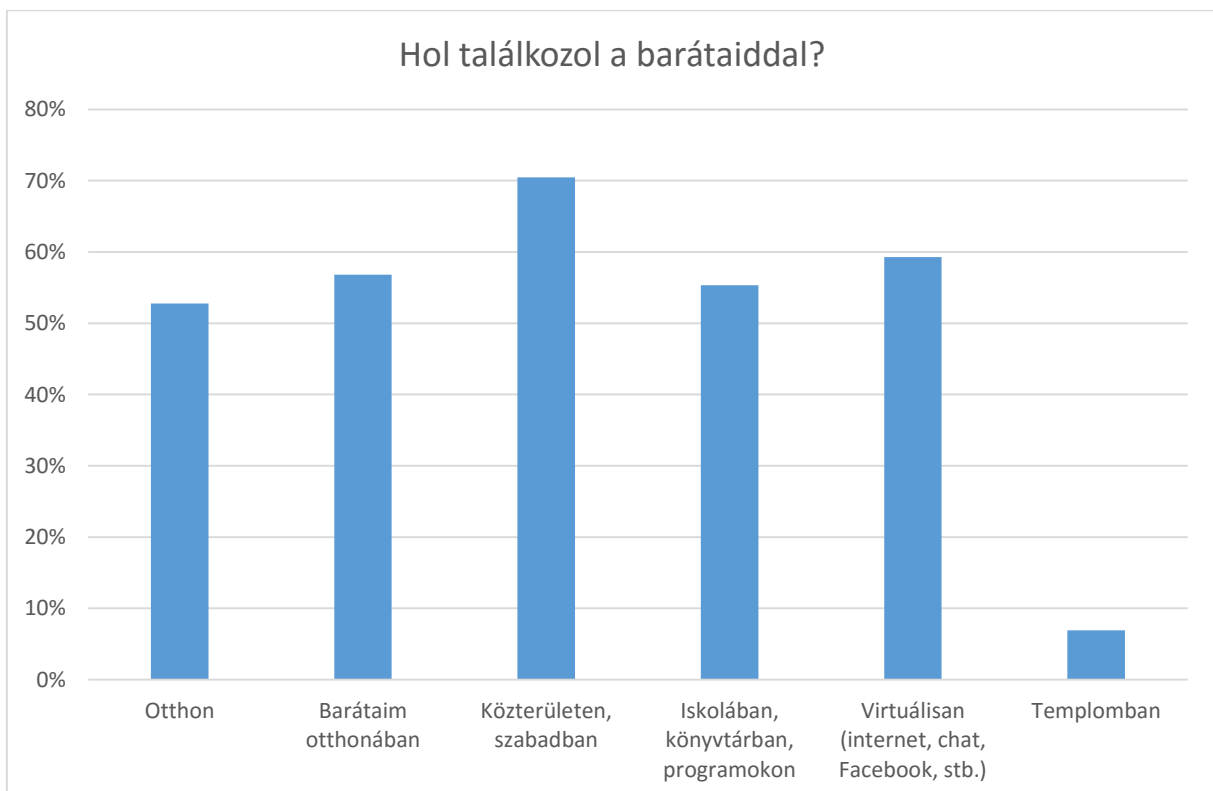
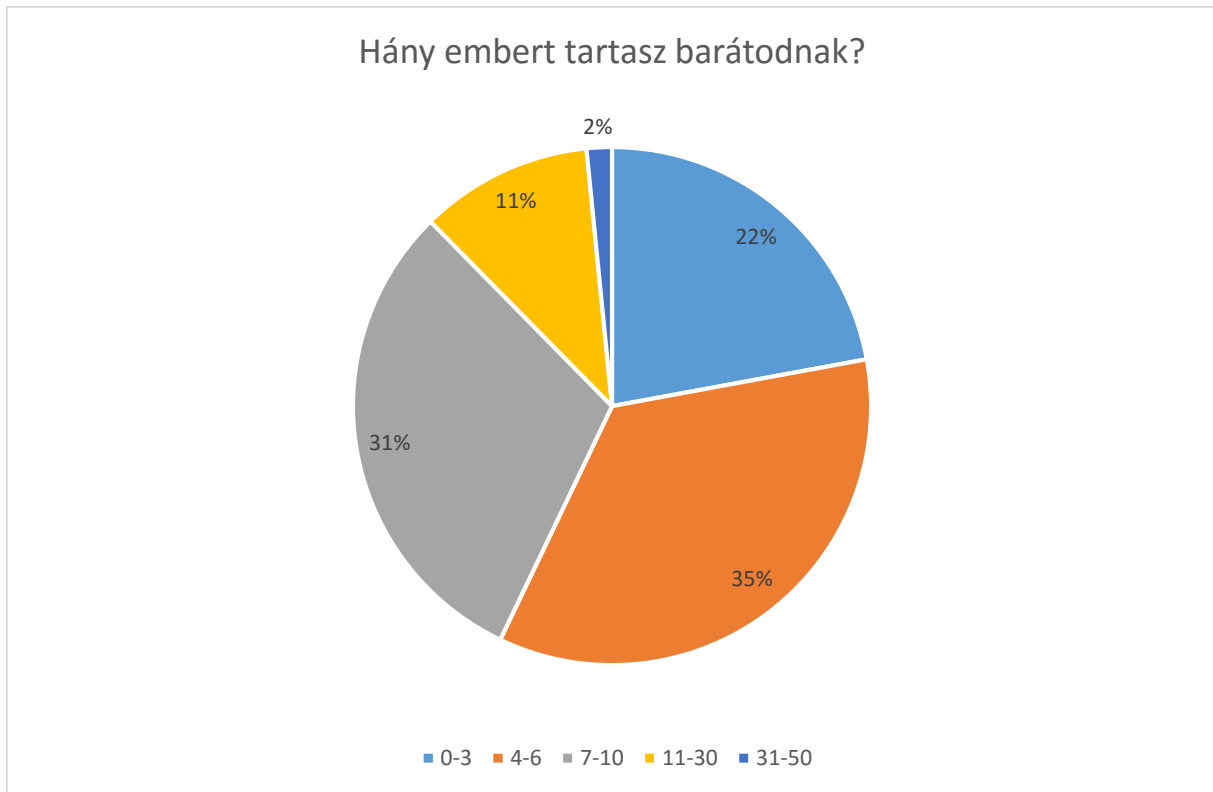
Kikkel élsz együtt?



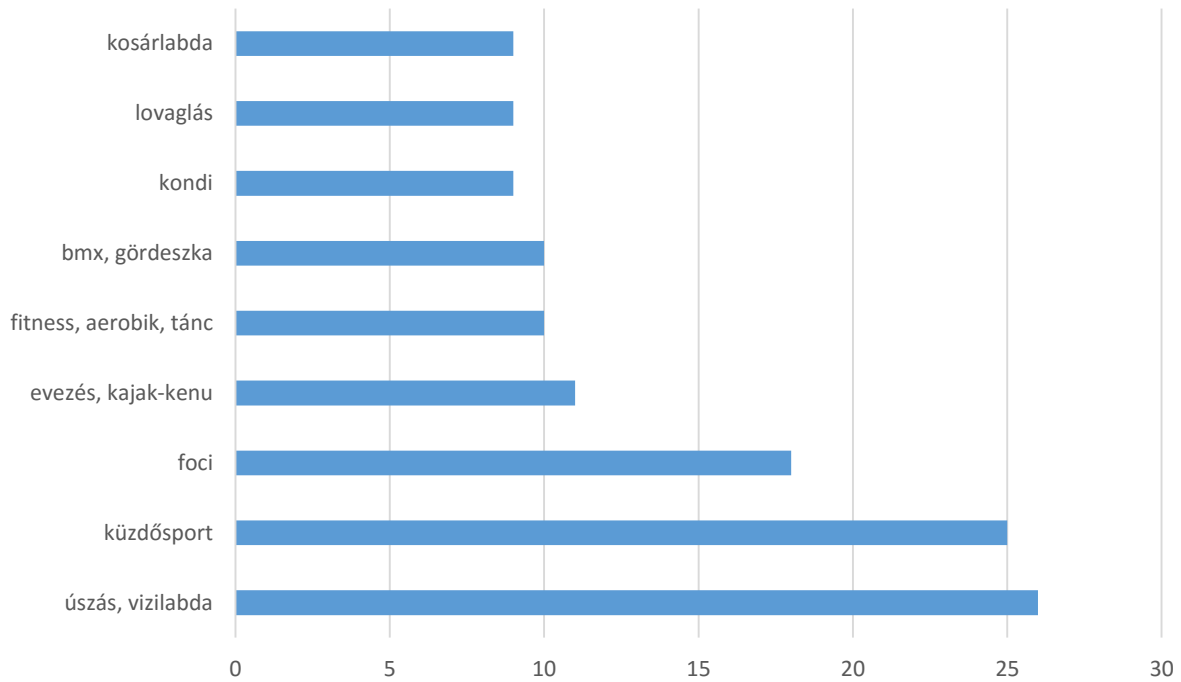




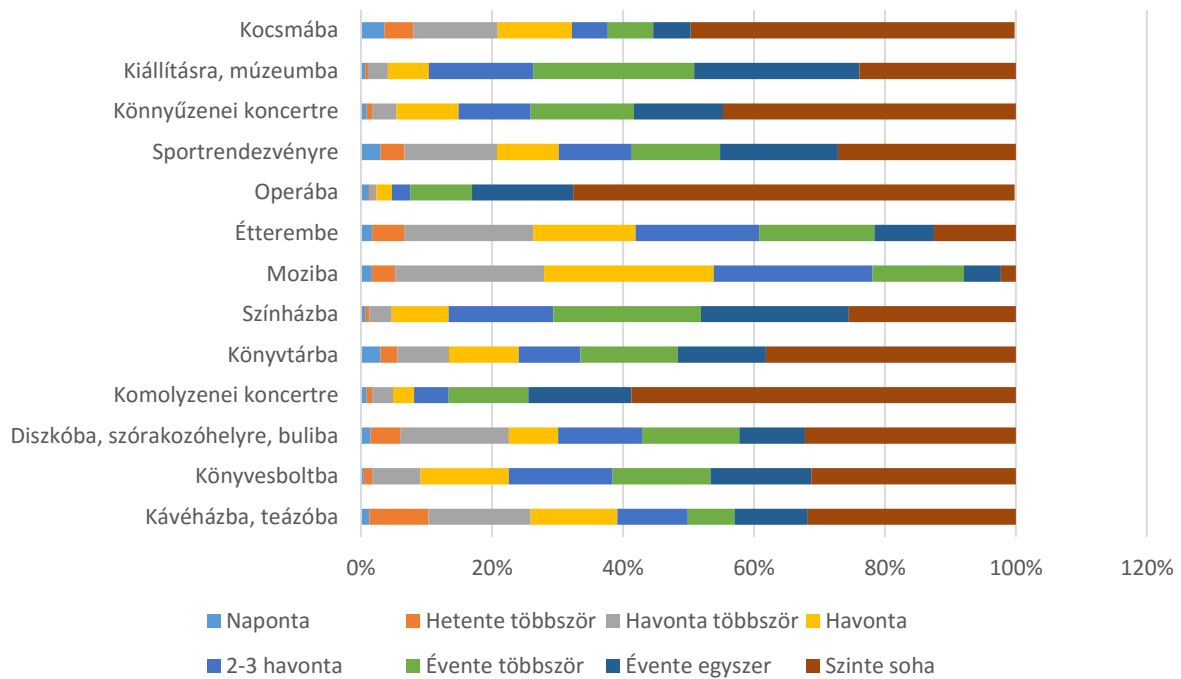
Társas kapcsolatok, szabadidő

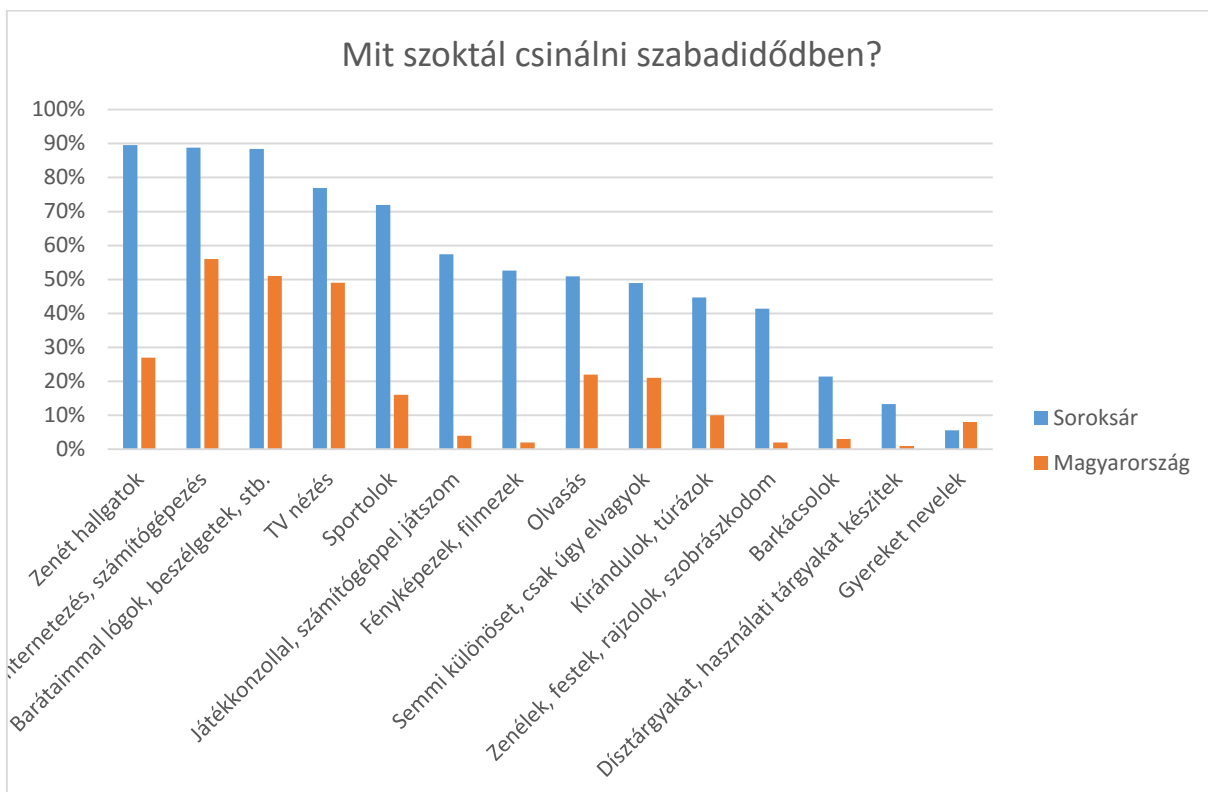


Milyen sportágat űznél, ha lehetőséged lenne rá?

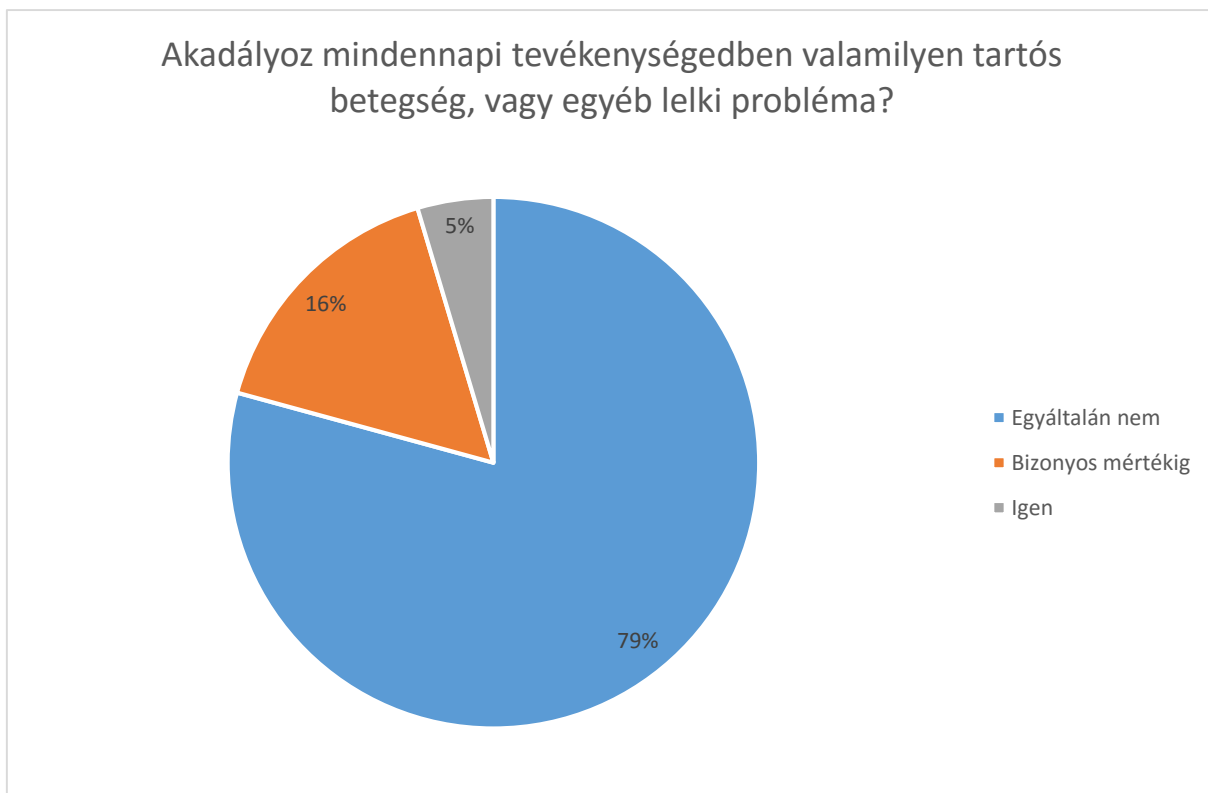


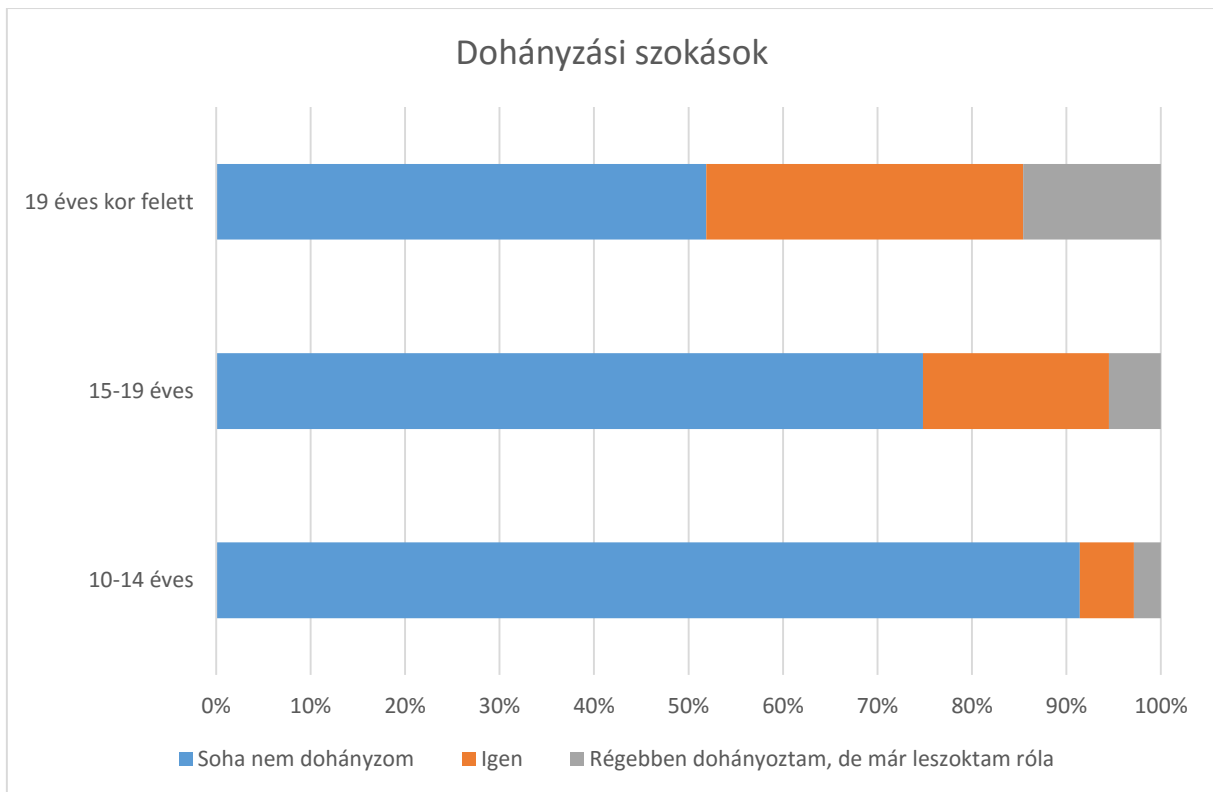
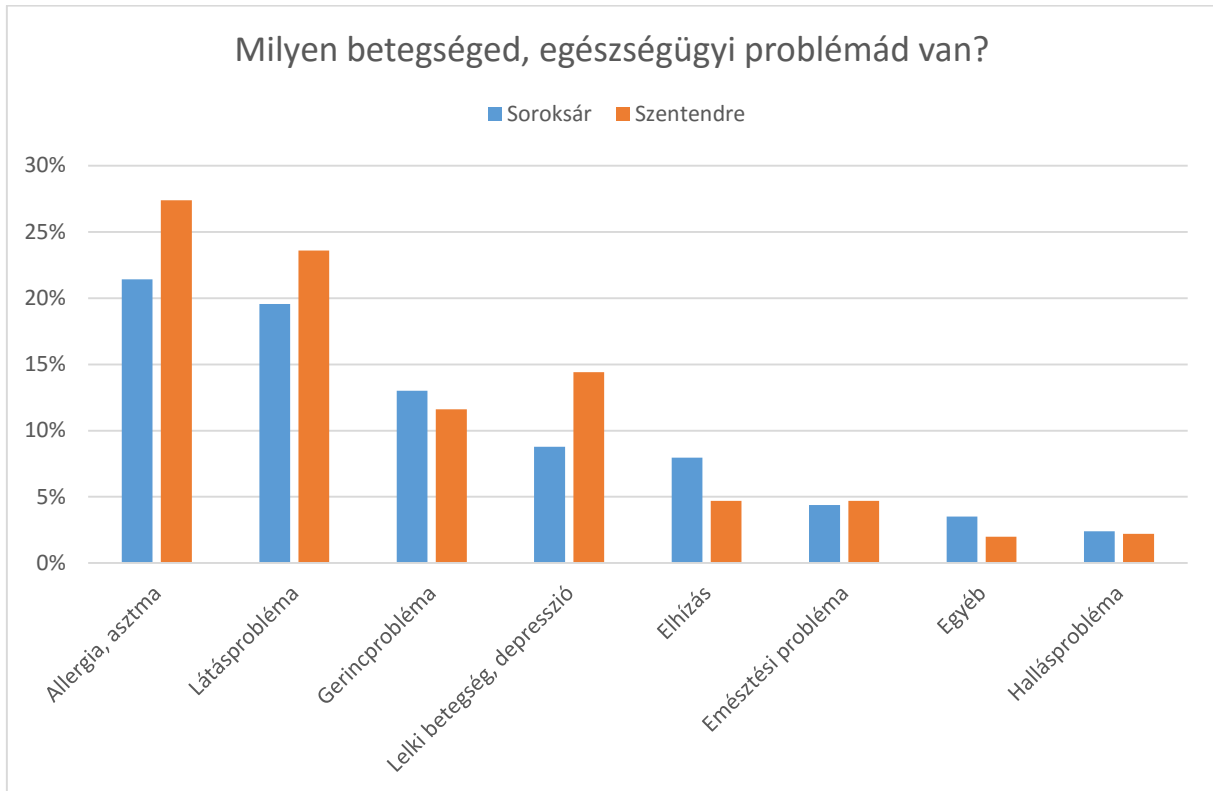
Milyen gyakran jársz az alábbi helyekre?

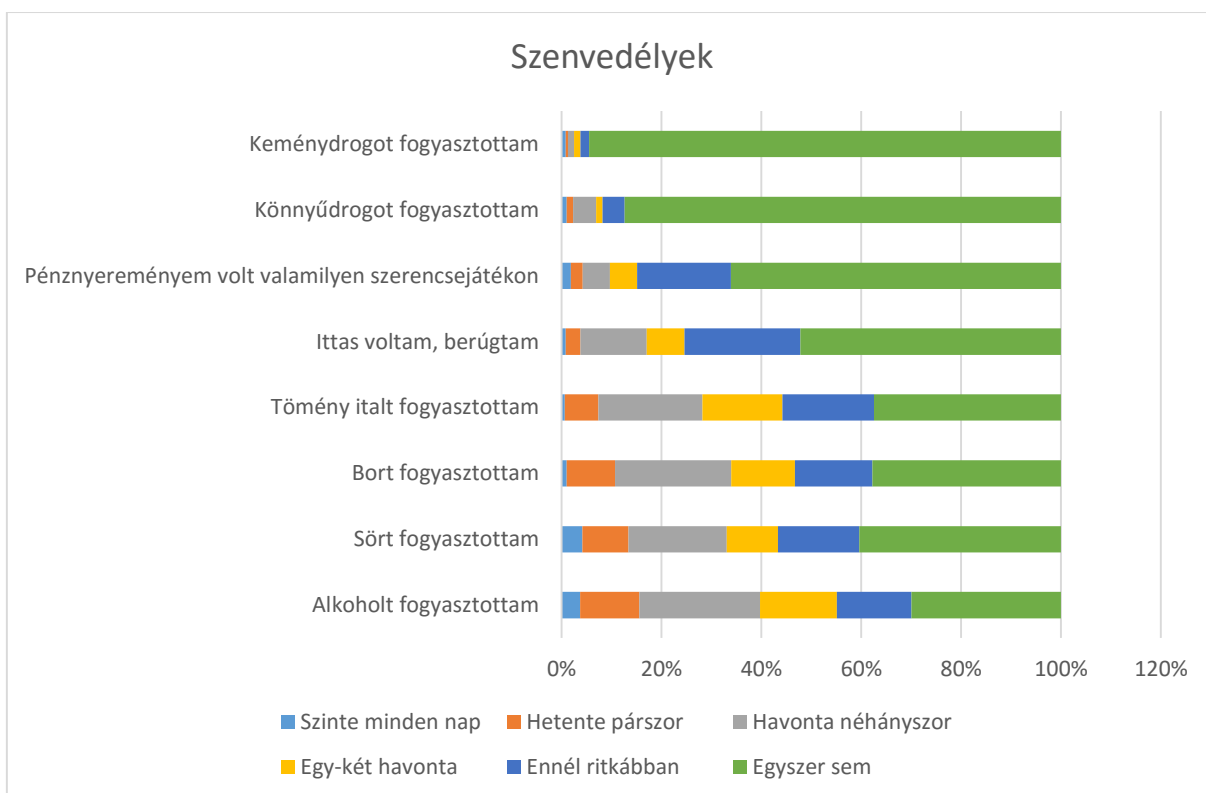
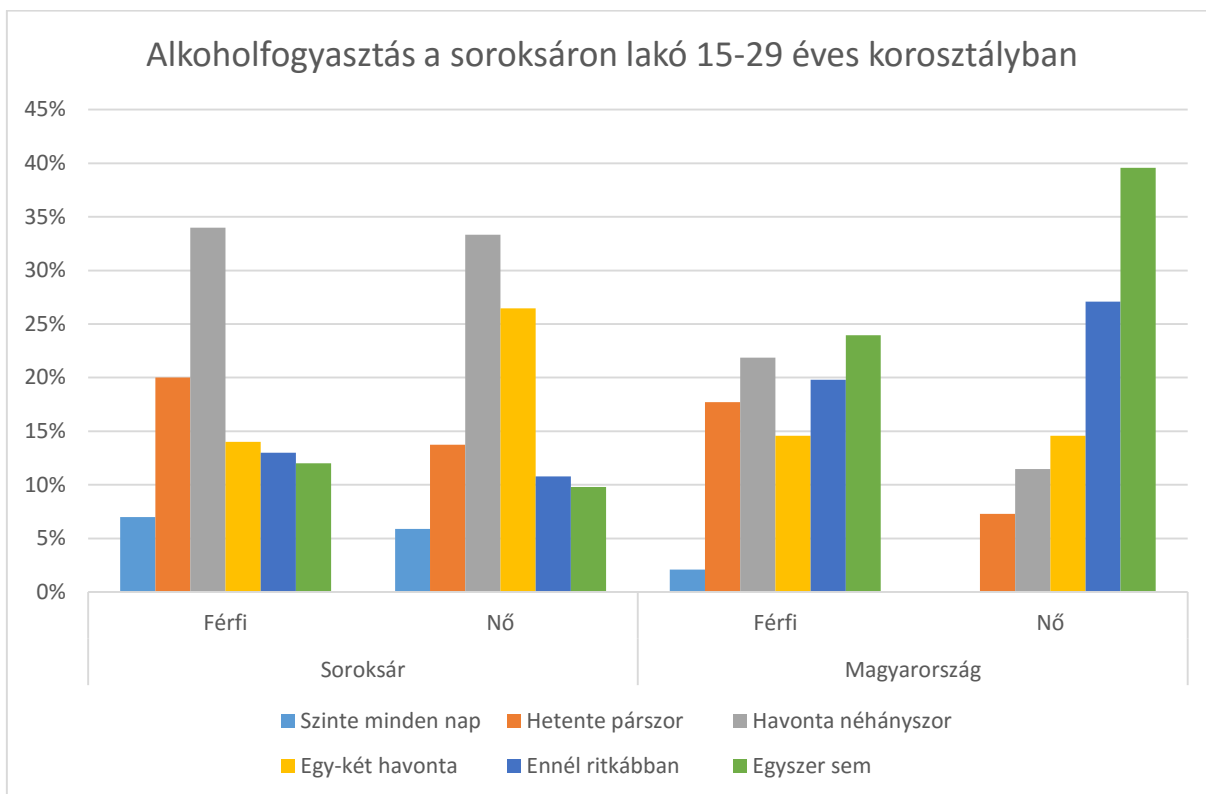


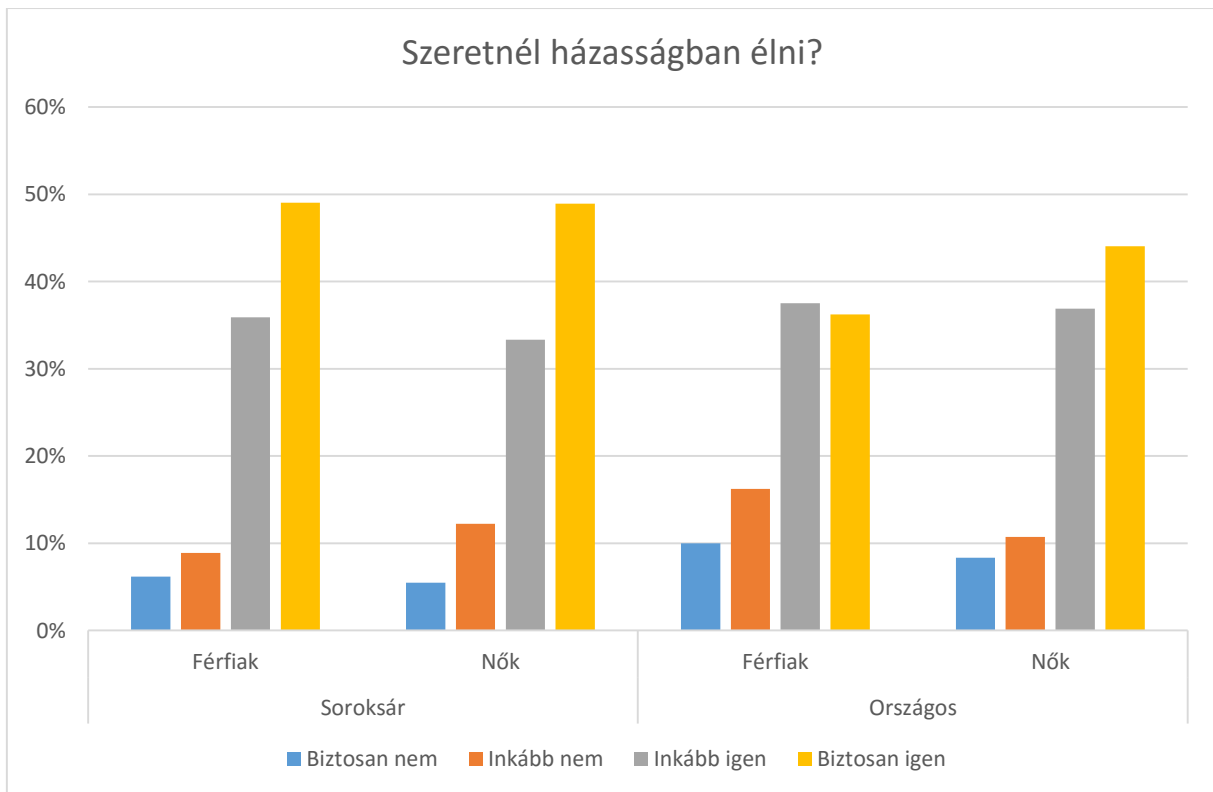
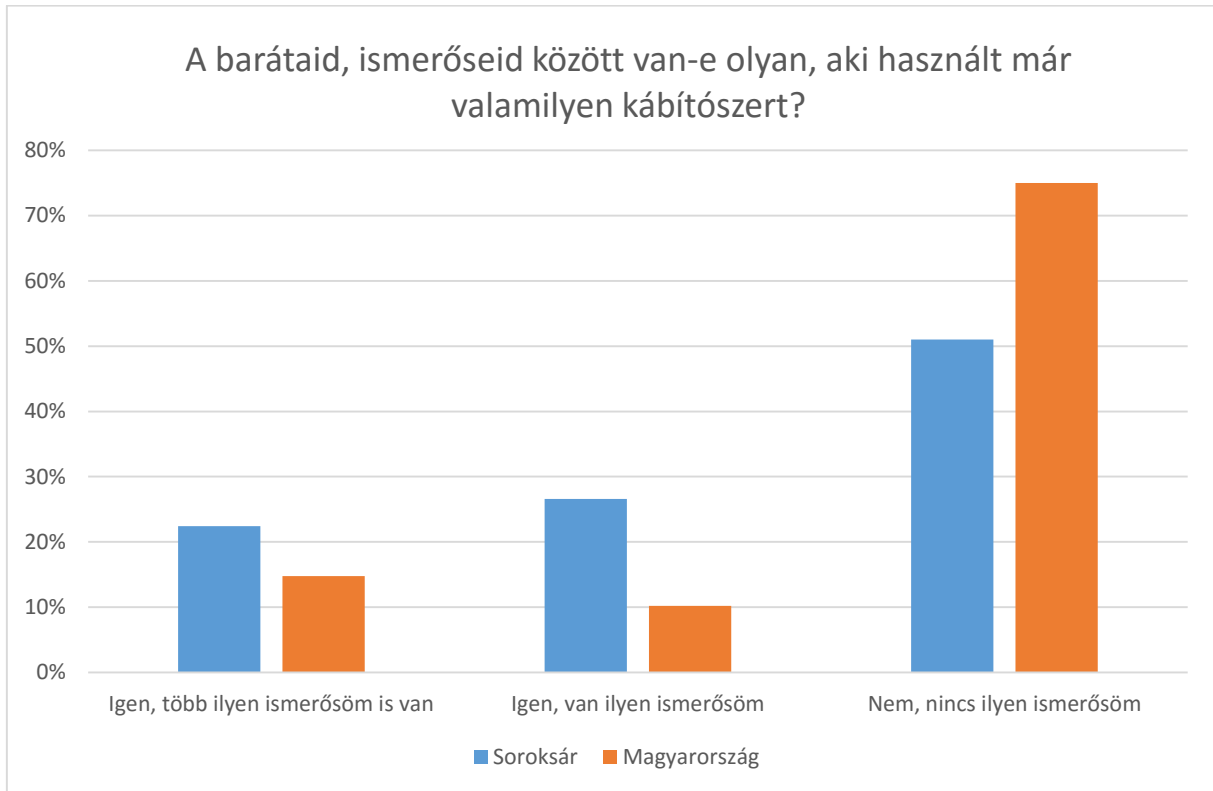


Egészség, életmód, jövőkép









Dolgoznál vagy tanulnál külföldön?

